

**Sinteza observațiilor la Proiectul de ordin
privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice etapa a II-a
publicat pe site-ul ANRE pentru consultare publică în perioada 19.07.2024 – 05.08.2024
primite în Consiliul Consultativ – ședința din data de 09.09.2024**

Nr. Crt.	Articol din Proiectul de ordin faza II	Propunere ACUE faza II + Motivatie	Rezoluție ANRE	Reformulari/ajustari in varianta actualizata CC	Observatii varianta CC	Rezolutie ANRE		
1.	<p>Articolul 2 - vechi Articolul 2 Aplicarea acestui tip de reglementare stimulativă asigură:</p> <p>a) un mediu de reglementare eficient;</p> <p>b) o alocare echitabilă a câștigurilor rezultate prin creșterea eficienței peste țintele stabilite de ANRE, între operatorul de distribuție și beneficiarii serviciului de distribuție;</p> <p>c) recuperarea de către operatorii de distribuție a costurilor justificate economic, care corespund costurilor unui operator de distribuție eficient și comparabil din punct de vedere structural;</p> <p>d) funcționarea efectivă și eficientă a societăților de distribuție;</p> <p>e) prevenirea abuzului de poziție dominantă a operatorului de distribuție;</p> <p>f) promovarea investițiilor eficiente în rețeaua de distribuție a energiei electrice;</p> <p>g) promovarea unor practici eficiente de exploatare și mentenanță a rețelei de distribuție a energiei electrice;</p> <p>h) folosirea eficientă a infrastructurii existente;</p> <p>i) operarea în condiții de siguranță a rețelei de distribuție;</p> <p>j) îmbunătățirea calității serviciului de distribuție;</p> <p>k) o abordare transparentă privind procesul de reglementare</p>	<p>1. La articolul 2 propunem completarea cu literele l) si m) ce vor avea urmatorul cuprins: l) viabilitatea financiara a societatilor de distributie; m) finantarea necesara dezvoltarii rețelei pentru asigurarea conformarii cu prevederile PNIESC si integrarea energiei produse din surse regenerabile</p> <p>Motivatie: Sustinem solicitarile de la etapa 1 si nu consideram explicatia ANRE ca fiind justificata</p> <p>Consideram inadecvata eliminarea “viabilitatii financiare” dintre elementele care guverneaza principiile Metodologiei, element necesar a fi reflectat in rezultatele financiare ale unui OD, inclusiv prin prisma participarii la proiecte cofinantate din fonduri UE (exista regula eligibilitatii de a nu inregistra rezultate financiare negative in 2 ani din ultimii 3). Este necesara asigurarea viabilitatii financiare in special avand in vedere ca, potrivit Regulamentelor UE (Electricity Market Design, art. 18) este necesara o finantarea considerabila pentru investitiile asociate Tranzitiei Verzi sau asumate ca obiective prin PNIESC. Viabilitatea financiara a OD este o cerinta inclusiv in cadrul proiectelor finantate din fonduri nerabursabile, prin criteriul de eligibilitate de a nu inregistra rezultate financiare negative in 2 ani din ultimii 3.</p> <p>Totodata, art. 18 din Electricity Market Design, confirma ca este necesar un efort financiar considerabil din partea OD pentru investitiile asociate Tranzitiei Verzi sau a celor asumate ca obiective prin PNIESC.</p>	<p>Nu se acceptă. Nu este necesară modificare față de forma propusă de ANRE. Subliniem că indicatorii care privesc acest aspect nu intră în calculul de stabilire a tarifelor și nu sunt prevăzuți în formula de reglementare. Procedura de investiții face trimitere la conformarea Planurilor de dezvoltare ale OR cu prevederile PNIESC. Prevederea este în acord cu forma actuală a art. 79 din Lege.</p>	N/A	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p> <p>Consideram inadecvata eliminarea “viabilitatii financiare” dintre elementele care guverneaza principiile Metodologiei, element necesar a fi reflectat in rezultatele financiare ale unui OD, inclusiv prin prisma participarii la proiecte cofinantate din fonduri UE (exista regula eligibilitatii de a nu inregistra rezultate financiare negative in 2 ani din ultimii 3). Este necesara asigurarea viabilitatii financiare in special avand in vedere ca, potrivit Regulamentelor UE (Electricity Market Design, art. 18) este necesara o finantarea considerabila pentru investitiile asociate Tranzitiei Verzi sau asumate ca obiective prin PNIESC. Viabilitatea financiara a OD este o cerinta inclusiv in cadrul proiectelor finantate din fonduri nerabursabile, prin criteriul de eligibilitate de a nu inregistra rezultate financiare negative in 2 ani din ultimii 3.</p> <p>Totodata, art. 18 din Electricity Market Design, confirma ca este necesar un efort financiar considerabil din partea OD pentru investitiile asociate Tranzitiei Verzi sau a celor asumate ca obiective prin PNIESC.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică.</p>		
2.	<p>A. Definiții</p> <table border="1" data-bbox="240 1682 759 1894"> <tr> <td data-bbox="240 1682 448 1894">Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale</td> <td data-bbox="448 1682 759 1894">Costuri datorate evenimentelor unice sau rare, unor evenimente extraordinare, sau aparitiei unor prevederi legislative noi, care au implicatii</td> </tr> </table>	Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale	Costuri datorate evenimentelor unice sau rare, unor evenimente extraordinare, sau aparitiei unor prevederi legislative noi, care au implicatii	<p>Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale = Costuridatorate unor evenimente unice sau foarte rare, unor cauze extraordinare, precum si aparitiei unor prevederi legislative noi, care au implicatii in cresterea costurilor de operare si mentenanta initial aprobate, precum si cresterile de valoare a immobilizarilor necorporale existente, datorate unor update-uri,</p>	<p>Se acceptă reformulare. Propunerea ANRE se referă numai la cheltuielile ulterioare aferente unor aplicații informatice existente, de natura dotărilor, care reprezintă actualizări ale</p>	<p>Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale - Costuri datorate unor evenimente unice sau foarte rare, unor cauze extraordinare, sau apariției unor prevederi legislative noi, care au implicații în creșterea costurilor de</p>	<p>In linie cu observatiile transmise in etapa II de consultare publica, nu suntem de acord cu reformularea propusa si propunem modificarea definitiilor dupa cum urmeaza:</p> <p>Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale = Costuri datorate unor evenimente unice sau foarte</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică cu privire la costurile reglementate reprezentând cheltuieli speciale.</p>
Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale	Costuri datorate evenimentelor unice sau rare, unor evenimente extraordinare, sau aparitiei unor prevederi legislative noi, care au implicatii							

					(GIS, SCADA, ADMS, call center, MDM/MDC, FSMS, SAP, portal, ESB , interfata POSF, E-factura etc) si la cheltuielile generate de siguranta cibernetica. Avand in vedere faptul ca in cadrul amortizarii reglementate se regasesc si MF altele decat RED, care in general au o durata de viata redusa si o valoare de amortizare mai mare si faptul in categoria dotari valoarea investitiilor este limitata, solicitam ca valoarea minima obligatorie sa fie pentru total plan.	
3.	Articolul 6 (3) La fundamentarea tarifelor de distribuție se au în vedere și costurile și veniturile asociate altor activități desfășurate de OD, pentru care sunt utilizate active incluse în BAR sau salariații implicați în prestarea serviciului de distribuție, după cum urmează: a) activități reglementate: i) emiterea de avize de amplasament și de avize tehnice de racordare; ii) realizarea lucrărilor de racordare la rețelele electrice de distribuție; iii) emiterea de studii de soluție în vederea racordării utilizatorilor la rețelele electrice de distribuție; iv) alte activități reglementate, care includ închirieri stâlpi; b) activități nereglementate: i) închirieri de transformatoare, spații administrative a căror folosință este cedată integral unui terț etc, cu excepția stâlpilor; ii) valorificarea deșeurilor; iii) cedări/vânzări de active; iv) servicii de IT prestate de OD; v) servicii de telecomunicații prestate de OD; vi) alte servicii prestate de OD.	(3) La fundamentarea tarifelor de distribuție se au în vedere și costurile și veniturile asociate altor activități desfășurate de OD, pentru care sunt utilizate active incluse în BAR sau salariații implicați în prestarea serviciului de distribuție, după cum urmează: a) activități reglementate: i. emiterea de avize de amplasament și de avize tehnice de racordare; ii. realizarea lucrărilor de racordare la rețelele electrice de distribuție; iii. emiterea de studii de soluție în vederea racordării utilizatorilor la rețelele electrice de distribuție; iv. alte activități reglementate, care includ închirieri stâlpi; b) activități nereglementate: i. închirieri de transformatoare, spații administrative a căror folosință este cedată integral unui terț etc, cu excepția stâlpilor , inclusiv închirierea stâlpilor; ii. valorificarea deșeurilor; iii. cedări/vânzări de active; iv. servicii de IT prestate de OD; v. servicii de telecomunicații prestate de OD; alte servicii prestate de OD. Motivatie: Sustinem solicitarile transmise anterior si nu consideram explicatia ANRE ca fiind justificata Considerăm că închirierea stâlpilor nu trebuie să se încadreze în activități reglementate.	Nu se acceptă Închirierea stâlpilor este o activitate reglementată de ANCOM. ANRE are în vedere uniformizarea tratamentului aplicat la nivelul OR cu privire la recunoașterea profit din alte activități reglementate și prevederile Legii referitoare la acesta.	N/A	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica. Considerăm că închirierea stâlpilor nu trebuie să se încadreze în activități reglementate.	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică
4.	Articolul 14 - vechi Articolul 14 In procesul de verificare, ANRE ia in considerare solicitarea transmisa de operatorul de distributie pentru perioada de	Propunem modificarea literei d), dupa cum urmeaza:	Lit a: Nu se acceptă. Propunerea OD presupune determinarea prognozei cantitative	Articolul 14 În procesul de verificare, ANRE ia în considerare solicitarea transmisă de	Propunem modificarea punctului V), dupa cum urmeaza: v) CPT reglementat pe niveluri de tensiune conform planului de reducere	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

	<p>reglementare p + 1 tinand cont, in principal, de: (...)</p> <p>d) CPT reglementat pe niveluri de tensiune conform planului de reducere aprobat de ANRE si corelat cu cantitatile de energie din bilant;</p> <p>e) dezvoltarea optima a retelelor electrice de distributie;</p> <p>f) rata reglementata a rentabilitatii aplicata bazei reglementate a activelor retelei de distributie;</p> <p>g) taxele stabilite de autoritatile centrale sau locale aferente serviciului de distributie;</p> <p>h) dezvoltarea unei retele inteligente care sa promoveze cresterea eficientei energetice, a sigurantei in alimentare si integrarea armonioasa in piata.</p>	<p>d) CPT reglementat pe niveluri de tensiune conform planului de reducere aprobat de ANRE si corelat cu cantitatile de energie din bilant cantitatea de energie electrica prognozată a fi distribuita</p> <p>Propunem pastrarea textului din Metodologia curenta de la lit.c) si reintroducerea acestuia ca o litera noua, respectiv lit. i)</p> <p>i) viabilitatea financiara a operatorului de distributie</p> <p>Propunem eliminarea completarii aduse lit. (d), intrucat CPT reglementat se determina pe baza bilantului de energie.</p> <p>Indicii de crestere economica sunt diferiti pe regiuni. Nu se mai observa relatia traditionala intre indicele de crestere economica si volumele de energie distribuita.</p> <p>Influenta prosumatorilor este reflectata in indicele de crestere de economica, dar duce la scaderea energiei distribuite.</p> <p>Este vitala asigurarea viabilitatii financiare a OD. Acest lucru este precizat inclusiv la art. 18 din Regulamentul UE (Market Design) care arata ca este necesara o finantare considerabila din partea OD pentru investitiile asociate Tranzitiei Verzi sau a celor asumate ca obiective prin PNIESC.</p>	<p>fără raportare la indicele de creștere economică. Prevederea actuală nu exclude luarea în considerare a indicilor de creștere economică pe regiuni.</p> <p>Lit. d): Nu se acceptă. Nu este cazul. În etapa I de consultări a fost reformulat la solicitarea OD</p> <p>Lit. i): Nu se acceptă. Prevederea este în acord cu forma actuală a art. 79 din Lege. A se vedea și rezoluția de la art. 2</p>	<p>OD pentru perioada de reglementare p + 1 ținând cont, în principal, de:</p> <p>ii) cantitatea justificată de energie electrică prognozată a fi distribuită, cu luarea în considerare a indicelui de creștere economică prognozată de CNSP pentru perioada respectivă;</p> <p>iii) standardele de performanță și alte cerințe impuse operatorului de distribuție conform legislației în vigoare;</p> <p>iv) stabilitatea tarifelor;</p> <p>v) CPT reglementat pe niveluri de tensiune conform planului de reducere aprobat de ANRE și corelat cu cantitățile de energie din bilant;</p> <p>vi) dezvoltarea optimă a rețelelor electrice de distribuție;</p> <p>vii) RRR aplicată bazei reglementate a activelor rețelei de distribuție;</p> <p>viii) taxele stabilite de autoritățile centrale sau locale aferente serviciului de distribuție;</p> <p>ix) dezvoltarea unei rețele inteligente care să promoveze creșterea eficienței</p>	<p>aprobat de ANRE si corelat cu cantitățile de energie din bilant cantitatea de energie electrica prognozată a fi distribuita</p> <p>Propunem pastrarea textului din Metodologia curenta de la lit.c) si adaugarea unui punct nou, respectiv x)</p> <p>x) viabilitatea financiara a operatorului de distributie.</p> <p>Motivatie:</p> <p>Propunem eliminarea completarii aduse lit. (d) intrucat CPT reglementat se determina pe baza bilantului de energie.</p> <p>Indicii de crestere economica sunt diferiti pe regiuni; nu se mai observa relatia traditionala intre indicele de crestere economica si volumele de energie distribuita, influenta prosumatorilor este reflectata in indicele de crestere de economica dar duce la scaderea energiei distribuite. Este necesara asigurarea viabilitatii financiare in special avand in vedere ca, conform art. 18 din Regulamentul UE (Market Design).</p>	
5.	<p>Articolul 23 - vechi Articolul 23</p> <p>In determinarea venitului reglementat nu se includ urmatoarele costuri:</p> <p>a) cheltuieli aferente altor activitati desfasurate de operatorul de distributie, desfasurate de operatorul de distributie, pentru care sunt utilizate active incluse in BAR sau salariatii implicati in prestarea serviciului de distributie;</p> <p>b) cheltuieli aferente racordarii noilor utilizatori, care se suporta de catre terti prin aplicarea tarifelor de racordare;</p>	<p>Propunem completarea literei j, cu dupa cum urmeaza:</p> <p>j) cheltuieli financiare, cu exceptia celor ocazionate de accesarea de surse de finantare pentru derularea proiectelor cofinantate</p> <p>Propunem eliminarea art:</p> <p>aa) cheltuieli aferente contractelor avand ca obiect reprezentarea operatorului, ori servicii de</p>	<p>Lit. j): Se acceptă includere prevedere în acest sens la art. 53 alin. (5) și completare art. 50 lit. h). Nu este necesară reformulare lit. j.</p> <p>În categoria cheltuielilor necontrolabile se recunosc ex-post și cheltuieli privind dobânzi aferente creditelor bancare, dacă din</p>	<p>Articolul 23</p> <p>aa) cheltuieli aferente contractelor încheiate cu societăți afiliate având ca obiect reprezentarea OD, ori servicii de consultanță sau asistență în domeniul reglementării;</p>	<p>Consideram ca este necesar sa se completeze si la art. 23 lit. j) precizarile de la art. 53 alin. (5) și completare art. 50 lit. h).</p> <p>OD suporta pe langa partea financiara ce-i revine in cadrul proiectelor cofinantate prin FUE si FM si partea aferenta sursei atrase pana la rambursarea transelor conform contractelor de finantare incheiate ceea ce dezechilibreaza pentru o perioada de timp resursele financiare necesare desfasurarii activitatilor operationale.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

<p>c) cheltuieli cu despagubiri platite utilizatorilor pentru nerespectarea prevederilor standardului de performanta pentru serviciul de distributie a energiei electrice sau pentru deteriorarea receptoarelor electrice din culpa operatorului de distributie;</p> <p>d) cheltuieli cu despagubiri platite pentru pagubele sau accidente cauzate persoanelor fizice sau juridice, in situatiile in care instanta de judecata stabileste ca au fost produse din vina operatorului de distributie;</p> <p>e) cheltuieli cu amenzi si penalitati aplicate operatorului de distributie;</p> <p>f) cheltuieli cu donatii si sponsorizari acordate de operatorul de distributie;</p> <p>g) cheltuieli cu pierderi din creante si debitori diversi;</p> <p>h) cheltuieli nedeductibile fiscal, cu exceptia celor prevazute expres de prezenta metodologie drept cheltuieli care se includ in venitul reglementat;</p> <p>i) cheltuieli cu impozit pe monopolul natural;</p> <p>j) cheltuieli financiare;</p> <p>k) cheltuieli privind amortizarea contabila. Se includ in venitul reglementat costurile cu amortizarea reglementata aferenta activelor, stabilite conform prevederilor prezentei metodologii;</p> <p>l) cheltuieli privind activele cedate si din alte operatiuni de capital;</p> <p>m) cheltuieli cu provizioane si ajustari de orice natura;</p> <p>n) cheltuieli realizate si capitalizate, care la determinarea venitului-tinta initial au fost considerate in cadrul costurilor de operare si mentenanta controlabile si necontrolabile;</p> <p>o) cheltuieli de exploatare aferente bunurilor pentru care operatorul de distributie a cedat folosinta unui tert, cu exceptia cheltuielilor aferente mijloacelor fixe de natura cladirilor, utilizate ca sedii si puncte de lucru pentru activitatea de distributie a energiei electrice si a fibrei optice, a caror folosinta a fost cedata partial unui tert;</p>	<p>consultanta sau asistenta in domeniul reglementarii;</p> <p>bb) cheltuieli rezultate dintr-un contract incheiat cu societati afiliate corespunzatoare profitului acordat societatii afiliate pentru partea subcontractata de acesta.</p> <p>Motivatie: Pe langa efortul financiar necesar asigurarii cofinantarii proiectelor finantate din fonduri europene, OD trebuie sa asigure prefinantarea proiectelor (inclusiv componenta de grant) pana la pana la rambursarea transelor, conform contractelor de finantare incheiate. Acest lucru dezechilibreaza pentru o perioada de timp resursele financiare necesare desfasurarii activitatilor operationale, iar dezechilibrul este acoperit prin imprumuturi sau prin intarzierea finantarii altor proiecte/activitati.</p> <p>Sustinem propunerile transmise in etapa I de consultare publica si nu consideram intemeiata explicatia ANRE.</p> <p>Solicitam eliminarea completarii propuse pentru art. 23 lit. aa) si bb), acestea fiind in contradictie cu:</p> <ol style="list-style-type: none"> i. prevederile actuale ale Metodologiei in temeiul si cu respectarea careia OD s-au angajat deja in diverse raporturi contractuale si au efectuat anumite costuri, in aplicarea principiilor prevazute la art. 19 alin. 1 (a). Respectarea acestor principii este garantata inclusiv prin obligatia OD prevazuta in conditiile de licenta de a organiza proceduri de achizitie competitive transparente, si nediscriminatorii; ii. principiul libertatii contractuale si principiul fortei obligatorii a contractului, OD avand dreptul de a incheia contracte si de a determina continutul acestora fara imixtiuni (nedeductibilitate, dubla taxare). iii. principiul neretroactivitatii legii civile: legea civila se aplica numai situatiilor ivite dupa intrarea ei in vigoare, nu si situatiilor anterioare acestei date. Prin urmare, noile prevederi nu pot afecta situatiile juridice deja constituite; 	<p>memoriul și documentele justificative rezultă că acestea sunt aferente creditelor utilizate în limita valorii eligibile a proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile, în cazul depășirii termenelor de plată de către Autoritățile de Management. Perioada pentru care se recunosc aceste dobânzi este egală cu durata întârzierii privind încasarea cererii de rambursare.</p> <p>Lit. aa) Nu se acceptă eliminare. Se reformulează pentru referire la contractele cu persoane afiliate. OD trebuie să dispună intern de personal specializat care să asigure înțelegerea, implementarea și respectarea reglementărilor.</p> <p>Lit. bb) S-a acceptat parțial cu reformulare în prima etapă de consultare publică. Nu se recunosc cheltuieli rezultate dintr-un contract încheiat cu societăți afiliate corespunzătoare profitului acordat societății afiliate pentru partea subcontractată de acesta.</p>	<p>bb) cheltuieli rezultate dintr-un contract încheiat cu societăți afiliate corespunzătoare profitului acordat societății afiliate pentru partea subcontractată de acesta.</p>	<p>Acest dezechilibru este acoperit prin imprumuturi sau prin intarzierea finantarii altor proiecte/activitati.</p> <p>Solicitam eliminarea completarii propuse pentru art. 23 lit. aa) si bb), acestea fiind in contradictie cu prevederile actuale ale:</p> <ol style="list-style-type: none"> i) Metodologiei in temeiul si cu respectarea careia OD s-au angajat deja in diverse raporturi contractuale si pe cale de consecinta au efectuat anumite costuri cu aplicarea principiilor prevazute la art. 19 alin. 1 (a). Respectarea acestor principii este garantata inclusiv prin obligatia OD prevazuta in conditiile de licenta de a organiza proceduri de achizitie competitive transparente si nediscriminatorii); ii) principiul libertatii contractuale si principiul fortei obligatorii a contractului, OD având dreptul de a incheia orice contracte si de a determina continutul (nedeductibilitate, dublă taxare). iii) principiul neretroactivitatii legii civile; legea civila se aplica numai situatiilor ivite dupa intrarea ei in vigoare, nu si situatiilor anterioare acestei date. Prin urmare, noile prevederi nu pot afecta situatiile juridice deja constituite; iv) principiul previzibilitatii actelor normative, in temeiul caruia orice norma trebuie sa fie redactata clar si precis, astfel incât sa permita oricarei persoane sa isi corecteze conduita si sa fie capabila sa prevada, intr-o masura rezonabila, consecintele care pot aparea dintr-un act determinat.
---	---	--	---	--

<p>p) cheltuieli de judecata si alte cheltuieli asociate (taxa timbru, onorariu expert, onorariu avocatial etc.);</p> <p>q) cheltuieli privind materialele recuperate;</p> <p>r) cheltuieli reprezentand salarii/indemnizatii/sume compensatorii acordate cu ocazia incetarii contractului individual de munca, raportului de serviciu sau mandatului angajatilor cu functii de conducere si persoanelor care au calitate de membru in consiliile de administratie/supraveghere/directorate si alte consilii de conducere, cu exceptia salariilor/indemnizatiilor/ sumelor compensatorii acordate angajatilor in baza unui program de restructurare a societatii, aprobat conform prevederilor legale in vigoare;</p> <p>s) cheltuieli de personal reprezentand sume acordate directorilor generali si membrilor consiliilor de administratie/supraveghere/directorate si alte consilii de conducere ca bonus, prime etc. pentru indeplinirea indicatorilor de performanta individuala, precum si alte facilitati rezultate din derularea contractelor de mandat, care depasesc 20% din valoarea retributiei acestora;</p> <p>t) contributii aferente fondului de salarii, conform obligatiilor si in limita valorilor/procentelor stabilite prin legislatia primara in vigoare, aferente cheltuielilor salariale prevazute la <u>lit. r)</u> si <u>s)</u>;</p> <p>u) cheltuieli de exploatare finantate din fonduri si imprumuturi nerambursabile, din ajutoare primite, subventii, plusuri la inventar ori alte surse nerambursabile;</p> <p>v) cheltuieli de exploatare aferente mijloacelor fixe obtinute de operatorul de distributie prin realizarea unor investitii care nu au fost recunoscute de ANRE din motive de prudenta;</p> <p>w) cheltuieli de exploatare anuale aferente activitatilor/serviciilor care sunt internalizate in timpul perioadei de reglementare, care depasesc valoarea cheltuielilor corespunzatoare efectuarii acestora cu tertii, inregistrata de operatorul de distributie in anul anterior celui in care a avut loc internalizarea;</p>	<p>principiul previzibilitatii actelor normative, in temeiul caruia orice norma trebuie sa fie redactata clar si precis, astfel incat sa permita oricarei persoane sa isi corecteze conduita si sa fie capabila sa prevada, intr-o masura rezonabila, consecintele care pot aparea dintr-un act determinat.</p>				
--	---	--	--	--	--

	<p>x) cheltuieli de exploatare anuale aferente activitatilor/serviciilor care sunt externalizate in timpul perioadei de reglementare, care depasesc valoarea cheltuielilor corespunzatoare efectuării acestora in cadrul societatii, inregistrata de operatorul de distributie in anul anterior celui in care a avut loc externalizarea;</p> <p>y) cheltuieli generate de efectuarea fuziunii unor operatori de distributie;</p> <p>z) costul anual cu chiria aferentă capacitatilor energetice preluate prin contract de inchiriere, care depaseste cu mai mult de 5% amortizarea contabila anuala a respectivelor mijloace fixe preluate.</p> <p>aa) cheltuieli aferente contractelor avand ca obiect reprezentarea operatorului, ori servicii de consultanta sau asistenta in domeniul reglementarii;</p> <p>bb) cheltuieli rezultate dintr-un contract incheiat cu societati afiliate corespunzatoare profitului acordat societatii afiliate pentru partea subcontractata de acesta.</p>					
6.	<p>Articolul 26 (nou) Reducerea costurilor aferente lucrarilor de mentenanta fata de costurile prognozate nu se considera castig de eficienta si nu se include in mecanismul stimulativ de impartire a castigului de eficienta intre operatorul de distributie si clientii finali, prevazut la art. 105.</p>	<p>Propunem eliminarea articolului. Reducerea costurilor aferente lucrarilor de mentenanta fata de costurile prognozate nu se considera castig de eficienta si nu se include in mecanismul stimulativ de impartire a castigului de eficienta intre operatorul de distributie si clientii finali, prevazut la art. 105. Solicitam eliminarea, avand in vedere ca reglementarea trebuie sa fie stimulativa. Daca reducerea costurilor aferente lucrarilor de mentenanta se datoreaza unor masuri speciale, automatizari in retele sau solutii inovative identificate de OD pentru diminuarea costurilor, consideram indreptatita aplicarea mecanismului stimulativ de impartire a castigului de eficienta.</p>	<p>Nu se acceptă. Legea prevede obligația de efectuare a lucrărilor de mentenanță, inclusiv penalizări pentru nerealizare.</p>	N/A	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>
7.	<p>Articolul 29 - nou Pentru determinarea venitului reglementat nonCPT al anului t+1 se utilizează costurile de capital incluse în venitul liniarizat exprimate în termenii anului t+1 cu luarea în considerare a valorii ratei inflației prevăzute la art. 144 alin. (1) lit. a) și restul costurilor până la valoarea venitului liniarizat exprimate în termenii anului t+1 cu luarea în considerare a valorii ratei inflației prevăzute la art. 144 alin. (1) lit. b) precum și diferența de venit formată din</p>	<p>Pentru determinarea venitului reglementat nonCPT al anului t+1 se utilizează costurile de capital incluse in venitul liniarizat exprimate in termenii anului t+1 cu luarea in considerare a valorii ratei inflatiei prevazute la art. 144 alin. (1) lit. a) si restul costurilor pana la valoarea venitului liniarizat exprimate in termenii anului t+1 cu luarea in considerare a valorii ratei inflatiei prevazute la art. 144 alin. (1) lit. b) precum si diferenta de venit formata din corectiile anuale aferente venitului reglementat nonCPT pentru anul t-1 si diferenta de venituri rezultata ca urmare a</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea rezoluțiile de la art. 144-147 A se vedea rezoluția de la art. 157 privind eliminarea limitărilor.</p>	N/A	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p> <p>Nu suntem de acord cu modificarile propuse in ce priveste modalitatea de aplicare a inflatiei si solicitam mentinerea mecanismului de aplicare si corectie a inflatiei, prevazut in PR4.</p> <p>Corelat cu propunerea de la art. 157 de eliminare a limitarilor de crestere a tarifelor</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

	<p>corecțiile anuale aferente venitului reglementat nonCPT pentru anul t-1 și diferența de venituri rezultată ca urmare a aplicării limitării valorii componentei tarifare nonCPT a tarifului de distribuție.</p>	<p>aplicării limitării valorii componentei tarifare nonCPT a tarifului de distribuție.</p> <p>Motivatie: Nu suntem de acord cu modificările propuse în ce privește modalitatea de aplicare a inflației și solicităm menținerea mecanismului de aplicare și corecție a inflației, prevăzut în PR4. Corelat cu propunerea de la art. 157 de eliminare a limitărilor de creștere a tarifelor.</p>				
8.	<p>Articolul 30 - vechi Articolul 27 Venitul-tinta initial aferent unui an t al unei perioade de reglementare p+1 se determina cu formula urmatoare: $V_{tinta\ initial}(t) = CC(t) + CPERS(t) + CCD(t) + CNC(t) + AM(t) + RBAR(t) - V_{ER}(t) - P_{AA}(t) + KV(p)$ (lei) unde: a) $CC(t) = CC_{referinta} \times (1 - X_{initial})^t$ = valoarea prognozata a costurilor de operare și mentenanta controlabile altele decât cele de personal și cele efectuate în scop de cercetare-dezvoltare, aprobată de ANRE pentru anul t, stabilită prin aplicarea factorului de eficiență $X_{initial}$, la valoarea costurilor de operare și mentenanta controlabile de referință ale perioadei de reglementare p+1; b) $CC_{referinta}$ = valoarea de referință a costurilor de operare și mentenanta controlabile, altele decât cele de personal și cele efectuate în scop de cercetare-dezvoltare, pentru perioada de reglementare p+1, aprobată de ANRE. c) $CPERS(t)$ = valoarea prognozată a costurilor cu personalul aprobată de ANRE pentru anul t; d) $CCD(t)$ = valoarea prognozată a costurilor de cercetare-dezvoltare aprobată de ANRE pentru anul t; e) $CNC(t)$ = valoarea prognozată a costurilor de operare și mentenanta necontrolabile aprobată de ANRE pentru anul t; f) $AM(t)$ = valoarea prognozată a costurilor cu amortizarea reglementată aferentă activelor existente și noilor investiții prudente, aprobată de ANRE pentru anul t;</p>	<p>Propunem modificarea lit. i : $P_{AA}(t)$ = valoarea prognozată a corecției aferente profitului rezultatului din alte activități reglementate și nereglementate, aprobată de ANRE pentru anul t; Motivatie: Mecanismul de corecție trebuie să asigure recuperarea costurilor justificate ale OD, inclusiv în situația în care se înregistrează pierderi.</p>	<p>Lit. i) $P_{AA}(t)$: Nu se acceptă. Este necesară o alocare corectă a costurilor pe activități, solicitare de actualizare a tarifelor reglementate și actualizare a tarifelor stabilite de către operatori, astfel încât să fie prevenite eventuale pierderi.</p>	N/A	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica. Mecanismul de corecție trebuie să asigure recuperarea costurilor justificate ale OD, inclusiv în situația în care se înregistrează pierderi. Corelat cu justificarea de la art. 109.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

	<p>g) $RBAR(t)$ = rentabilitatea activelor existente si a noilor investitii prudente aprobata de ANRE pentru anul t;</p> <p>h) $V_{ER}(t)$ = valoarea prognozata a veniturilor din aplicarea pretului reglementat pentru energia reactiva, aprobate pentru anul t;</p> <p>i) $P_{AA}(t)$ = valoarea prognozata a corectiei aferente profitului din alte activitati aprobata de ANRE pentru anul t;</p> <p>$KV(p)$ = Valoarea corectiilor aferente perioadei de reglementare p ca urmare a diferentelor inregistrate intre valorile prognozate si cele realizate, stabilite conform prevederilor prezentei metodologii. Aceasta se aduna algebric la valoarea venitului tinta initial aferent primului an al perioadei de reglementare (t=1).</p>					
9.	<p>Articolul 32 - Articolul 81² (nou) Valorile prognozate privind corectia profitului din alte activitati aprobate de ANRE pentru perioada p+1 se stabilesc de ANRE luand in considerare nivelul acestora realizat in perioada p si propunerile fundamentate ale operatorului de distributie.</p>	<p>Valorile prognozate privind corectia profitului rezultatului din alte activitati activitati reglementate și nereglementate, aprobate de ANRE pentru perioada p+1 se stabilesc de ANRE luând în considerare nivelul acestora realizat în perioada p și propunerile fundamentate ale operatorului de distribuție.</p> <p>Motivatie: In linie cu cu propunerea de la art.30.</p>	<p>Nu se acceptă. Corelat cu art. 30.</p>	N/A	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p> <p>Corelat cu justificarea de la art. 109</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>
10.	<p>Articolul 37 - vechi Articolul 34 În anul de referință aferent perioadei p + 1 ANRE analizează nivelul costurilor de operare și mentenanță controlabile realizate în fiecare an al perioadei de reglementare p și stabilește valoarea de referință a costurilor de operare și mentenanță controlabile luate în calcul la începutul perioadei p+1.</p>	<p>Solicitam modificarea după cum urmează:</p> <p>(1) In anul de referinta aferent perioadei p + 1, ANRE analizeaza nivelul costurilor de operare si mentenanta controlabile realizate in fiecare an al perioadei de reglementare p si stabileste valoarea de referinta a costurilor de operare si mentenanta controlabile luate in calcul la inceputul perioadei p+1.</p> <p>Propunem introducerea alin. 2, cu urmatorul continut:</p> <p>(2) In situatia existentei unui an de tranzitie intre doua perioade de reglementare, ANRE realizeaza analiza de la alin. (1) in anul respectiv, luand in calcul si rezultatele semestrului I al anului respectiv.</p> <p>Motivatie: Sustinem propunerile transmise in etapa I de consultare publica si nu consideram intemeiata explicatia ANRE.</p>	<p>Nu se acceptă. Nu sunt relevante pentru ciclul de reglementare, nu s-ar putea aplica algoritmul din studiu.</p>	N/A	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

		<p>Solicitam modificarea Metodologiei astfel incat stabilirea punctului de referinta OPEXc la inceputul perioadei de reglementare si a factorului de crestere anuala a eficientei sa tina cont de si sa reflecte analiza comparativa a costurilor anuale realizate de OD, realizata in baza Studiului, care sa tina cont de particularitatile fiecarui OD.</p> <p>Consideram adecvata luarea in calcul si a rezultatului celor 6 luni din anul de tranzitie in fundamentarea pentru noua perioada de reglementare, datele realizate fiind mai aproape de realitatea perioadei care incepe. ANRE trebuie sa asigure transparenta in ceea ce priveste datele, metoda, calculul si aplicarea rezultatelor. In plus, analiza trebuie sa fie insotita de un proces de consultare care sa implice OD, inainte de aprobare.</p> <p>Costurile istorice sunt punctul de plecare natural si coreleaza in mod consecvent evaluarea eficientei cu aplicarea factorului de eficienta.</p> <p>Reamintim principiul din metodologia aplicabila in PR4, conform caruia</p> <p><i>„Costurile de operare si mentenanta controlabile luate in calcul la stabilirea punctului de referinta la inceputul celei de- a IV-a perioade de reglementare sunt stabilite avand in vedere analiza comparativa a costurilor anuale realizate de operatorii de distributie in cadrul perioadei a III-a, corectate conform prevederilor prezentei metodologii aplicabile incepand cu cea de-a IV-a perioada de reglementare si ajustate conform unei analize individuale care tine cont de fundamentarea costurilor</i></p> <p><i>pe perioada a IV-a de reglementare transmisa de operator, precum si valoarea costurilor de operare si mentenanta controlabile aprobate pentru ultimul an al perioadei a III-a de reglementare diminuata cu jumatate din media aritmetica a castigurilor de eficienta realizate de operator. Valorile sunt exprimate in termeni reali ai anului de referinta al perioadei a IV-a de reglementare.” – art. 34 alin. (2) din Ordin 169/2018.</i></p> <p>Fiind la inceputul unei perioade de reglementare, consideram adecvat ca OD sa aiba posibilitatea de a fundamenta costurile controlabile in functie de realitatile pietei, asa cum rezulta din interactiunea recenta cu contractorii.</p> <p>De asemenea, inceputul unei perioade de</p>				
--	--	--	--	--	--	--

		reglementare ar trebui sa constituie o oportunitate in baza careia un OD sa poata aduce schimbari in privinta gestionarii acestor costuri, inclusiv in baza strategiei privind modul de derulare a activitatii, cu justificarile aferente.				
11. Articolul 42 (nou)	Costurile de operare si mentenanta controlabile supuse eficientei se stabilesc in anul de referinta al perioadei de reglementare p+1 si reprezinta costuri cu mentenanta si alte costuri care nu sunt prevazute la art. 39 alin. (3) si la art. 41 alin. (1).	Propunem adaugarea unui nou alineat, cu urmatorul continut: (1) Suplimentar fata de costurile determinate la alin. (1), sunt adaugate costurile de mentenanta si operare supuse eficientei, aferente obligatiilor legale intervenite in cursul perioadei de reglementare anterioare justificate de catre OD. Motivatie: La stabilirea punctului de referinta pentru OPEX controlabil trebuie luate in considerare toate costurile justificate.	Se acceptă prin reformulare art. 43 alin. (2)	N/A	Propunem adăugarea unui nou alineat, cu următorul conținut: (1) Costurile de operare și mentenanță controlabile supuse eficienței se stabilesc în anul de referință al perioadei de reglementare p+1 și reprezintă costuri cu mentenanța și alte costuri care nu sunt prevăzute la art. 35 lit. i) – l) și la art.35 lit. n). (2) Suplimentar fata de costurile determinate la alin. (1), sunt adaugate costurile de mentenanță si operare supuse eficientei, aferente obligatiilor legale intervenite in cursul perioadei de reglementare anterioare justificate de catre OD. La stabilirea punctului de referinta pentru OPEX controlabil trebuie luate in considerare toate costurile justificate.	Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică. s-a reformulat.
12. Articolul 43 – vechi Articolul 34	(1) Valoarea de referinta a costurilor de operare si mentenanta controlabile luate in calcul la inceputul perioadei de reglementare p+1 este stabilita avand in vedere metoda si analiza comparativa, indicate in Studiul OPEX. (2) Analiza comparativa prevazuta la alin. (1) ia in calcul costurile anuale realizate de operatorii de distributie in cadrul perioadei de reglementare p cu luarea in considerare a costurilor care se includ in categoria costurilor de operare si mentenanta controlabile in conformitate cu prevederile prezentei metodologii. (3) Analiza comparativa prevazuta la alin. (1) utilizează variabilele rezultate ca avand un impact semnificativ asupra costurilor controlabile, respectiv: lungimea liniilor electrice, numarul de	Propunem modificarea articolului, dupa cum urmeaza: (1) Valoarea de referinta a costurilor de operare si mentenanta controlabile luate in calcul la inceputul perioadei a V-a de reglementare este stabilita de comun acord cu OD, avand in vedere metoda si analiza comparativa a costurilor anuale realizate de operatorii de distributie in cadrul perioadei a IV-a de reglementare, indicate recomandate de in Studiul OPEX., care se va supune consultarii OD, inainte de aprobarea Metodologiei. (2) Analiza comparativa prevazuta la alin. (1) ia in calcul costurile anuale realizate de operatorii de distributie in cadrul perioadei de reglementare p cu luarea in considerare a costurilor care se includ in categoria costurilor de operare si mentenanta controlabile in conformitate cu prevederile prezentei metodologii Variabilelor rezultate ca avand un impact semnificativ asupra costurilor controlabile li se vor	Se acceptă reformulare alin. (2). Costurile de operare și mentenanță controlabile luate în calcul la stabilirea valorii de referință la începutul celei de a V-a perioade de reglementare sunt stabilite cu luarea în considerare a costurilor anuale de operare și mentenanță controlabile realizate de operatorii de distribuție în cadrul perioadei a IV-a comunicate la ANRE, inclusiv a celor de natura costurilor controlabile care au fost incluse la raportare în categoria	Art 43 (2) Costurile de operare și mentenanță controlabile luate în calcul la stabilirea valorii de referință la începutul celei de a V-a perioade de reglementare sunt stabilite cu luarea în considerare a costurilor anuale de operare și mentenanță controlabile realizate de operatorii de distribuție în cadrul perioadei a IV-a comunicate la ANRE, inclusiv a celor de natura costurilor controlabile care au fost incluse la raportare în categoria costurilor necontrolabile, din care se scade valoarea realizată a cheltuielilor de personal prevăzute la art. 50 lit.h) și a cheltuielilor prevăzute la art. 23 lit. aa).	Propunem modificarea Art. 43 astfel: (6) Valoarea de referinta a costurilor de operare si mentenanta controlabile luate in calcul la inceputul perioadei a V-a de reglementare este stabilita de comun acord cu OD, având in vedere metoda si analiza comparativa a costurilor anuale realizate de operatorii de distributie in cadrul perioadei a IV-a de reglementare, indicate recomandate de in Studiul OPEX, care se va supune consultarii OD, inainte de aprobarea Metodologiei sau cu 15 zile liucratoare înainte de termenul prevăzut la art. 180. (2) Costurile de operare și mentenanță controlabile luate în calcul la stabilirea valorii de referință la începutul celei de a V-a perioade de reglementare sunt	Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

	<p>utilizatori ai rețelei electrice de distribuție, cantitatea de energie distribuită.</p> <p>(4) Valoarea aprobată de ANRE ca valoare de referință a costurilor de operare și mentenanță controlabile luate în calcul la începutul perioadei de reglementare p+1 nu poate fi mai mare decât valoarea solicitată de operatorul de distribuție.</p> <p>(5) Costurile de operare și mentenanță controlabile supuse eficienței se determină ca diferența între valoarea de referință prevăzută la alin. (1) și costurile cu personalul luate în calcul pentru anul de referință prevăzute la art. 39 alin. (3) și cele de cercetare-dezvoltare prevăzute la art. 41 alin. (1).</p>	<p>atribui ponderi relevante pentru fiecare OD în parte, astfel încât să se reflecte importanța și efectul acestora asupra variației nivelului OPEXc, având în vedere corelarea lor cu categoriile de costuri și ponderea acestor costuri în OPEXc.</p> <p>Propunem eliminarea alin. (3).</p> <p>(3) Analiza comparativă prevăzută la alin. (1) utilizează variabilele rezultate ca având un impact semnificativ asupra costurilor controlabile, respectiv: lungimea liniilor electrice, numărul de utilizatori ai rețelei electrice de distribuție, cantitatea de energie distribuită</p> <p>(4) Valoarea aprobată de ANRE ca valoare de referință a costurilor de operare și mentenanță controlabile luate în calcul la începutul perioadei de reglementare p+1 nu poate fi mai mare decât valoarea solicitată de operatorul de distribuție.</p> <p>Alin (4) devine alin (3) și se modifică după cum urmează:</p> <p>(3) Valoarea de referință a costurilor de operare și mentenanță controlabile, determinată la alin. (1) se va ajusta diferențiat pe OD, în vederea adaptării benchmark pentru:</p> <p>a) "normalizare" a impactului unor ani nereprezentativi utilizați ca bază a benchmark,</p> <p>b) impact al evoluției prețurilor în piața - alinierea costurilor la condițiile de piață curente (creșteri constante ale prețurilor unitare practicate de terți, ce reflectă evoluția prețurilor materiilor prime, a personalului etc.)</p> <p>c) cheltuieli specifice suplimentare față de benchmark/istoric inclusiv pentru conformare cu legislația (ex. citirile)</p> <p>d) alte particularități ale rețelei (inclusiv ca urmare a PI aprobat.</p> <p>Alin (5) devine alin. (4)</p> <p>(4) Costurile de operare și mentenanță controlabile supuse eficienței se determină ca diferența între valoarea de referință prevăzută la alin. (1) și costurile cu personalul luate în calcul pentru anul de referință prevăzute la art. 39 alin. (3) și cele de cercetare-dezvoltare prevăzute la art. 41</p>	<p>costurilor necontrolabile, din care se scade valoarea realizată a cheltuielilor de personal prevăzute la art. 50 lit.h) și a cheltuielilor prevăzute la art. 23 lit. aa).</p> <p>Alin. (3) și (4) Nu se acceptă.</p> <p>Analiza comparativă se realizează în conformitate cu Studiul.</p> <p>Alin. nou Se acceptă</p> <p>Valoarea de referință a costurilor de operare și mentenanță controlabile luate în calcul la începutul perioadei a V-a de reglementare se determină conform Studiului și cu utilizarea datelor realizate comunicate de OD (alin. (1)-(2) iar rezultatul se comunică OD (alin. 6).</p>	<p>Valoarea de referință prevăzută la alin. (1) va fi comunicată OD anterior termenului prevăzut la art. 180.</p>	<p>stabilite cu luarea în considerare a costurilor anuale de operare și mentenanță controlabile realizate de operatorii de distribuție în cadrul perioadei a IV-a comunicate la ANRE, inclusiv a celor de natură costurilor controlabile care au fost incluse la raportare în categoria costurilor necontrolabile, din care se scade valoarea realizată a cheltuielilor de personal prevăzute la art. 50 lit.h) și a cheltuielilor prevăzute la art. 23 lit. aa).</p> <p>(3) Analiza comparativă prevăzută la alin. (1) utilizează variabilele rezultate ca având un impact semnificativ asupra costurilor controlabile, respectiv: lungimea liniilor electrice, numărul de utilizatori ai rețelei electrice de distribuție, cantitatea de energie distribuită.</p> <p>Variabilele rezultate ca având un impact semnificativ asupra costurilor controlabile li se vor atribui ponderi relevante pentru fiecare OD în parte astfel încât să se reflecte importanța și efectul acestora asupra variației nivelului costurilor de operare și mentenanță controlabile, având în vedere corelarea lor cu categoriile de costuri și ponderea acestor costuri în costurile de operare și mentenanță controlabile.</p> <p>(4) Valoarea aprobată de ANRE ca valoare de referință a costurilor de operare și mentenanță controlabile luate în calcul la începutul perioadei de reglementare p+1 nu poate fi mai mare decât valoarea solicitată de OD. Valoarea de referință a costurilor de operare și mentenanță controlabile determinată la alin. (1) se va ajusta diferențiat pe OD, în vederea adaptării benchmark pentru:</p> <p>a) "normalizare" a impactului unor ani nereprezentativi utilizați ca bază a benchmark,</p> <p>b) impact al evoluției prețurilor în piața - alinierea costurilor la condițiile de piață curente (creșteri constante ale prețurilor unitare terți</p>
--	---	--	--	---	--

		<p>alin. (1). Propunem unui introducerea unui nou alineat:</p> <p>(5) Rezultatele studiului OPEX vor fi comunicate OD anterior termenului prevazut la art. 180.</p> <p>Corelativ cu art. 37, este necesara stabilirea proportiilor in care se iau in calcul variabilele.</p> <p>Motivatie: Propunem eliminarea „variabilei”, motivat de faptul ca reducerea cantitatii de energie electrica distribuita nu determina reducerea costurilor (nr. de km de retea nu se reduce in corelare cu diminuarea cantitatilor distribuite). Ba mai mult, in realitate, numarul de km de retea este in continua crestere. Este necesar sa fie avuta vedere asigurarea functionarii si exploatarii retelei in conditii de siguranta, indiferent de variatia energiei distribuite.</p> <p>Atribuirea ponderilor principalelor variabile relevante pentru fiecare OD in parte ar trebui sa se realizeze pentru a reflecta importanta si efectul acestora asupra variatiei nivelului OPEXc, avand in vedere corelarea lor cu categoriile de costuri si ponderea acestor costuri in OPEXc.</p> <p>Nivelul OPEXc reglementat nu este relevant, avand in vedere disponibilitatea unor analize comparative, cat si introducerea unor analize si estimari privind potentialul de eficientizare ramas al OPEXc la nivelul fiecarui OD. Atribuirea ponderilor pentru fiecare OD in parte ar trebui sa se realizeze, astfel incat sa reflecte importanta acestora in stabilirea nivelului OPEXc si a unui factor de crestere anuala a eficientei si alinierea la specificul retelei si cheltuielilor operationale ale fiecarui OD.</p> <p>Tinand cont ca exista un factor de eficienta care reduce OPEXC in termeni reali, ar trebui sa existe un castig de eficienta atat pentru operator, cat si pentru client. Pentru factorul de eficienta propunem utilizarea unei reduceri treptate care impune absorbtia pas cu pas a ineficientelor prin intermediul unor tinte constante asupra OPEX, controlabile pe durata perioadei de reglementare. Fiind la inceputul unei perioade de reglementare, consideram adecvat ca OD sa aiba posibilitatea de</p>			<p>ce reflecta evolutia preturilor materiilor prime, a personalului, etc.)</p> <p>d) cheltuieli specifice suplimentare fata de benchmark/istoric incl. pentru corformare cu legislatia(ex. citirile)</p> <p>d)alte particularitati ale retelei (incl. ca urmare a PI aprobat.</p> <p>(5) Costurile de operare și mentenanță controlabile supuse eficienței se determină ca diferență între valoarea de referință prevăzută la alin. (1) și costurile cu personalul luate în calcul pentru anul de referință prevăzute la art. 39 alin. (3) și cele de cercetare-dezvoltare prevăzute la art. 41 alin. (1).</p> <p>Conform motivatiei de la art 37.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

		<p>a fundamenta costurile controlabile in functie de obligatiile OD si realitatile pietei. Acest principiu al fundamentarii individuale este prevazut si in Metodologia actuala si ar trebui sa permita ajustari ale nivelului costurilor, inclusiv in raport cu cele realizate istoric.</p> <p>Totodata, solicitam ca rezultatele analizei comparative sa fie comunicate operatorilor de distributie pentru consultare, in timp util, inainte de aprobarea Metodologiei.</p>				
13.	<p>Articolul 47 - vechi Articolul 36 ANRE impune reducerea treptata a costurilor prevazute la art. 42 si absorbtia constanta a ineficientei prin cresterea anuala a tintelor de eficienta.</p>	<p>Propunem modificarea art. dupa cum urmeaza:</p> <p>ANRE impune reducerea treptata a costurilor prevazute la art. 42 si absorbtia constanta a ineficientei prin cresterea anuala a tintelor de eficienta, in urma analizei efectuate impreuna cu OD si cu luarea in considerare a „tintei de eficienta impuse operatorilor ineficienti” ca punct de pornire pentru Opex controlabil.</p> <p>Motivatie: Consideram necesara aceasta completare pentru evitarea impunerii unei tinte duble de eficienta pana la atingerea tinte de imbunatatire a eficientei stabilite conform art. 48.</p>	<p>Nu se acceptă. Conform studiului</p>	N/A	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p>	<p>Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>
14.	<p>Articolul 48 - vechi Articolul 37 (1) Tinta de imbunatatire a eficientei, factorul X_initial, se stabileste pe baza rezultatelor analizei comparative a costurilor realizate in perioada de reglementare anterioara de fiecare operator de distributie, a nivelului lucrarilor de investitii realizat in perioada anterioara de reglementare si cel prognozat pentru urmatoarea perioada precum si a recomandarilor din Studiul OPEX.</p> <p>(2) Analiza comparativa prevazuta la alin. (1) se realizeaza cu luarea in considerare a unor variabile rezultate ca avand un impact semnificativ asupra costurilor controlabile, respectiv: lungimea liniilor electrice, numarul de utilizatori ai retelei electrice de distributie, cantitatea de energie distribuita.</p>	<p>Propunem completarea art dupa cum urmeaza: (1) Tinta de imbunatatire a eficientei, factorul X_initial, se stabileste pe baza rezultatelor analizei comparative a costurilor realizate in perioada de reglementare anterioara de fiecare operator de distributie, a nivelului lucrarilor de investitii realizat in perioada anterioara de reglementare si cel prognozat pentru urmatoarea perioada precum si a recomandarilor din Studiul OPEX, cat si a unor analize ale OD privind potentialul de eficientizare specific al fiecarui OD.</p> <p>(2) Analiza comparativa prevazuta la alin. (1) se realizeaza cu luarea in considerare a unor variabile rezultate ca avand un impact semnificativ asupra costurilor controlabile, cum ar fi: lungimea liniilor electrice, numarul de utilizatori ai retelei electrice de distributie, cantitatea de energie distribuita.</p> <p>Propunem introducerea a doua noi alineate (3) si (4): (3) Valoarea factorului de eficienta pentru perioada a IV-a de reglementare se considera cel mult egala cu 1%.</p>	<p>Alin. (1): Nu se acceptă. Valoarea factorului de eficiență Xinitial se stabilește conform Studiului.</p> <p>Alin. (2): Nu se acceptă. Conform Studiului.</p>	N/A	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p>	<p>Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

		<p>(4) Variabilelor rezultate ca avand un impact semnificativ asupra costurilor controlabile li se vor atribui ponderi relevante pentru fiecare OD in parte astfel incat sa se reflecte importanta si efectul acestora asupra variatiei nivelului OPEXc, avand in vedere corelarea lor cu categoriile de costuri si ponderea acestor costuri in OPEXc.</p> <p>Motivatie: Sustinem propunerile transmise in etapa I de consultare publica si nu consideram intemeiata explicatia ANRE. Avand in vedere caracterul de recomandare privind utilizarea in analiza comparativa a cantitatii de energie distribuita si faptul ca majoritatea costurilor OD sunt independente de energia distribuita, solicitam eliminarea acestei variabile. Este necesara stabilirea proportiilor in care se iau in calcul variabilele. Propunem eliminarea acestei „variabile” motivat de faptul ca reducerea cantitatii de energie electrica distribuita nu determina reducerea costurilor (nr. de km de retea nu se reduce in corelare cu diminuarea cantitatilor distribuite). Ba mai mult, in realitate, numarul de km de retea este in continua crestere. Este necesar sa fie avuta vedere asigurarea functionarii si exploatarii retelei in conditii de siguranta, indiferent de variatia energiei distribuite. Consideram necesar sa se mentioneze o limita al factorului de eficienta, iar ANRE sa stabileasca tinta diferentiat, in functie de analiza comparativa. Solicitam modificarea Metodologiei astfel incat stabilirea punctului de referinta OPEXc la inceputul perioadei de reglementare si a factorului de crestere anuala a eficientei sa tina cont de si sa reflecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nivelul si eficienta OPEXc realizate de fiecare OD, prin raportare la o perioada istorica din PR4, avand in vedere si evolutia economica generala care a determinat cresteri de costuri in alte sectoare economice, ajustate conform unei analize individuale, care tine cont de fundamentarea costurilor pentru PR5 transmisa de OD; <p>Potentialul de eficientizare OPEXc ramas, in baza analizei si estimarilor fundamentate si puse la dispozitie de OD.</p>	<p>Alin. (3), (4): Nu se acceptă. Conform Studiului.</p>			
--	--	---	---	--	--	--

	<p>15. Articolul 52 - vechi Articolul 39^1 (DD) Prin derogare de la prevederile art. 51, cheltuielile ulterioare aferente unei aplicații informatice existente, care reprezintă update, upgrade, actualizări baze de date se recunosc în cadrul categoriei prevăzute la art. 50 lit. b) <i>Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale</i>, indiferent de modalitatea de înregistrare în contabilitatea operatorului.</p>	<p>Propunem eliminarea : Prin derogare de la prevederile art. 51, cheltuielile ulterioare aferente unei aplicații informatice existente, care reprezintă update, upgrade, actualizări baze de date se recunosc în cadrul categoriei prevăzute la art. 50 lit. b) <i>Costuri reglementate reprezentând cheltuieli speciale</i>, indiferent de modalitatea de înregistrare în contabilitatea operatorului.</p> <p>Motivatie: Sustinem propunerile transmise in etapa I de consultare publica si nu consideram intemeiata explicatia ANRE. Solicitam mentinerea acestor cheltuieli in investitii si nu recunoasterea ca OPEX necontrolabil. In modelul stabilirii venitului tinta utilizat in Romania, ANRE determina BAR initial care se ajusteaza in cadrul perioadei de reglementare prin includerea in BAR a investitiilor realizate in cadrul perioadei de reglementare. Investitiile aprobate pentru a fi incluse in BAR sunt recuperate complet prin amortizarea reglementata si rata reglementata a rentabilitatii aplicata valorii ramase de amortizat. Prin aprobarea ex-ante a investitiilor, ANRE evalueaza CAPEX-ul necesar pe durata perioadei de reglementare si ofera companiilor certitudine si stimulente pentru a investi. In aceste conditii, nu este clar de ce activelor eligibile care fac parte din BAR nu li se va acorda rata de rentabilitate reglementata. Prin includerea costurilor de capital in venit se recunoaste investitia OD. BAR cumuleaza toate valorile nete ale activelor imobilizate si reflecta valoarea de inchidere a activelor reglementate pentru fiecare an al perioadei de reglementare. Valoarea neta a activelor este valoarea ramasa neamortizata. Atat timp cat activele eligibile incluse in BAR nu sunt complet amortizate, acestea trebuie sa primeasca rentabilitatea reglementata pentru partea neamortizata. Este complet inacceptabil ca anumite mijloace fixe care contribuie esential la derularea activitatii unui OD sa nu fie asimilate celorlalte mijloace fixe, elementele de retea propriu-zise. In contextul dezvoltarilor tehnologice actuale si al nevoii de mentinere up-to-date a activitatii, ar reprezenta o descurajare pentru actionarii care isi asuma finantarea activitatii in astfel de conditii.</p>	<p>Se acceptă reformulare. Prevederea nu se referă la realizarea de investiții în aplicații informatice ci la cheltuielile ulterioare care se referă la actualizări ale aplicațiilor de natura dotărilor sau ale bazelor de date. Corelare cu art. 5 și art. 61 alin. (7).</p>	<p>Articolul 52 (1) Costurile reglementate reprezentând cheltuieli speciale pot fi recuperate eşalonat pe perioada în care își produc efectele. În astfel de cazuri, perioada de amortizare trebuie să corespundă cu perioada de realizare a beneficiilor. (2) Prin excepție de la prevederile art. 51, cheltuielile ulterioare aferente unei aplicații informatice existente de natura dotărilor, care reprezintă actualizări ale aplicațiilor sau actualizări ale bazelor de date se recunosc în cadrul categoriei prevăzute la alin. (1), indiferent de modalitatea de înregistrare în contabilitatea OD.</p>	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>
--	--	--	---	--	--	---

		<p>Nu exista niciun rationament sau motiv intemeiat pentru excluderea unor categorii de investitii din baza remunerata a BAR, asa cum propune ANRE, acestea fiind necesare pentru digitalizarea activitatii OD. Nu se poate realiza digitalizarea retelei de distributie in conditiile in care acest tip de investitii este neremunerat.</p> <p>In celelalte state UE, OD sunt stimulati pentru investitii in digitalizare, capitalul investit este remunerat, pe cand forma propusa de ANRE se afla la polul opus – investitii neremunerate, fiind recunoscute doar costurile cu amortizarea. Este impotriva principiului de remunerare a capitalului investit, ca pentru o anumita categorie de investitii sa se recunoasca doar amortizarea. Mai mult, propunerea ANRE este contrara si principiilor tranzitiei energetice, bazate profund pe digitalizarea activitatilor OD, nu doar pe instalarea de automata de retea.</p>				
16.	<p>Articolul 53 - vechi Articolul 39⁴ (DD)</p> <p>(1) Operatorii de distributie care detin o structura organizatorica proprie, distincta, cu atributii privind accesarea de fonduri europene, pot solicita ANRE aprobarea unor valori prognozate pentru costurile prevazute la art. 50 lit. h), in corelare cu valoarea si numarul cererilor de accesare a fondurilor europene nerambursabile.</p> <p>(2) Valoarea prognozata se stabileste pe baza propunerii operatorului de distributie, luand in considerare valoarea estimata a costurilor de personal aferenta structurii organizatorice prevazute la alin. (1).</p> <p>(3) In vederea recunoasterii costurilor prevazute la alin. (1), operatorul de distributie transmite ANRE un memoriu justificativ detaliat privind rezultatele activitatii de accesare de fonduri nerambursabile, insotit de documente justificative.</p>	<p>(1) Operatorii de distributie care detin o structura organizatorica proprie, distincta, cu atributii privind accesarea de fonduri europene, pot solicita ANRE aprobarea unor valori prognozate pentru costurile prevazute la art. 50 lit. h), in corelare cu valoarea si numarul cererilor de accesare si rambursare a fondurilor europene nerambursabile.</p> <p>2) Valoarea prognozata se stabileste pe baza propunerii operatorului de distributie, luand in considerare valoarea estimata a costurilor de personal aferenta structurii organizatorice prevazute la alin.)1, cat si costurile financiare de finantare aferente fondurilor europene justificate de catre OD.</p> <p>(3) In vederea recunoasterii costurilor prevazute la alin. (1), operatorul de distributie transmite ANRE un memoriu justificativ detaliat privind rezultatele activitatii de accesare si rambursare de fonduri europene nerambursabile, insotit de documente justificative.</p> <p>Motivatie: Exista costuri financiare si in cazul fondurilor nerambursabile, respectiv sumele pe care OD le prefinanteaza intr-o prima faza, pana la rambursarea de catre autoritatea de management. Activitatea de „accesare a fondurilor europene nerambursabile” trebuie sa reflecte atat efortul de elaborare (depunere si semnare a contractelor de finantare) aferent proiectelor de investitii cu</p>	<p>Alin. (1) Se acceptă reformulare: (1) Operatorii de distribuție care dețin o structură organizatorică proprie, distinctă, cu atribuții privind accesarea de fonduri europene și alte programe de fonduri nerambursabile, pot solicita ANRE aprobarea unor valori prognozate pentru costurile prevăzute la art. 50 lit. h).</p> <p>Alin. (2): Se acceptă prin completare cu alin. (5) privind dobanzi.</p> <p>Alin. (3): Se acceptă reformulare: (3) În vederea recunoașterii costurilor prevăzute la alin. (1), operatorul de distribuție transmite ANRE un memoriu justificativ detaliat privind rezultatele activității de</p>	<p>Articolul 53</p> <p>(1) OD care dețin o structură organizatorică proprie, distinctă, cu atribuții privind accesarea de fonduri europene și alte programe de fonduri nerambursabile, pot solicita ANRE aprobarea unor valori prognozate pentru costurile prevăzute la art. 50 lit. h).</p> <p>(2) Valoarea prognozată pentru costurile prevăzute la art. 50 lit. h) se stabilește pe baza propunerii OD, luând în considerare valoarea estimată a costurilor de personal aferentă structurii organizatorice prevăzute la alin. (1).</p> <p>(3) În vederea recunoașterii costurilor prevăzute la alin. (1), OD transmite ANRE un memoriu justificativ detaliat privind rezultatele activității de accesare de fonduri europene și alte programe de fonduri</p>	<p>Propunem eliminarea art. 3</p> <p>(3) În vederea recunoașterii costurilor prevăzute la alin. (1), OD transmite ANRE un memoriu justificativ detaliat privind rezultatele activității de accesare de fonduri europene și alte programe de fonduri nerambursabile, însoțit de documente justificative.</p> <p>Motivatie: Dacă OD-urile au deja structuri organizatorice proprii și distincte pentru gestionarea accesării fondurilor europene, acestea ar trebui să dispună de expertiza necesară pentru a evalua și gestiona aceste costuri în conformitate cu standardele și reglementările aplicabile, fără a fi nevoie de intervenția suplimentară a ANRE. OD-urile sunt deja supuse unor mecanisme de control și audit intern și extern (inclusiv auditerile fondurilor europene), care asigură transparența și corectitudinea cheltuielilor. Suprapunerea acestor mecanisme cu o cerință suplimentară de raportare către ANRE poate fi redundantă și nejustificată.</p>	<p>Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

		finantare europeana, proces care securizeaza disponibilitatea finantarii pentru respectivele investitii, cat si efortul asociat perioadei de implementare a proiectelor, in cadrul careia se realizeaza efectiv procesul de atragere a fondurilor, in linie cu progresul executiei investitiilor.	accesare de fonduri europene si alte programe de fonduri nerambursabile, însoțit de documente justificative.	nerambursabile, însoțit de documente justificative. (4) Valoarea costurilor necontrolabile prevăzute la art. 50 lit. h) nu include cheltuielile care sunt recuperate în cadrul programelor de finanțare, prevăzute la art. 23 lit. u). (5) Prin excepție de la prevederile art. 23 lit. j), la solicitarea justificată a OD, în categoria cheltuielilor prevăzute la art. 50 lit. h) se recunosc ex-post și cheltuieli privind dobânzi aferente creditelor bancare, dacă din memoriul și documentele justificative rezultă că acestea sunt aferente creditelor utilizate în limita valorii eligibile a proiectelor finanțate din fonduri europene și alte programe de fonduri nerambursabile, în cazul depășirii termenelor de plată de către Autoritățile de Management. Perioada pentru care se recunosc aceste dobânzi este egală cu durata întârzierii privind încasarea cererii de rambursare. (6) Valoarea prognozată/realizată a costurilor de personal prevăzute la art. 50 lit. h) nu se include în valoarea prognozată/realizată a costurilor de personal prevăzute la art. 102 alin. (2) lit. b).		
17.	5.1.4. Baza reglementată a activelor (BAR)					
18.	Articolul 61 - vechi Articolul 56 (1) În BAR se includ numai mijloacele fixe utilizate de operatorul de distribuție pentru prestarea serviciului de distribuție, care sunt înregistrate în contabilitatea	Propunem eliminare alin. 7 7Nu se includ în BAR cheltuielile ulterioare aferente unei aplicații informatice existente, care reprezintă update, upgrade, actualizări baze de date.	Alin. (6): Nu este cazul, s-a prevăzut la art. 50 lit. a)	(7) Nu se includ în BAR cheltuielile ulterioare aferente unei aplicații informatice existente de natura dotărilor, care	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica si insistam pentru eliminare alin. 7.	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

	<p>operatorului de distribuție ca mijloace fixe în baza proceselor-verbale de punere în funcțiune sau, după caz, de dare în folosință și sunt identificabile fizic în mod individual.</p> <p>(2) Nu se includ în BAR mijloacele fixe a căror folosință este obținută prin contract de închiriere/comodat de la terți sau rezultă din lucrări de investiții care vizează mijloace fixe obținute în acest fel, precum și mijloacele fixe a căror folosință este cedată terților prin contract de închiriere/comodat, fie și parțial, cu excepția rețelelor electrice.</p> <p>(3) Prin derogare de la prevederile alin. (2), se mențin în BAR fibra optică și mijloacele fixe de natura clădirilor, utilizate ca sedii și puncte de lucru pentru activitatea de distribuție a energiei electrice, a căror folosință este cedată parțial terților prin contract de închiriere.</p> <p>(4) Nu se includ în BAR terenurile, activele circulante, activele puse în conservare sau stocurile, inclusiv mijloacele fixe aflate în depozit, și nici imobilizările finanțate din contribuții financiare, indiferent care este sursa acestora.</p> <p>(5) Nu se includ în BAR mijloacele fixe prevăzute la art. 96.</p> <p>(6) Nu se includ în BAR cheltuielile efectuate pe parcursul realizării unui mijloc fix recepționat, pus în funcțiune sau dat în folosință, dar care nu au fost incluse de operatorul de distribuție în valoarea mijlocului fix la data recepției.</p> <p>(7) Nu se includ în BAR cheltuielile ulterioare aferente unei aplicații informatice existente, care reprezintă update, upgrade, actualizări baze de date.</p> <p>(8) Operatorul de distribuție ține evidența separată a tuturor contribuțiilor financiare primite anual. Valoarea acestor contribuții este transmisă la ANRE, conform machetelor de monitorizare prevăzute în reglementările în vigoare.</p>	<p>Solicitam mentinerea in BAR si recunoasterea ca investitii.</p>	<p>Alin. (7) Se acceptă reformulare. Corelat cu art. 5 și art. 52.</p>	<p>reprezintă actualizări ale aplicațiilor sau actualizări ale bazelor de date.</p>	<p>Solicitam mentinerea in BAR a acestor cheltuieli. si recunoasterea ca investitii.</p>	
<p>19.</p>	<p>Articolul 62 vechi Articolul 56¹ (nou)</p> <p>(1) Activele din categoria dotări care nu înlocuiesc alte active de același tip sunt recunoscute în BAR numai dacă operatorul de distribuție demonstrează prin analiza</p>	<p>Eliminare</p> <p>(1) Activele din categoria dotări care nu înlocuiesc alte active de același tip sunt recunoscute în BAR numai dacă operatorul de distribuție demonstrează prin analiza cost-beneficiu că pentru durata de</p>	<p>Se acceptă reformulare:</p> <p>Activele din categoria dotări pentru care cheltuielile au fost</p>	<p>Articolul 62</p> <p>(1) Activele din categoria dotări pentru care cheltuielile au fost recunoscute la</p>	<p>Solicitam eliminarea art. 62 si recunoasterea tuturor dotarilor in investitii.</p> <p>Articolul 62</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

<p>cost-beneficiu că pentru durata de viață reglementată a activelor respective, valoarea costurilor de capital: amortizarea și rentabilitatea este mai mică decât valoarea reducerii de costuri de operare și mentenanță controlabile.</p> <p>(2) În situația în care condiția de la alin. (1) este îndeplinită, reducerea de costuri de operare și mentenanță controlabile luată în calculul analizei cost-beneficiu este considerată câștig de eficiență, în fiecare an începând cu data punerii în funcțiune până la sfârșitul perioadei de reglementare.</p>	<p>viață reglementată a activelor respective, valoarea costurilor de capital: amortizarea și rentabilitatea este mai mică decât valoarea reducerii de costuri de operare și mentenanță controlabile.</p> <p>(2) În situația în care condiția de la alin. (1) este îndeplinită, reducerea de costuri de operare și mentenanță controlabile luată în calculul analizei cost-beneficiu este considerată câștig de eficiență, în fiecare an începând cu data punerii în funcțiune până la sfârșitul perioadei de reglementare.</p> <p>Motivatie: Solicitam eliminarea si recunoasterea tuturor dotarilor in investitii. Mentionam doar cateva situatii in care nu se justifică propunerile de la art 62, respectiv achizitionari de active cu functionalitati imbunatatite si care sunt necesare pentru desfasurarea activitatilor de exploatare si mentenanta a RED inclusiv activitati de masura sau dotări din categoria echipamentelor de lucru pentru care funcționalitățile îmbunătățite nu aduc in mod special beneficii financiare dar îmbunătățesc condițiile de lucru sau reduc riscurile HSE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se inlocuieste o masina de teren propusa la casare cu o masina de teren cu functionalitati imbunatatite necesare echipelor de exploatare si mentenanta --O scară electroizolantă cu greutate redusă are aceeași funcționalitate cu un model mai vechi, dar îmbunătățește condițiile de lucru ale personalului -Un detector de corespondență faze cu o precizie mai bună, sau un mod de afișare/semnalizare mai simplu și intuitiv, reduce riscurile unor manevre greșite și implicit riscurile de natură HSE -dispozitivele de sectionare cabluri sunt esentiale pentru desfasurarea activitatii de mentenanta pe LES MT/JT. Achizitionarea unor dispozitive similare ca rol dar cu caracteristici tehnice superioare (cum ar fi cu actionare de la distanta) reduc mult riscurile de natura HSE asupra personalului care la deserveste. <p>Sunt categorii de dotări la care funcționalitățile îmbunătățite vin ca urmare a unor prevederi legislative. De exemplu grupurile generatoare trebuie să respecte norme de poluare (similar cu Euro V; VI de la auto), fapt de conduce la o creștere de preț și o scădere a puterii maxime. Cu alte cuvinte, deși se plătește mai mult se achiziționează un produs de o putere mai mică (caracteristici inferioare) față de dotările existente.</p>	<p>recunoscute la fundamentare în cadrul cheltuielilor de operare și mentenanță sunt recunoscute în BAR numai dacă OD demonstrează prin analiza cost-beneficiu că pentru durata de viață reglementată a activelor respective, valoarea costurilor de capital: amortizarea și rentabilitatea este mai mică decât valoarea reducerii de costuri de operare și mentenanță controlabile.</p>	<p>fundamentare în cadrul cheltuielilor de operare și mentenanță sunt recunoscute în BAR numai dacă OD demonstrează prin analiza cost-beneficiu că pentru durata de viață reglementată a activelor respective, valoarea costurilor de capital: amortizarea și rentabilitatea este mai mică decât valoarea reducerii de costuri de operare și mentenanță controlabile.</p> <p>(2) În situația în care condiția de prevăzută la alin. (1) este îndeplinită, reducerea de costuri de operare și mentenanță controlabile este considerată câștig de eficiență, în fiecare an începând cu data punerii în funcțiune până la sfârșitul perioadei de reglementare.</p>	<p>(1)Activele din categoria dotări pentru care cheltuielile au fost recunoscute la fundamentare în cadrul cheltuielilor de operare și mentenanță sunt recunoscute în BAR numai dacă OD demonstrează prin analiza cost-beneficiu că pentru durata de viață reglementată a activelor respective, valoarea costurilor de capital: amortizarea și rentabilitatea este mai mică decât valoarea reducerii de costuri de operare și mentenanță controlabile.</p> <p>(2) În situația în care condiția de prevăzută la alin. (1) este îndeplinită, reducerea de costuri de operare și mentenanță controlabile este considerată câștig de eficiență, în fiecare an începând cu data punerii în funcțiune până la sfârșitul perioadei de reglementare.</p> <p>Nu intelegem rolul analizei de cost-beneficiu si a prevederilor de la alin. (2); prin propunerea ANRE ce se remunereaza prin tarife in urma unei dotari se scade din OPEX astfel incat OD nu are cum sa mai recupereze sub nici o forma costurile.</p>	
---	---	--	---	--	--

		Tratamentul nediscriminatoriu al investițiilor. Indicatorii estimati pentru calculul eficienței investiției a căror realizare ulterioară depinde de evoluția mai multor factori independenți sau nu de controlul OD nu pot fi considerați castig de eficiență. Eficiența impusă prin x inițial asupra OPEX controlabil se atinge prin toate investițiile care au în ACB reducere de OPEX. Considerarea ca și câștig de eficiență a indicatorilor din ACB dublează practic reducerea de OPEX.				
20.	<p>Articolul 67 - vechi Articolul 61</p> <p>(1) Valoarea BAR realizat la data de 31 decembrie a anului de referință al perioadei p (BAR_p), în termeni reali, se calculează luând în considerare intrările/iesirile de mijloace fixe efectiv realizate și recunoscute de ANRE și RI în condițiile prevăzute la alin. (4) – (6) și ale art. 66, conform formulei (în care k reprezintă numărul de ani ai perioadei de reglementare):</p> $BAR_p = BAR_{p-1} \times \prod_{i=1}^k (1 + RI_i) + \sum_{t=1}^{k-1} (IA_t - EA_t - AM_t) \times \prod_{i=1}^k (1 + RI_i) + IA_k - EA_k - AM_k$ <p>(2) În calculul prevăzut la alin. (1), pentru ultimul an al perioadei de reglementare p valoarea intrărilor/iesirilor de mijloace fixe și amortizarea aferentă se consideră la nivelul prognozat.</p> <p>(3) Corecția de venituri aferentă intrărilor/iesirilor de mijloace fixe realizate și recunoscute de ANRE în anul de referință al perioadei de reglementare p față de cele considerate conform alin. (2) se realizează în primul an al perioadei de reglementare p + 1, odată cu efectuarea corecțiilor anuale.</p> <p>(4) La calculul BAR realizat conform prevederilor alin. (1), pentru anii aferenți perioadei a IV-a de reglementare și pentru perioada prevăzută la art. 175 alin. (1), se utilizează valorile RI realizate. Pentru anii anteriori perioadei a IV-a de reglementare se mențin valorile RI care au fost utilizate la calculul tarifelor.</p> <p>(5) Începând cu cea de-a V-a perioadă de reglementare, inclusiv pentru anii aferenți acesteia, la calculul BAR realizat conform prevederilor alin. (1) se utilizează valorile RI prognozate prevăzute la art. 144 alin. (1) lit. a).</p>	<p>Solicităm eliminarea alin. 6.</p> <p>6) Prin derogare de la prevederile alin. (5), în condițiile art. 148, în situația în care valoarea RI realizată este mai mică decât valoarea RI prognozată pentru anul t-1 considerată la stabilirea venitului reglementat, la calculul BAR realizat se ia în considerare valoarea RI realizată.</p> <p>Nu suntem de acord cu efectuarea unei corecții negative, și solicităm eliminarea alin. 6.</p>	Se acceptă eliminarea alin. (6) corelativ cu eliminarea art. 148.		<p>Solicităm modificarea alin. (5):</p> <p>(5) Începând cu cea de-a V-a perioadă de reglementare, inclusiv pentru anii aferenți acesteia, la calculul BAR realizat conform prevederilor alin. (1) se utilizează valorile RI prognozate prevăzute la art. 144 alin. (1) lit. a) realizate.</p> <p>Solicităm menținerea tratamentului din PR4.</p> <p>Atragem atenția autorității ca mecanismul de ajustare a RAB cu inflația este singurul mecanism prin care operatorii de distribuție pot gestiona riscul de fluctuație a preturilor și deci, pot derula planurile de investiții fără a prelua expunerea la riscurile induse de fluctuațiile inflației, riscuri care nu sunt în controlul lor și pentru care nu există mecanisme alternative de a le gestiona. Inflația reală afectează în mod semnificativ prețurile tuturor lucrărilor de investiții necesare și implementate de operatorii de distribuție. Menționăm că ajustarea prețurilor din contractele încheiate prin derularea procedurilor de achiziție publică cu inflația este o obligație legală a operatorilor de distribuție conform Legii Achizițiilor publice iar în condițiile prevederilor Metodologiei, ajustarea valorii acestor contracte cu inflația reală suportată de operatorii de distribuție nu ar mai fi posibilă.</p>	Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

	(6) Prin derogare de la prevederile alin. (5), in conditiile art. 148, in situatia in care valoarea RI realizata este mai mica decat valoarea RI prognozata pentru anul t-1 considerata la stabilirea venitului reglementat, la calculul BAR realizat se ia in considerare valoarea RI realizata.					
21.	Articolul 71 - vechi Articolul 67 ANRE are dreptul de a elimina din BAR orice mijloc fix/investitie realizat/realizata, anterior aprobat/aprobata si inclus/inclusa in BAR, daca in urma analizei se constata neconformitati cu prevederile reglementarilor in vigoare la data includerii in BAR.	Propunem eliminarea art. 71 ANRE are dreptul de a elimina din BAR orice mijloc fix/investitie realizat/realizata, anterior aprobat/aprobata si inclus/inclusa in BAR, daca in urma analizei se constata neconformitati cu prevederile reglementarilor in vigoare la data includerii in BAR. Motivatie: Aceasta prevedere introduce elemente arbitrare si un nivel ridicat de impredictibilitate. Orice introducere in BAR este foarte bine justificata, conform prevederilor in vigoare. Nerecunoasterea ulterioara este o masura arbitrara, motiv pentru care propunem eliminarea acestei prevederi. Etapa ulterioara a unui control trebuie tratata diferit, pe baza unei proceduri prestabilite, clare si transparente.	Nu se acceptă. Nu este vorba despre un element arbitrar, neconformitățile pot fi constatate la o analiză ulterioară.	N/A	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica. Aceasta prevedere introduce elemente arbitrare si un nivel ridicat de impredictibilitate. Orice introducere in BAR este foarte bine justificata, conform prevederilor in vigoare. Nerecunoasterea ulterioara este o masura arbitrara, motiv pentru care propunem eliminarea acestei prevederi. Etapa ulterioara a unui control trebuie tratata diferit, pe baza unei proceduri prestabilite, clare si transparente.	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică
22.	Articolul 74 - vechi Articolul 69^1 Pentru încurajarea investițiilor în rețelele electrice de distribuție, în situația în care valoarea investițiilor în rețea incluse în plan și realizate în anul t-1 din surse proprii depășește valoarea minimă obligatorie pentru investițiile realizate în RED din surse proprii în anul t-1, ANRE aplică la valoarea acestei depășiri un stimulent în valoare de un punct procentual peste rata reglementată a rentabilității aprobate conform prevederilor art. 81.	Solicitam mentinerea stimulentei din PR IV si pentru perioada de reglementare V. Propunem reformularea art. 74, dupa cum urmeaza: (1) Pentru incurajarea investitiilor in retelele electrice de distributie puse in functiune in perioada a V-a de reglementare se stabileste un stimulent in valoare de 1 punct procentual peste rata reglementata a rentabilitatii aprobata conform prevederilor art. 81. (2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), pentru mijloacele fixe aferente investitiilor in retelele de distributie realizate din fonduri proprii in cadrul unor proiecte cofinantate din fonduri europene nerambursabile, puse in functiune incepand cu data de 1 februarie 2021, se stabileste un stimulent in valoare de 2 puncte procentuale peste rata reglementata a rentabilitatii aprobata conform prevederilor art. 74, daca aceste investitii nu beneficiaza de stimulente pentru proiecte de interes comun in baza Regulamentului (UE) 2022/869 al Parlamentului European si al Consiliului din 30 mai 2022 privind liniile	Nu se acceptă. Condiția realizării investițiilor în rețea la nivelul amortizării asigură orientarea OD către o capitalizare corespunzătoare. Măsura este convergentă cu solicitările OD privind aprobarea unui nivel investițional foarte ridicat pentru următoarea perioadă, ținând cont de starea rețelei, cerințele prevăzute în documentele de politică energetică europene și naționale. Planurile de dezvoltare transmise de OD pentru următorii zece ani sunt în acord cu această măsură.	N/A	Nu suntem de acord cu eliminarea stimulentei. Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica si prin adresa prin adresa ACUE 467/29.05.2024. Precizam ca analizele cost-beneficiu intocmite pana in prezent care fac parte din documentatiile depuse la minister includeau si acest stimulent de 2%, o modificare conducand la necesitatea refacerii si transmiterii documentelor, pentru proiectele in curs de analiza. In cazul proiectelor aprobate nu se vor putea atinge indicatorii de performanta in lipsa stimulentului de 2% In PR4, mecanismele de remunerare erau in mai mare masura aliniate conditiilor economice si trendurilor din sectorul energetic care se astepta ca vor caracteriza perioada 2018 -2023. Fata de PR4 insa, Romania si-a asumat prin PNIESC niste tinte ambitioase de	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

		<p>directoare pentru infrastructurile energetice transeuropene, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 715/2009, (UE) 2019/942 si (UE) 2019/943 si a Directivelor 2009/73/CE si (UE) 2019/944 si de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 347/2013 si a Metodologiei pentru evaluarea investitiilor in proiecte de interes comun privind infrastructura pentru transportul si distributia energiei electrice, inclusiv a riscurilor aferente acestora, aprobata prin ordin al presedintelui Autoritatii Nationale de Reglementare in Domeniul Energiei.</p> <p>Motivatie: Nu suntem de acord cu eliminarea stimulentei, dupa cum am mentionat si prin adresa ACUE 467/29.05.2024.</p> <p>Solicitam mentinerea stimulentei de la art. 69 (2) si (3) din Metodologia actuala si pentru perioada de reglementare V (1% RED, 2% fonduri UE, 1% PIC). Stimulentele sunt necesare pentru a stimula efortul investitional sustinut necesar pentru adaptarea RED la Tranzitia Energetica. Avand in vedere aprobarea Regulamentului UE care prevede art.18 acordarea de stimulente, iar Metodologia intra in vigoare dupa intrarea in vigoare a Reg UE (17iulie) este imperios necesara prevederea de stimulente si nu eliminarea celor existente. Precizam ca analizele cost-beneficiu intocmite pana in prezent care fac parte din documentatiile depuse la minister includeau si acest stimulent de 2%, o modificare conducand la necesitatea refacerii si transmiterii documentelor, pentru proiectele in curs de analiza. In cazul proiectelor aprobate nu se vor putea atinge indicatorii de performanta in lipsa stimulentei de 2%</p> <p>In PR4, mecanismele de remunerare erau in mai mare masura aliniate conditiilor economice si trendurilor din sectorul energetic care se astepta ca vor caracteriza perioada 2018 -2023. Fata de PR4 insa, Romania si-a asumat prin PNIESC niste tinte ambitioase de aliniere la Green Deal, care fac necesare investitii urgente si fara precedent in retelele de distributie, iar conditiile economice s-au deteriorat semnificativ. Vorbim aici de cresterea costului indatorarii statului roman dar si a companiilor din sectorul privat cu cel putin 50% fata de anul 2020, pe fondul incertitudinilor si volatilitatii in crestere in special in pietele</p>			<p>aliniere la Green Deal, care fac necesare investitii urgente si fara precedent in retelele de distributie, iar conditiile economice s-au deteriorat semnificativ. Vorbim aici de cresterea costului indatorarii statului roman dar si a companiilor din sectorul privat cu cel putin 50% fata de anul 2020, pe fondul incertitudinilor si volatilitatii in crestere in special in pietele emergente, accesului mult mai restrictiv la finantare, riscurilor de reglementare mai mari, vulnerabilitatilor tot mai accentuate ale Romaniei, etc.</p> <p>In ciuda deteriorarii conditiilor macroeconomice si a cresterii riscurilor in sectorul energetic, nivelul WACC supus aprobarii de catre ANRE este nejustificat, cu mult inferior celui considerat adecvat acestor conditii de catre OD si nu permite atragerea fondurilor necesare investitiilor. In aceste conditii, majorarea mecanismelor de stimulare care sa permita atragerea de fonduri pentru investitii este mai mult decat necesara. Cu toate acestea, stimulentele existente in Metodologia PR4 au disparut aproape complet sau au fost modificate in detrimentul incurajarii investitiilor si se rezuma la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1pp peste WACC insa, numai pentru investitiile care depasesc valoarea minima obligatorie a investitiilor in retea • investitii critice in dotari necesare functionarii retelelor in parametrii optimi si desfasurarii in bune conditii a serviciului de distributie, astfel de investitii cuprinzand si unele pentru digitalizarea absolut critica a retelelor de distributie sunt fie neremunerate fie remunerate cu 2pp mai putin decat nivelul WACC • mai mult, a fost introdus 0,5 pp WACC reprezentand un mecanism de stimulare-penalizare a performantei (in dezvoltarea unei 	
--	--	---	--	--	--	--

		<p>emergente, accesului mult mai restrictiv la finantare, riscurilor de reglementare mai mari, vulnerabilitatilor tot mai accentuate ale Romaniei, etc.</p> <p>In ciuda deteriorarii conditiilor macroeconomice si a cresterii riscurilor in sectorul energetic, nivelul WACC supus aprobarii de catre ANRE este nejustificat, cu mult inferior celui considerat adecvat acestor conditii de catre OD si nu permite atragerea fondurilor necesare investitiilor. In aceste conditii, majorarea mecanismelor de stimulare care sa permita atragerea de fonduri pentru investitii este mai mult decat necesara.</p> <p>Cu toate acestea, stimulentele existente in Metodologia PR4 au disparut aproape complet sau au fost modificate in detrimentul incurajarii investitiilor si se rezuma la:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1pp peste WACC insa, numai pentru investitiile care depasesc valoare minima obligatorie a investitiilor in retea • investitii critice in dotari necesare functionarii retelelor in parametri optimi si desfasurarii in bune conditii a serviciului de distributie, astfel de investitii cuprinzand si unele pentru digitalizarea absolut critica a retelelor de distributie sunt fie neremunerate fie remunerate cu 2pp mai putin decat nivelul WACC • mai mult, a fost introdus 0,5 pp WACC reprezentand un mecanism de stimulare-penalizare a performanței (in dezvoltarea unei rețele inteligente ce promoveaza eficiența energetică și integrarea RES) însa, setul de indicatori aplicabil nu a fost facut public de ANRE. <p>In concluzie, pachetul de mecanisme de remunerare cuprinzand atat WACC cat si stimulentele de investitii nu este aliniat circumstantelor investitionale si de finantare de astazi, nu reflecta riscurile mai mari asociate investitiilor in acest sector si nu fac posibila acoperirea costurilor de atragere a fondurilor necesare acestor investitii.</p>			<p>rețele inteligente ce promoveaza eficiența energetică și integrarea RES) însa, setul de indicatori aplicabil nu a fost facut public de ANRE.</p> <p>In concluzie, pachetul de mecanisme de remunerare cuprinzand atat WACC cat si stimulentele de investitii nu este aliniat circumstantelor investitionale si de finantare de astazi, nu reflecta riscurile mai mari asociate investitiilor in acest sector si nu fac posibila acoperirea costurilor de atragere a fondurilor necesare acestor investitii.</p> <p>Avand in vedere modificarile legislative care apar in timpul unei perioade de reglementare, cat si obligatiile legale de revin OD prin reglementarile europene (Green Transition, racordare prosumatori, RES, electrificari etc.), OD pot fi pusi in situatia de a suplimenta urgent planurile de investitii in cursul perioadei de reglementare. ANRE trebuie sa permita acest lucru, iar corectiile sa fie efectuate anual conform prevederilor Metodologiei.</p> <p>In acest context consideram ca trebuie revizuit sau chiar anulat si art. 48 alin. (4) din Procedura de investitii, care prevede: „ Prin excepție de la prevederile alin. (3), la solicitarea expresă a OR, investițiile realizate suplimentar față de valoarea aprobată a planului aferent unei perioade de reglementare pot fi introduse în BAR la începutul următoarei perioade de reglementare, la valoarea rămasă de amortizat, numai dacă au fost aprobate de către ANRE înainte de realizarea acestora și dacă îndeplinesc condițiile de recunoaștere prevăzute de prezenta procedură.”</p>	
23.	<p>Articolul 75 - vechi Articolul 69^2 (nou, reformulare propunere din DD)</p> <p>(1) Pentru clădirile administrative și imobilizarile corporale și necorporale definite în Procedura privind investițiile ca fiind dotări, puse în funcțiune începând cu</p>	<p>Solicităm eliminarea</p> <p>(1) Pentru clădirile administrative și imobilizarile corporale și necorporale definite în Procedura privind investițiile ca fiind dotări, puse în funcțiune începând cu data de 01.01.2025 se acordă RRR diminuat cu 2 puncte procentuale.</p>	<p>Se acceptă parțial: Se introduce alin. (3) care prevede că prin excepție de la prevederile alin. (1), valoarea RRR nu se ajustează în cazul dotărilor utilizate efectiv</p>	<p>(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), valoarea RRR nu se ajustează în cazul dotărilor utilizate efectiv la lucrările în RED și conduc la menținerea și/sau</p>	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p> <p>Activitatea de distributie nu se poate desfasura fara active din categoria dotari inclusiv spatii de lucru adecvate (masini si utilaje utilizate de formatiile</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

	<p>data de 01.01.2025 se acordă RRR diminuat cu 2 puncte procentuale.</p> <p>(2) Valoarea RRR stabilită conform prevederilor alin. (1) se ia în considerare la stabilirea valorilor RBAR prognozată și RBAR realizat determinate conform art. 79.</p>	<p>(2) Valoarea RRR stabilită conform prevederilor alin. (1) se ia în considerare la stabilirea valorilor RBAR prognozată și RBAR realizat determinate conform art. 79.</p> <p>Motivatie: Activitatea de distribuție nu se poate desfășura fără active din categoria dotari, inclusiv spații de lucru adecvate (mașini și utilaje utilizate de formațiile de lucru, dotările tehnice (truse de scule, scurtcircuitoare), îmbunătățiri aduse clădirilor în care OD își desfășoară activitatea, sisteme IT necesare pentru activitatea de distribuție (a se vedea de asemenea propunerea și motivația de la art. 79).</p> <p>În perioada de consultare publică, ANRE nu a prezentat argumente economice pentru a justifica propunerea de reducere cu 2 puncte procentuale a RRR pentru dotări, deși OD au explicat că finanțarea acestor investiții necesită aceleași eforturi și resurse ca în cazul investițiilor remunerate cu RRR. Conform Raportului publicat de CEER în februarie 2024, în calcularea tarifelor aferente serviciilor de distribuție a energiei electrice, toate țările membre CEER (cu excepția Danemarcei și a Slovaciei) iau în considerare valoarea totală a BAR, fără a exclude vreo categorie de active de la remunerare.</p>	<p>la lucrările în RED și conduc la menținerea și/sau îmbunătățirea parametrilor RED.</p>	<p>îmbunătățirea parametrilor RED.</p>	<p>de lucru, dotările tehnice -truse de scule, scurtcircuitoare, îmbunătățiri aduse clădirilor în care OD își desfășoară activitatea, sisteme IT necesare pentru activitatea de distribuție (a se vedea de asemenea propunerea și motivația de la art. 79).</p> <p>Mai mult, propunerea ANRE este contrară prevederilor lit.c) alin.(5) art. 79 din Legea 123/2012 prin care se stabilește o singură rată de rentabilitate a capitalului investit. Legislația secundară nu poate institui excepții de la regulă, existând principiul potrivit căruia "prin legislația secundară nu poți adăuga la lege".</p> <p>Completarea ANRE cu un nou alineat nu modifică faptul că se instituește 2 RRR, contrar legii primare, sau faptul că nu există nicio reglementare care să permită penalizarea pentru realizarea de investiții în dotări necesare desfășurării activității unui distribuitor de energie electrică.</p>	
24.	<p>Articolul 76 - vechi Articolul 69³ (nou, reformulare propunere din DD)</p> <p>(1) Valoarea ratei reglementate a rentabilității aprobate conform prevederilor art. 81 se majorează sau se diminuează cu 0,5 puncte procentuale, în funcție de nivelul de performanță realizat de operatorul de distribuție concesionar cu privire la dezvoltarea unei rețele inteligente care să promoveze eficiența energetică și integrarea energiei produse din surse regenerabile, în raport cu valorile setului de indicatori aprobat de ANRE.</p> <p>(2) Evaluarea nivelului de performanță prevăzut la alin. (1) se realizează anual, începând cu anul 3 pentru primii 2 ani ai perioadei de reglementare. În funcție de rezultatele evaluării, ANRE poate lua măsuri suplimentare, inclusiv modificarea unor prevederi metodologice în timpul perioadei de reglementare.</p>	<p>Propunem modificarea art. după cum urmează:</p> <p>1) Valoarea ratei reglementate a rentabilității aprobate conform prevederilor art. 81 se majorează sau se diminuează cu 0,5 1 puncte procentuale, în funcție de nivelul de performanță realizat de operatorul de distribuție concesionar cu privire la dezvoltarea unei rețele inteligente care să promoveze eficiența energetică și integrarea energiei produse din surse regenerabile, în raport cu valorile setului de indicatori aprobat de ANRE.</p> <p>(2) Evaluarea nivelului de performanță prevăzut la alin. (1) se realizează anual, începând cu anul 3 pentru primii 2 ani ai perioadei de reglementare. În funcție de rezultatele evaluării, ANRE poate lua măsuri suplimentare, inclusiv modificarea unor prevederi metodologice în timpul perioadei de reglementare. În conformitate cu reglementările care urmează să fie elaborate de ANRE în termen</p>	<p>Nu se acceptă. Alin. (1) Este necesară corelarea cu nivelul de performanță și orientarea OD către creșterea acestui nivel.</p> <p>Alin. (2) Se acceptă parțial. Eliminarea referinței la măsuri suplimentare.</p> <p>Alin. (2), (3): Nu este necesar. ANRE urmează să aprobe reglementarea referitoare la indicatorii de performanță privind dezvoltarea unei rețele inteligente.</p>	<p>(2) Evaluarea nivelului de performanță prevăzut la alin. (1) se realizează anual, începând cu anul 3 pentru primii 2 ani ai perioadei de reglementare.</p>	<p>Mentinem observațiile transmise în etapa II de consultare publică.</p> <p>Tarifele de rețea ar trebui să stimuleze operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție să utilizeze serviciile de flexibilitate prin dezvoltarea în continuare a unor soluții inovatoare pentru optimizarea rețelei existente și prin achiziționarea de servicii de flexibilitate, în special răspunsul părții de consum (demand response) sau stocarea.</p> <p>Metodologiile de calculare a tarifelor reflectă costurile fixe ale operatorilor de sistem de transport și ale operatorilor de sistem de distribuție și iau în considerare atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, pentru a oferi stimulente adecvate operatorilor de sistem de transport și operatorilor de sistem de distribuție,</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

		<p>de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei metodologii.</p> <p>Propunem introducerea unui nou alineat, cu următorul conținut:</p> <p>(3) ANRE va derula procesul de consultare pentru stabilirea indicatorilor și va aproba metodologia și criteriile privind nivelul de performanță în primul an al perioadei de reglementare.</p> <p>Motivatie: Tarifele de rețea ar trebui să stimuleze operatorii de sistem de transport și operatorii de sistem de distribuție să utilizeze serviciile de flexibilitate prin dezvoltarea în continuare a unor soluții inovatoare pentru optimizarea rețelei existente și prin achiziționarea de servicii de flexibilitate, în special răspunsul părții de consum (demand response) sau stocarea.</p> <p>Metodologiile de calculare a tarifelor reflectă costurile fixe ale operatorilor de sistem de transport și ale operatorilor de sistem de distribuție și iau în considerare atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, pentru a oferi stimulente adecvate operatorilor de sistem de transport și operatorilor de sistem de distribuție, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv investiții anticipative, pentru a spori eficiența, inclusiv eficiența energetică, pentru a încuraja integrarea pieței și siguranța alimentării, pentru a sprijini utilizarea serviciilor de flexibilitate, investițiile eficiente, inclusiv soluțiile de optimizare a rețelei existente și de facilitare a răspunsului părții de consum și a activităților de cercetare conexe, precum și pentru a facilita inovarea în interesul consumatorilor în domenii precum digitalizarea, serviciile de flexibilitate și interconectarea</p> <p>Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 11 aprilie 2024 referitoare la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/943 și (UE) 2019/942, precum și a Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944 în vederea îmbunătățirii organizării pieței energiei electrice a Uniunii are forță juridică obligatorie și aplicabilitate directă în toate statele membre.</p> <p>În consecință, aplicarea unei penalizări de 0,5% din RRR este:</p>			<p>atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv investiții anticipative, pentru a spori eficiența, inclusiv eficiența energetică, pentru a încuraja integrarea pieței și siguranța alimentării, pentru a sprijini utilizarea serviciilor de flexibilitate, investițiile eficiente, inclusiv soluțiile de optimizare a rețelei existente și de facilitare a răspunsului părții de consum și a activităților de cercetare conexe, precum și pentru a facilita inovarea în interesul consumatorilor în domenii precum digitalizarea, serviciile de flexibilitate și interconectarea</p> <p>Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 11 aprilie 2024 referitoare la propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/943 și (UE) 2019/942, precum și a Directivelor (UE) 2018/2001 și (UE) 2019/944 în vederea îmbunătățirii organizării pieței energiei electrice a Uniunii are forță juridică obligatorie și aplicabilitate directă în toate statele membre.</p> <p>În consecință, aplicarea unei penalizări de 0,5% din RRR este:</p> <ul style="list-style-type: none"> - În totală contradicție cu Regulamentele EU, principiile de planificare și management al investițiilor; - Total disproporționată față de principiile de fundamentare ale venitului reglementat; - Total debalansată față de obligațiile OD de îndeplinire a unor indicatori care nu sunt definiți <p>Propunem ca modul de aplicare să fie stabilit împreună cu setul de indicatori.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - In totala contradictie cu Regulamentele EU, principiile de planificare si management al investitiilor; - Total disproportionata fata de principiile de fundamentare ale venitului reglementat; - Total debalansata fata de obligatiile OD de indeplinire a unor indicatori care nu sunt definiti <p>Propunem ca modul de aplicare sa fie stabilit impreuna cu setul de indicatori.</p>				
25	<p>Articolul 77 - vechi Articolul 69⁴</p> <p>(1) Prevederile art. 74 și ale art. 75 se aplică pentru perioada a V-a de reglementare, pentru investițiile puse în funcțiune începând cu data de 01.01.2025.</p> <p>(2) Stimulentele prevăzute la art. 75 se iau în considerare la calcularea corecțiilor anuale prevăzute la art. 107, precum și a corecțiilor de venit ΔV_I calculate conform prevederilor art. 112.</p> <p>(3) Stimulentele prevăzute la art. 74 și ajustarea RRR ca urmare a nivelului de performanță prevăzută la art. 76 se ia în considerare la stabilirea corecțiilor de venit ΔV_I calculate conform prevederilor art. 112.</p>	<p>Propunem modificarea art. după cum urmeaza:</p> <p>(1) Prevederile art. 74 și ale art. 75 se aplica pentru perioada a V-a de reglementare, pentru investitiile puse in functiune incepand cu data de 01.01.2025.</p> <p>(2) Stimulentele prevazute la art. 75 se iau in considerare la calcularea corecțiilor anuale prevazute la art. 107, precum și a corecțiilor de venit ΔV_I calculate conform prevederilor art. 112.</p> <p>(3) Stimulentele prevazute la art. 74 și ajustarea RRR ca urmare a nivelului de performanta prevazuta la art. 76 se ia in considerare la stabilirea venitului reglementat și a corecțiilor de venit ΔV_I calculate conform prevederilor art. 112.</p> <p>Motivatie: Corelat cu propunerile de la art 75.</p>	<p>Nu se acceptă. Corelat cu art.75. Stimulentul/ajustarea RRR se acordă la investiții certe.</p> <p>La alin. (1) se completează cu referire și la art. 76 astfel: (1)Prevederile art. 74 - 76 se aplică pentru perioada a V-a de reglementare, pentru investițiile puse în funcțiune începând cu data de 01.01.2025.</p>	(1) Prevederile art. 74 - 76 se aplică pentru perioada a V-a de reglementare, pentru investițiile puse în funcțiune începând cu data de 01.01.2025.	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică
26	5.1.6. Rentabilitatea bazei reglementate a activelor (RBAR)					
27	<p>Articolul 79 - vechi Articolul 53</p> <p>(1) Pentru determinarea RBAR prognozată se utilizează formula:</p> $RBAR(t) = RRR \times \frac{BAR(t1ian) + BAR(t31dec)}{2} \text{ (lei)}$ <p>unde: RRR = rata reglementată a rentabilității; BAR(t1ian) = BAR la 1 ianuarie în anul t; BAR(t31dec) = BAR la 31 decembrie în anul t; t = un an generic al perioadei de reglementare.</p> <p>(2) Pentru determinarea RBAR realizată se ține cont de intrările/ieșirile de mijloace fixe efectiv realizate în anul respectiv:</p>	<p>Propunem pastrarea formulei de la art. 53 alin (2) din Metodologia in vigoare.</p> <p>(2) Pentru determinarea RBAR realizata se tine cont de intrarile/iesirile de mijloace fixe efectiv realizate in anul respectiv:</p> $RBAR_t = RRR \times (BAR_{t1ian} + IA_t - EA_t - AM_{tt}) \text{ (lei)}$ $RBAR_t = RRR \times (BAR_{t1ian} - AM_{INVt} + IA_t - EA_t / 2 - AM_{existente} / 2) \text{ (lei) (5).}$ <p>Motivatie: Principiul remunerarii activelor trebuie sa fie pentru activele utilizate in timpul anului in care contribuie la prestarea serviciului nu cele de la final de an . Principiul in vigoare este aplicarea RRR la BAR mediu. Pentru anii de PIF se aplica de asemenea rentabilitatea la o baza de calcul similara BAR mediu, de aceea intrarile de mijloace fixe din anul</p>	<p>Nu se acceptă. Abordarea ANRE începând cu perioada a V-a vizează creșterea gradului de precizie a valorii BAR31dec. (metodă utilizată și în PR1). Astfel: -la calculul RBAR prognozat RRR se aplică la BAR mediu și -la calculul RBAR realizat se iau în calcul valorile realizate și recunoscute ale intrărilor, ieșirilor și amortizării.</p>	N/A	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

<p>$RBAR(t) = RRR \times (BAR(t1ian) + IA(t) - EA(t) - AM_r(t))$ (lei)</p> <p>unde: RRR = rata reglementată a rentabilității; BAR(t1ian) = BAR la 1 ianuarie în anul t; t = un an generic al perioadei de reglementare; IA(t) = intrările de mijloace fixe în cursul anului t, recunoscute de ANRE, pentru care se înregistrează amortizare (ponderate cu luna punerii în funcțiune); EA(t) = ieșirile de mijloace fixe în cursul anului t din instalații sau din dotarea operatorului, astfel că acestea nu mai contribuie la prestarea serviciului de distribuție; valoric, sunt egale cu valoarea reglementată rămasă de amortizat a acestora, calculată cu luarea în considerare a valorii recunoscute de ANRE a mijloacelor fixe respective și a duratelor reglementate de funcționare (ponderate cu luna ieșirii în funcțiune); Amr(t) = costul cu amortizarea reglementată realizată, calculat conform formulei prevăzute la art. 56 alin. (1).</p>	<p>t sunt ponderate cu luna punerii în funcțiune (asigurându-se o valoare medie a intrărilor), iar amortizarea în anul de PIF nu este aferentă unui an întreg, ci doar din luna următoare PIF.</p> <p>Modul de calcul propus de ANRE presupune ca în primul an de punere în funcțiune a activului, rentabilitatea să se aplice la BAR mediu (prin faptul că se iau în considerare intrările de mijloace fixe, ponderate cu luna punerii în funcțiune), iar în anii ulterioari PIF, rentabilitatea să se aplice la BAR final (prin faptul că se renunță la împartirea Amortizării la 2, cum s-a arătat anterior). Baza de calcul pentru rentabilitatea BAR ar trebui să fie similară pentru toți anii de aplicare, respectiv să se aplice la BAR mediu (conform Art. 53 (2) din Metodologia în vigoare).</p> <p>În modelul stabilirii venitului tinta utilizat în România, ANRE determină BAR inițial care se ajustează în cadrul perioadei de reglementare prin includerea în BAR a investițiilor realizate în cadrul perioadei de reglementare. Investițiile aprobate a fi incluse în BAR sunt recuperate complet prin amortizarea reglementată și rata reglementată a rentabilității aplicată valorii rămase de amortizat. Prin aprobarea ex-ante a investițiilor, ANRE evaluează CAPEX-ul necesar pe durata perioadei de reglementare și oferă companiilor certitudine și stimulente pentru a investi.</p> <p>În aceste condiții, nu este clar de ce activelor eligibile care fac parte din BAR (masini, echipamente informatice etc.) nu li se va acorda rata de rentabilitate reglementată. Prin includerea costurilor de capital în venit se recunoaște investiția OD. BAR cumulează toate valorile nete ale activelor imobilizate și reflectă valoarea de închidere a activelor reglementate pentru fiecare an al perioadei de reglementare. Valoarea netă a activelor este valoarea rămasă neamortizată. Atât timp cât activele eligibile incluse în BAR nu sunt complet amortizate, acestea trebuie să primească rentabilitatea reglementată pentru partea neamortizată.</p> <p>Este complet inacceptabil ca anumite mijloace fixe care contribuie esențial la derularea activității unui OD – dotările, în context permanent actualizat, să nu fie asimilate celorlalte mijloace fixe, elementele de rețea propriu-zise. În contextul dezvoltărilor tehnologice actuale și al nevoii de mentinere up-to-date a activității, ar reprezenta o descurajare pentru acționarii care își asumă finanțarea activității în astfel de condiții.</p>	<p>Calculul RBAR realizat pentru un an t ($RBAR(t) = RRR \times BAR_{31decembrie\ an\ t}$) se efectuează expost, cu valori realizate.</p> <p>Nu suntem de acord cu argumentul OD cu privire la necesitatea aplicării RRR la BAR mediu pentru anii ulterioari anului PIF motivat de faptul că aplicarea RRR pentru anii de PIF se face la o bază de calcul similară BAR mediu (prin faptul că se iau în considerare Intrările de mijloace fixe ponderate cu luna punerii în funcțiune). Baza de calcul pentru anii de PIF, prin considerarea valorii intrărilor ponderate cu luna PIF reprezintă un element de precizie.</p> <p>Armonizare cu metodologiile de stabilire a tarifelor privind serviciul de transport EE și GN.</p>		<p>funcțiune a activului, rentabilitatea să se aplice la BAR mediu (prin faptul că se ia în considerare Intrările de mijloace fixe ponderate cu luna punerii în funcțiune) iar în anii ulterioari PIF rentabilitatea să se aplice la BAR final (prin faptul că se renunță la împartirea Amortizării la 2, cum s-a arătat anterior). Baza de calcul pentru rentabilitatea BAR ar trebui să fie similară pentru toți anii de aplicare, să se aplice la BAR mediu (conform Art. 53 (2) din Metodologia actuală),</p> <p>În modelul stabilirii venitului tinta utilizat în România, ANRE determină BAR inițial care se ajustează în cadrul perioadei de reglementare prin includerea în BAR a investițiilor realizate în cadrul perioadei de reglementare. Investițiile aprobate a fi incluse în BAR sunt recuperate complet prin amortizarea reglementată și rata reglementată a rentabilității aplicată valorii rămase de amortizat.</p>
---	--	---	--	--

	<p>Nu exista nicio argumentatie pentru excluderea unor categorii de investitii din baza remunerata a BAR, de exemplu software, centre de date, necesare pentru digitalizarea activitatii OD, asa cum propune ANRE la pct.2.2.</p> <p>Nu se poate realiza digitalizarea retelei de distributie in conditiile in care acest tip de investitii este neremunerat.</p> <p>In celelalte state UE, OD sunt stimulati pentru investitii in digitalizare, capitalul investit este remunerat, pe cand forma propusa de ANRE se afla la polul opus – investitii neremunerate, fiind recunoscute doar costurile cu amortizarea. Este impotriva principiului de remunerare a capitalului investit, ca pentru o anumita categorie de investitii sa se recunoasca doar amortizarea.</p> <p>Mai mult, propunerea ANRE este contrara si principiilor tranzitiei energetice, bazate profund pe digitalizarea activitatilor OD, nu doar pe instalarea de automata de retea. Un exemplu elocvent este meter data management (MDM).</p> <p>Conform Raportului publicat de CEER in februarie 2024, in calcularea tarifelor aferente serviciilor de distributie a energiei electrice, toate tarile membre CEER (cu exceptia Danemarcei si a Slovaciei) iau in considerare valoarea totala a BAR, fara a exclude vreo categorie de active de la remunerare.</p>					
28.	<p>Articolul 82 – vechi Articolul 75</p> <p>Costul capitalului, în termeni reali, poate fi stabilit pe baza costului mediu ponderat al capitalului înainte de impozitare, conform următoarei formule:</p> $RRR = CCP \times Kp / (1-T) + CCI \times Ki (\%)$ <p>unde:</p> <p>CCP - costul capitalului propriu în termeni reali, calculat după impozitare, recunoscut de ANRE (%);</p> <p>CCI - costul capitalului împrumutat în termeni reali, calculat înainte de impozitare, recunoscut de ANRE (%);</p> <p>Kp - ponderea capitalului propriu în total capital, stabilită de ANRE;</p> <p>Ki - ponderea capitalului împrumutat în total capital, stabilită de ANRE. $Ki = (1 - Kp)$;</p> <p>T - rata impozitului pe profit.</p>			<p>Articolul 82</p> <p>Costul capitalului, în termeni reali, poate fi stabilit pe baza costului mediu ponderat al capitalului înainte de impozitare, conform următoarei formule:</p> $RRR = CCP \times Kp / (1-T) + CCI \times Ki (\%)$ <p>unde:</p> <p>CCP = costul capitalului propriu în termeni reali, calculat după impozitare, recunoscut de ANRE (%);</p> <p>CCI = costul capitalului împrumutat în termeni reali, calculat înainte de impozitare, recunoscut de ANRE (%);</p>	<p>Propunem eliminarea posibilitatii ANRE de a utiliza diferite metode pentru determinarea unui cost adecvat al capitalului propriu intrucat metoda de calcul trebuie sa fie conform metodologiei si nu poate fi modificata in mod arbitrar.</p> <p>Propunem modificarea articolului 82:</p> <p>Costul capitalului, în termeni reali, poate fi stabilit pe baza costului mediu ponderat al capitalului înainte de impozitare, conform următoarei formule:</p> $RRR = CCP \times Kp / (1-T) + CCI \times Ki (\%)$ <p>unde:</p> <p>CCP = costul capitalului propriu în termeni reali, calculat după impozitare, recunoscut de ANRE (%);</p>	<p>Nu se acceptă. Nu este cazul.</p>

				<p>Kp = ponderea capitalului propriu în total capital, stabilită de ANRE; Ki = ponderea capitalului împrumutat în total capital, stabilită de ANRE. $K_i = (1 - K_p)$; T = rata impozitului pe profit.</p> <p>Structura capitalului este formată din împrumuturi bancare pe termen lung și capitaluri proprii. Costul mediu ponderat al capitalului se calculează ca o însumare ponderată a costurilor capitalurilor utilizate, ținându-se cont de ponderea acestora. Costul capitalului propriu reflectă câștigurile nete care sunt obținute de către acționari după acoperirea tuturor costurilor aferente. ANRE poate utiliza diferite metode pentru determinarea unui cost adecvat al capitalului propriu.</p>	<p>CCI = costul capitalului împrumutat în termeni reali, calculat înainte de impozitare, recunoscut de ANRE (%); Kp = ponderea capitalului propriu în total capital, stabilită de ANRE; Ki = ponderea capitalului împrumutat în total capital, stabilită de ANRE. $K_i = (1 - K_p)$; T = rata impozitului pe profit.</p> <p>Structura capitalului este formată din împrumuturi bancare pe termen lung și capitaluri proprii. Costul mediu ponderat al capitalului se calculează ca o însumare ponderată a costurilor capitalurilor utilizate, ținându-se cont de ponderea acestora. Costul capitalului propriu reflectă câștigurile nete care sunt obținute de către acționari după acoperirea tuturor costurilor aferente. ANRE poate utiliza diferite metode pentru determinarea unui cost adecvat al capitalului propriu. Pentru determinarea unui cost adecvat al capitalului propriu, ANRE folosește Metoda de determinare a valorii capitalului (CAPM), descrisa mai jos.</p>	
29.	<p>Articolul 93 – vechi Articolul 88 Anual, se efectueaza corectia veniturilor nonCPT datorata:</p> <p>a) modificarii cantitatilor de energie electrica distribuite fata de cele prognozate; b) modificarii anuale a costurilor controlabile cu lucrarile de mentenanta, altele decat cele prevazute la <u>lit. c)</u>); c) modificarii anuale a costurilor controlabile cu personalul prevazute la <u>art. 35. lit. i)-l)</u>); d) modificarii anuale a costurilor controlabile efectuate in scop de cercetare-dezvoltare; e) modificarii anuale a costurilor de operare si mentenanta controlabile, altele decat cele prevazute la <u>lit. b)-d)</u>, realizate si acceptate fata de cele prognozate; f) modificarii anuale a costurilor de operare si mentenanta necontrolabile realizate fata de cele prognozate;</p>	<p>Propunem modificarea pct (i) dupa cum urmeaza:</p> <p>i)realizarii profitului rezultatului brut din alte activitati reglementate si nereglementate desfasurate de operatorul de distributie;</p> <p>Nu suntem de acord cu modificarile propuse si propunem mentinerea principiilor din PR4.</p>	<p>Nu se acceptă. Corelat cu art. 30 și art. 109. Este necesară o alocare corectă a costurilor pe activități, solicitare de actualizare a tarifelor reglementate și actualizare a tarifelor stabilite de către operatori, astfel încât să fie prevenite pierderi.</p>	<p>N/A</p>	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p> <p>Mecanismul de corectie trebuie sa asigure recuperarea costurilor justificate indiferent de rezultatul obtinut.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

	<p>g) realizarii programului de investitii aprobat;</p> <p>h) modificarilor veniturilor din energia reactiva fata de cele prognozate;</p> <p>i) realizarii profitului brut din alte activitati desfasurate de operatorul de distributie;</p> <p>realizarii veniturilor aferente cantitatii de energie electrica recuperate din recalculari;</p>					
30.	<p>Articolul 99 – vechi Articolul 92</p> <p>(1) Variatia cantitatilor anuale de energie electrica distribuite aferente anului t – 1 este luata in considerare la calculul corectiei veniturilor reglementate aferente anului t + 1.</p> <p>(2) Diferentele cantitative sunt transformate in diferente de venituri luand in calcul componentele tarifare corespunzatoare anului in care s-a distribuit energia electrica.</p> <p>(3) In cazul in care cantitatea de energie electrica distribuita realizata este mai mare decat cantitatea de energie electrica distribuita prognozata, se determina o diferenta de venituri negativa, ceea ce genereaza o ajustare in minus a venitului reglementat aferent anului t + 1.</p> <p>(4) In cazul in care cantitatea de energie electrica distribuita realizata este mai mica decat cantitatea de energie electrica distribuita prognozata, se determina o diferenta de venituri pozitiva, ceea ce genereaza o ajustare in plus a venitului reglementat aferent anului t + 1.</p> <p>In situatia prevazuta la alin. (4) si in conditiile realizarii unui castig de eficienta, valoarea corectiei de venit datorate variatiei cantitatilor de energie distribuita pentru anul t-1 prevazute la art. 93 lit. a) se diminueaza cu valoarea castigului de eficienta alocat operatorului de distributie pentru anul t-1 determinata conform art. 105.</p>	<p>Propunem eliminarea alin. (5).</p> <p>(5) In situatia prevazuta la alin. (4) si in conditiile realizarii unui castig de eficienta, valoarea corectiei de venit datorate variatiei cantitatilor de energie distribuita pentru anul t-1 prevazute la art. 93 lit. a) se diminueaza cu valoarea castigului de eficienta alocat operatorului de distributie pentru anul t-1 determinata conform art. 105.</p> <p>Motivatie: Solicitam eliminarea alin (5), intrucat este in contradictie cu obligatia de a prognoza energie distribuita in crestere, corelat cu indicele de crestere economica.</p>	<p>Nu se acceptă. Prevederea se referă la valori realizate, al căror nivel poate fi mai mare sau mai mic decât cel prognozat, care în anumite condiții se actualizează anual.</p>		<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>
31.	<p>Articolul 102 – vechi Articolul 89</p> <p>(1) Corectiile prevazute la art. 93 alin. (1) lit. b)-i) se calculeaza ca diferenta intre valoarea realizata si acceptata de ANRE ca urmare a analizei in raport cu prevederile prezentei metodologii si valoarea</p>	<p>Propunem modificarea dupa cum urmeaza:</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), in cazul in care valoarea realizata si acceptata in urma analizei efectuate de ANRE conform prezentei metodologii este mai mare decat valoarea prognozata, valoarea recunoscuta este limitata la</p>	<p>Nu se acceptă. Pentru costurile de personal sunt introduse prevederi speciale.</p>	N/A	<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

	<p>prognozata in termenii nominali ai anului pentru care se calculeaza corectia.</p> <p>(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), in cazul in care valoarea realizata si acceptata in urma analizei efectuate de ANRE conform prezentei metodologii este mai mare decat valoarea prognozata, valoarea recunoscuta este limitata la valoarea prognozata, pentru fiecare din urmatoarele categorii de costuri controlabile:</p> <p>a) costuri de mentenanta, altele decat cele de personal;</p> <p>b) costuri legate de personal;</p> <p>c) costuri de operare si mentenanta efectuate in scop de cercetare-dezvoltare si</p> <p>alte costuri controlabile decat cele prevazute la <u>lit. a)-c).</u></p>	<p>valoarea prognozata, pentru fiecare din urmatoarele categorii de costuri controlabile:</p> <p>a) costuri de mentenanta, altele decat cele de personal;</p> <p>b) costuri legate de personal;</p> <p>c) costuri de operare si mentenanta efectuate in scop de cercetare-dezvoltare</p> <p>d) alte costuri controlabile decat cele prevazute la lit. a)-c).</p> <p>Propunem introducerea unui nou alineat:</p> <p>(3) In cazul in care valoarea costurilor cu lucrarile de mentenanta in retelele electrice, altele decat cele de personal, realizate in anul t - 1 este mai mica decat valoarea prognozata, valori exprimate in termenii nominali ai anului t - 1, la solicitarea operatorului de distributie, ANRE amana pentru anul t + 1 efectuarea corectiei aferente nerealizarii costurilor de mentenanta, altele decat cele de personal aferente anului t - 1, cu suplimentarea valorii prognozate aferente anului t cu diferenta dintre valoarea prognozata si valoarea realizata in anul t - 1.</p> <p>Motivatie:</p> <p>Propunerea acopera situatiile de criza, cresteri de preturi/servicii peste valoarea inflatiei, impactul schimbarilor legislative, etc.</p> <p>In conditiile propuse de ANRE pentru costurile legate de personal exista un alt tratament, motiv pentru care trebuie eliminata aceasta categorie de la alin (2).</p> <p>Pentru a acoperi situatiile in care, din cauze care nu sunt in controlul OD , nu s-au realizat o serie de lucrari de mentenanta sau se realizeaza cu intarziere.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>ANRE urmărește orientarea OD către îndeplinirea PAM.</p> <p>Corelat cu prevederea de la art. 44 din Metodologie, conform căreia OD propune valoarea prognozată pentru costurile de mentenanță la începutul anului.</p>			
32.	<p>Articolul 105 – vechi Articolul 100</p> <p>(1) Pentru costurile de operare si mentenanta controlabile, altele decat cele aferente lucrarilor de mentenanta, cele legate de personal si cele efectuate in scop de cercetare-dezvoltare, ANRE determina anual suma aferenta castigului de eficienta peste valoarea aprobata pentru fiecare an al perioadei de reglementare p. Pana la o limita a castigului de eficienta egala cu 5%, ANRE alocă 60% din castigul de eficienta utilizatorilor (mecanism de impartire a castigurilor). Castigul de eficienta realizat</p>	<p>Propunem modificarea alin. (1) astfel:</p> <p>(1) Pentru costurile de operare si mentenanta controlabile, altele decat cele legate de personal, cele aferente securitatii muncii si cele efectuate in scop de cercetare-dezvoltare, ANRE determina suma aferenta castigului de eficienta peste valoarea aprobata pentru fiecare an al perioadei de reglementare p. Pana la o limita a castigului de eficienta egala cu 5%, ANRE alocă 50% din castigul de eficienta utilizatorilor (mecanism de impartire a castigurilor). Castigul de eficienta realizat peste aceasta limita se alocă integral utilizatorilor.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Alin. (1) Este considerat adecvat un nivel de 5% pentru câștigul de eficiență, care intră în mecanismul de împărțire a câștigului cu consumatorii.</p> <p>Considerăm că alocarea către OD a 40% din acesta este un stimulent rezonabil.</p>		<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

	<p>peste aceasta limita se aloca integral utilizatorilor.</p> <p>(2) La calculul castigului de eficienta prevazut la <u>alin. (1)</u> se iau in considerare valorile costurilor realizate si acceptate de ANRE ca urmare a analizei in raport cu prevederile prezentei metodologii.</p> <p>(3) Pentru calculul prevazut la alin. (1), costurile nejustificate precum si cele rezultate din corectia de inflatie a costurilor de operare si mentenanta controlabile nu se considera castig de eficienta.</p> <p>(4) Valoarea reducerii de costuri aferenta internalizarii unor activitati prevazuta la art. 103 alin. (2) precum si valoarea reducerii de costuri luata in calculul analizei cost-beneficiu prevazuta la art. 62 alin. (1) se aloca integral utilizatorilor.</p> <p>In situatia prevazuta la art. 99 alin. (4), valoarea castigului de eficienta alocat operatorului de distributie pentru anul t-1 determinata conform alin. (1) se utilizeaza la diminuarea corectiei de venit reglementat nonCPT datorate variatiei cantitatilor de energie distribuita pentru anul t-1 prevazute la art. 93 lit. a).</p>	<p>Motivatie:</p> <p>Masura propusa de ANRE elimina orice stimulent pentru a eficientiza activitatile.</p> <p>Propunerea de partajare a eficientei pe OPEXc pentru mecanismul din PR5 afecteaza eficacitatea stimulentei. Plafoanele sau lipsa mecanismului de partajare a eficientei descurajeaza companiile sa se angajeze in imbunatatiri continue ale eficientei, atunci cand cresterile de eficienta nu ii sunt atribuite.</p> <p>Exista prevederi referitoare la realizarea programelor de mentenanta la un anumit procent din cel stabilit, ceea ce combate presupunerea referitoare la neefectuarea lucrarilor de mentenanta. Totodata, exista actiuni in corelare cu dezvoltarile tehnologice actuale, de a realiza actiuni de digitalizare (introducere in sistemele de comanda control de la distanta a statiilor si posturilor de transformare introducerea de elemente de comanda control de la distanta in lungul liniilor de medie tensiune, in anumite cazuri si cu automatizare pentru izolarea de la distanta). Prin aceste modalitati, in situatii particulare, se poate urmari eficienta operativa prin scoaterea personalului din tura din aceste statii de transformare sau reducerea personalului, sau realocarea personalului spre alte activitati, avand in vedere faptul ca in prezent toti OR se confrunta cu lipsa de personal specializat.</p> <p>Maximul de eficienta pe care il poate face OD din partea de PAM este de 10%.</p> <p>In plus, exista si factori externi care influenteaza decizia privind momentul realizarii unei activitati de mentenanta - ex. activitate de defrisare.</p> <p>Pastrarea profiturilor suplimentare care decurg din actiunile sub controlul OD (in concret, castiguri controlabile) pentru o perioada mai lunga va oferi un stimulent puternic OD pentru a continua astfel de castiguri de eficienta in viitor. Un exemplu tipic pentru castiguri controlabile este atunci cand OD ar putea reduce cheltuielile sub cele prognozate prin utilizarea mai eficienta a fortei de munca, intretinere si cheltuieli de capital si/sau prin introducerea unor metode/sisteme mai eficiente pentru operare.</p> <p>Desi pot exista profituri suplimentare din factori care nu sunt sub controlul OD (de exemplu, efecte favorabile din pietele financiare), este dificila distinctia cu precizie intre sursele castigurilor, iar o astfel de analiza este sofisticata si ar genera riscul</p>	<p>Se menține prevederea de la alin. (1) dar se elimină măsura prevăzută la alin. (4) cu privire la considerarea reducerii de costuri aferentă internalizării drept câștig de eficiență care se alocă integral utilizatorilor. Corelativ, se elimină prevederile art. 103.</p>			
--	---	---	--	--	--	--

		ca OD sa nu fie recompensati pentru eforturile lor Recompensarea insuficienta a OD va diminua stimulentele pentru obtinerea castigurilor de eficienta.				
33.	Articolul 109 – vechi Articolul 107 (1) Anual, ANRE efectueaza o corectie aferenta profitului brut din alte activitati reglementate si nereglementate desfasurate de operatorul de distributie in anul t-1, determinata ca diferenta intre valoarea realizata determinata ca suma intre valoarea prevazuta la alin. (2) si valoarea prevazuta la alin. (3) si valoarea prognozata a profitului din alte activitati. (2) Valoarea profitului realizat din alte activitati reglementate considerat la calculul corectiei este egala cu valoarea profitului brut obtinut din alte activitati reglementate. (3) Valoarea profitului realizat din alte activitati nereglementate considerat la calculul corectiei se determina ca diferenta intre profitul brut obtinut de operatorul de distributie din alte activitati nereglementate si profitul considerat justificat pentru a ramane la dispozitia operatorului, prevazut la alin. (4). (4) Profitul brut obtinut de operatorul de distributie din alte activitati nereglementate considerat justificat pentru a ramane la dispozitia operatorului se calculeaza cu formula: $P = V - V * 100/105$, unde: P = profitul brut obtinut din alte activitati nereglementate; V = venitul obtinut din alte activitati nereglementate. La calculul profitului brut din alte activitati nereglementate se iau in considerare valoarea aferenta amortizarii contabile a mijloacelor fixe care nu fac parte din BAR si au fost finantate din surse proprii, pentru care operatorul de distributie a cedat folosinta unui tert, precum si cheltuielile prevazute la art. 23 lit. l), o) si q).	(1) Anual, ANRE efectueaza o corectie aferenta profitului rezultatului brut din alte activitati reglementate si nereglementate desfasurate de operatorul de distributie in anul t-1, determinata ca diferenta intre valoarea realizata determinata ca suma intre valoarea prevazuta la alin. (2) si valoarea prevazuta la alin. (3) si valoarea prognozata a profitului rezultatului din alte activitati reglementate si nereglementate. (2) Valoarea profitului realizat din alte activitati reglementate considerat la calculul corectiei este egala cu valoarea profitului brut obtinut din alte activitati reglementate. (3) Valoarea profitului rezultatului realizat din alte activitati reglementate si nereglementate considerat la calculul corectiei se determina ca diferenta intre profitul brut obtinut de operatorul de distributie din alte activitati nereglementate si profitul considerat justificat pentru a ramane la dispozitia operatorului, prevazut la alin. (4). (4) Profitul Rezultatul brut obtinut de operatorul de distributie din alte activitati reglementate si nereglementate considerat justificat pentru a ramane la dispozitia operatorului se calculeaza cu formula: P R acceptat < V*5% unde: P R = profitul rezultatul brut obtinut din alte activitati reglementate si nereglementate, calculat ca diferenta intre venituri si cheltuieli; V = venitul obtinut din alte activitati reglementate si nereglementate (5) La calculul profitului rezultatului brut din alte activitati reglementate si nereglementate se iau in considerare valoarea aferenta amortizarii contabile a mijloacelor fixe care nu fac parte din BAR si au fost finantate din surse proprii, pentru care operatorul de distributie a cedat folosinta unui tert, precum si cheltuielile prevazute la art. 23 lit. l), o) si q).	Nu se acceptă. Corelat cu art. 30 și art. 93.	N/A	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

		permisiunea retentiei unui procent de 5% din rezultatul brut respectiv. Rezultatul brut in alte activitati reglementate, excluzand activitatea de inchiriere stalpi, a fost negativ. Solicitam pastrarea mecanismului prevazut pentru alte activitati nereglementate si la alte activitati reglementate.				
34.	Articolul 110 – vechi Articolul 108 Veniturile obținute de operatorul de distribuție în anul t – 1 din recuperarea contravalorii energiei electrice consumate înregistrate eronat, respectiv neînregistrate sunt reduse din venitul reglementat al anului t + 1.	Propunem păstrarea formei in vigoare. - mecanismul de corectare este corect stabilit și este necesar să fie păstrat. Propunem pastrarea formei integrale in vigoare. 1) Veniturile obtinute de operatorul de distributie in anul t – 1 din recuperarea contravalorii energiei electrice consumate inregistrate eronat, respectiv neinregistrate sunt reduse din venitul reglementat al anului t + 1. Astfel, propunem reintroducerea alin (2) si (3): 2) Pentru nivelurile de tensiune la care nivelul de CPT realizat de operatorul de distributie in anul t – 1 se situeaza peste tinta de CPT reglementat, veniturile din recalculari prevazute la alin. (1) sunt diminuate cu valoarea cheltuielilor cu achizitia de energie electrica pentru CPT aferente cantitatilor facturate. (3) Pentru determinarea cheltuielilor cu achizitia de energie electrica pentru CPT prevazute la alin. (2) aferente se utilizeaza pretul mediu estimat al energiei electrice active pentru acoperirea CPT aprobat de ANRE pentru anul t – 2.	Nu se acceptă A fost introdusă prevedere la art. 130 alin. (3) Odată cu calculul câștigului de eficiență CPT se vor analiza eventualele depășiri/reduceri de costuri cu achiziția de energie electrică pentru acoperirea CPT care nu au fost recunoscute, prin luarea în considerare a cantităților de energie electrică recuperată din recalculări.	(3) Odată cu calculul prevăzut la alin. (1) se vor analiza eventualele depășiri/reduceri de costuri cu achiziția de energie electrică pentru acoperirea CPT care nu au fost recunoscute, prin luarea în considerare a cantităților de energie electrică recuperată din recalculări.	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica. Propunem păstrarea formei in vigoare. - mecanismul de corectare este corect stabilit și este necesar să fie păstrat.	Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică
35.	Articolul 115 (nou) (1) În anul de referință al perioadei de reglementare p+1 ANRE stabilește valoarea prognozată a costului cu achiziția energiei electrice pentru acoperirea CPTutil pentru fiecare an al perioadei, luând în considerare cantitatea de CPTutil reglementată și prețul prognozat stabilit conform art. 121. În primul an al perioadei de reglementare p+1 valoarea costului prevăzut la alin. (1) se recalculează prin reconsiderarea valorilor țintelor CPTutil pe baza datelor realizate aferente anului de referință.	Propunem modificarea art. astfel : (1) In anul de referinta al perioadei de reglementare p+1 ANRE stabileste valoarea prognozata actualizata anual a costului cu achizitia energiei electrice pentru acoperirea CPTutil pentru fiecare an al perioadei, luand in considerare cantitatea de CPTutil reglementata si pretul prognozat stabilit conform art. 121. (2) In primul an al perioadei de reglementare p+1 valoarea costului prevazut la alin. (1) se recalculeaza prin reconsiderarea valorilor tintelor CPTutil pe baza datelor realizate aferente anului de referinta. Motivatie: Propunem actualizarea anuala pentru a evita eventualele corectii/ajustari semnificative.	Nu se acceptă. Nu este cazul. A se vedea art. 126		Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.	Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

36.	<p>Articolul 126 – vechi Articolul 94</p> <p>(1) În cadrul corecției anuale aferente CPTutil reglementat se au în vedere:</p> <p>a) diferențele de cantități de CPTutil reglementat realizate datorită modificării cantităților de energie electrică introdusă în RED, în limita CPTutil reglementat, față de cele aprobate la începutul perioadei de reglementare pentru fiecare nivel de tensiune;</p> <p>b) diferențele dintre prețul mediu al energiei electrice pentru acoperirea CPTutil reglementat cel recunoscut și cel prognozat.</p> <p>(2) Cantitatea de CPTutil (MWh) realizată recunoscută de ANRE pentru anul t-1 este egală cu minimumul dintre:</p> <p>a) produsul dintre cantitatea de energie electrică introdusă în RED realizată utilă și ținta de CPTutil reglementat (%) pentru anul t-1;</p> <p>b) cantitatea de CPTutil realizat în anul t-1.</p> <p>(3) Prețul mediu al energiei electrice pentru acoperirea CPTutil reglementat recunoscut de ANRE pentru anul t – 1 este minimumul dintre prețul realizat de operatorul de distribuție și un preț de referință determinat ca medie a prețurilor operatorilor de rețea (operatorii de distribuție și operatorii de transport și de sistem) majorat cu 5%.</p> <p>(4) Prețurile operatorilor de rețea luate în considerare la stabilirea mediei prevăzute la alin. (2) se calculează prin însumarea la prețul de achiziție realizat de operator și recalculat prin limitarea dezechilibrelor pozitive și negative la 5% din cantitatea de energie electrică pentru acoperirea CPTutil, a unei componente determinate prin împărțirea cheltuielilor realizate de operatorul respectiv cu serviciile de transport, de sistem, administrare piață, administrare PRE și redistribuire, la cantitatea totală achiziționată ce include dezechilibrele realizate. Pentru operatorul de transport și de sistem, în calculul prețului luat în considerare la stabilirea mediei și numai în scopul stabilirii acesteia, se însumează tarifele în vigoare pentru serviciile de transport și de sistem.</p>	<p>Propunem modificare după cum urmează:</p> <p>2) Cantitatea de CPTutil (MWh) realizată recunoscută de ANRE pentru anul t-1 este egală cu minimumul dintre:</p> <p>a) produsul dintre cantitatea de energie electrică introdusă în RED realizată utilă și ținta de CPTutil reglementat (%) pentru anul t-1;</p> <p>b) cantitatea de CPTutil realizat în anul t-1.</p> <p>(3) Prețul mediu al energiei electrice pentru acoperirea CPTutil reglementat recunoscut de ANRE pentru anul t – 1 este minimumul dintre prețul realizat de operatorul de distribuție și un preț de referință determinat ca medie a prețurilor operatorilor de rețea (operatorii de distribuție și operatorii de transport și de sistem) majorat cu 5%. Prețul energiei electrice pentru acoperirea CPTutil reglementat recunoscut de ANRE pentru anul t – 1 este prețul realizat de către operatorul de distribuție.</p> <p>(4) Prețurile operatorilor de rețea luate în considerare la stabilirea mediei prevăzute la alin. (2) se calculează prin însumarea la prețul de achiziție realizat de operator și recalculat prin limitarea dezechilibrelor pozitive și negative la 5% din cantitatea de energie electrică pentru acoperirea CPTutil, a unei componente determinate prin împărțirea cheltuielilor realizate de operatorul respectiv cu serviciile de transport, de sistem, administrare piață, administrare PRE și redistribuire, la cantitatea totală achiziționată ce include dezechilibrele realizate. Pentru operatorul de transport și de sistem, în calculul prețului luat în considerare la stabilirea mediei și numai în scopul stabilirii acesteia, se însumează tarifele în vigoare pentru serviciile de transport și de sistem.</p> <p>Sustinem propunerile transmise în etapa I de consultare publică și nu considerăm întemeiată explicația ANRE.</p> <p>Din experiența ultimilor ani, considerăm că este necesară renunțarea la prevederi care supun OD riscului nerecunoașterii prețului realizat al achizițiilor energiei pentru CPT date fiind fluctuațiile de pe piața angro de energie și impactul major în cashflow ul OD, încă afectați de</p>	<p>Alin. 2) Se acceptă.</p> <p>Alin. (3)-(4) : Se reformulează alin. (3)-(4) eliminare OTS din medie.</p> <p>Este necesară menținerea unei măsuri de orientare a OD către o achiziție cât mai eficientă.</p> <p>Procentul de 5% este prevăzut în concordanță cu prevederile Ordinului 129/2022 și apreciem că este unul rezonabil pentru majorarea prețului de referință.</p> <p>Se completează cu alin. (7):</p> <p>(7) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în situația în care anul t-1 face parte dintr-o perioadă pentru care se declară criză energetică prin acte normative, prețul mediu al energiei electrice pentru acoperirea CPTutil reglementat recunoscut de ANRE pentru anul t – 1 este prețul realizat de OD.</p>	<p>(2) Cantitatea de CPTutil (MWh) realizată recunoscută de ANRE pentru anul t-1 este egală cu minimumul dintre:</p> <p>a) produsul dintre cantitatea de energie electrică intrată în RED realizată utilă și ținta de CPTutil reglementat (%) pentru anul t-1;</p> <p>b) cantitatea de CPTutil realizat în anul t-1</p> <p>(3) Prețul mediu al energiei electrice pentru acoperirea CPTutil reglementat recunoscut de ANRE pentru anul t – 1 este minimumul dintre prețul realizat de OD și un preț de referință determinat ca medie a prețurilor OD majorat cu 5%.</p> <p>(4) Prețurile OD luate în considerare la stabilirea mediei prevăzute la alin. (3) se calculează prin însumarea la prețul de achiziție realizat de OD și recalculat prin limitarea dezechilibrelor pozitive și negative la 5% din cantitatea de energie electrică pentru acoperirea CPT, a unei componente determinate prin împărțirea cheltuielilor realizate de OD respectiv cu serviciile de transport, de sistem, administrare piață, administrare PRE și redistribuire, la cantitatea totală achiziționată ce include dezechilibrele realizate.</p>	<p>Propunem modificarea alin (3) și eliminarea alin (4) .</p> <p>(3) Prețul mediu al energiei electrice pentru acoperirea CPTutil reglementat recunoscut de ANRE pentru anul t – 1 este minimumul dintre prețul realizat de OD și un preț de referință determinat ca medie a prețurilor OD majorat cu 5%. Prețul energiei electrice pentru acoperirea CPTutil reglementat recunoscut de ANRE pentru anul t – 1 este prețul realizat de către operatorul de distribuție.</p> <p>(4) Prețurile OD luate în considerare la stabilirea mediei prevăzute la alin. (3) se calculează prin însumarea la prețul de achiziție realizat de OD și recalculat prin limitarea dezechilibrelor pozitive și negative la 5% din cantitatea de energie electrică pentru acoperirea CPT, a unei componente determinate prin împărțirea cheltuielilor realizate de OD respectiv cu serviciile de transport, de sistem, administrare piață, administrare PRE și redistribuire, la cantitatea totală achiziționată ce include dezechilibrele realizate.</p> <p>Din experiența ultimilor ani, considerăm că este necesară renunțarea la prevederi care supun OD riscului nerecunoașterii prețului realizat al achizițiilor energiei pentru CPT date fiind fluctuațiile de pe piața angro de energie și impactul major în cashflow ul OD, încă afectați de nerecunoașterea costurilor de achiziție CPT realizate în anul 2021.</p> <p>În plus, procentul de variație de 5% este stabilit cu totul arbitrar de către ANRE, neexistând o justificare în acest sens.</p>	<p>Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>
-----	--	---	---	--	--	---

	<p>(5) În situația în care prețul de referință calculat conform prevederilor alin. (2) pentru primul semestru al anului t variază cu mai mult de 10% față de prețul prognozat la începutul perioadei de reglementare, ANRE stabilește o corecție preliminară a costului cu CPTul reglementat pentru anul t, pe care o include în venitul reglementat al anului t + 1. La calculul corecției este luat în considerare prețul mediu al energiei electrice pentru acoperirea CPTul recunoscut determinat conform prevederilor alin. (2), pentru primul semestru al anului t. Cantitatea de CPTul considerată pentru calculul corecției este corespunzătoare celui de-al doilea semestru al anului t și este egală cu jumătate din cantitatea prognozată aferentă anului t.</p> <p>(6) În funcție de evoluția prețurilor pe piața de energie electrică, în venitul reglementat al anului t+1 se poate include o valoare corespunzătoare ajustării costului cu CPTul reglementat prognozat pentru anul t+1, prin modificarea prețului de referință stabilit conform art. 122.</p>	<p>nerecunoasterea costurilor de achiziție CPT realizate în anul 2021.</p> <p>În plus, procentul de variație de 5% este stabilit cu totul arbitrar de către ANRE, neexistând o justificare în acest sens.</p>		<p>(7) Prin excepție de la prevederile alin. (3), în situația în care anul t-1 face parte dintr-o perioadă pentru care a fost declarată criză pe piața de energie prin acte normative emise de Guvern, prețul mediu al energiei electrice pentru acoperirea CPTul reglementat recunoscut de ANRE pentru anul t-1 este prețul realizat de OD.</p>	
37.	<p>Articolul 144 – Articolul 86¹ nou și articol vechi 87</p> <p>(1) La stabilirea venitului reglementat pentru anul t+1 se utilizează RI astfel:</p> <p>a) Pentru costurile de capital incluse în venitul reglementat nonCPT, respectiv amortizare și RBAR, se utilizează valoarea RI prognozată pentru anul t+1 luată în considerare la stabilirea valorii RRR în vigoare pentru anul respectiv;</p> <p>b) Pentru restul costurilor incluse în venitul reglementat nonCPT și pentru costurile incluse în venitul reglementat CPT se utilizează valoarea RI prognozată pentru anul t + 1, publicată în anul t.</p> <p>(2) În cazul în care valoarea RI realizată pentru anul t-1 variază față de valoarea RI prognozată pentru anul t-1, valoarea RI prevăzută la lit. b) pentru anul t+1 se corectează conform prevederilor alin. (3).</p> <p>(3) Valoarea RI prognozată corectată pentru anul t+1 se determină pe baza valorii RI prognozate în anul t pentru anul t+1, la care se adună algebric diferența dintre valoarea RI realizată pentru anul t-1 și</p>	<p>Solicităm eliminarea.</p> <p>(1) La stabilirea venitului reglementat pentru anul t+1 se utilizează RI astfel:</p> <p>a) Pentru costurile de capital incluse în venitul reglementat nonCPT, respectiv amortizare și RBAR, se utilizează valoarea RI prognozată pentru anul t+1 luată în considerare la stabilirea valorii RRR în vigoare pentru anul respectiv;</p> <p>b) Pentru restul costurilor incluse în venitul reglementat nonCPT și pentru costurile incluse în venitul reglementat CPT se utilizează valoarea RI prognozată pentru anul t + 1, publicată în anul t.</p> <p>(2) În cazul în care valoarea RI realizată pentru anul t-1 variază față de valoarea RI prognozată pentru anul t-1, valoarea RI prevăzută la lit. b) pentru anul t+1 se corectează conform prevederilor alin. (3).</p> <p>(3) Valoarea RI prognozată corectată pentru anul t+1 se determină pe baza valorii RI prognozate în anul t pentru anul t+1, la care se adună algebric diferența dintre valoarea RI realizată pentru anul t-1 și valoarea RI prognozată în anul t-2 pentru anul t-1.</p> <p>(4) Prevederile alin. (2) și alin. (3) sunt aplicabile numai în situația în care anii respectivi fac parte din aceeași perioadă de reglementare.</p>	<p>Se acceptă parțial.</p> <p>ANRE are în vedere elaborarea cadrului de reglementare în acord cu prevederile Legii și ale Regulamentului (UE) 2019/943 privind piața internă de energie electrică și cu recomandările ACER prin Raportul asupra bunelor practici privind metodologiile tarifare. Mecanismul de corectare a venitului ca urmare a variației RI prevăzută pentru perioada a cincea de reglementare are în vedere aplicarea corecției numai la costurile de operare și mentenanță, care pot fi influențate de variația RI, ținând cont de regulile metodologice de recunoaștere a costurilor</p>	<p>Articolul 144</p> <p>(1) La stabilirea venitului reglementat pentru anul t+1 se utilizează RI astfel:</p> <p>a. Pentru costurile de capital incluse în venitul reglementat nonCPT, respectiv amortizare și RBAR, se utilizează valoarea RI prognozată pentru anul t+1 luată în considerare la stabilirea valorii RRR în vigoare pentru anul respectiv;</p> <p>b. Pentru restul costurilor incluse în venitul reglementat nonCPT și pentru costurile incluse în venitul reglementat CPT se utilizează valoarea RI prognozată pentru anul t+1, publicată în anul t.</p> <p>(2) În cazul în care valoarea RI realizată pentru anul t-1 variază față de valoarea RI prognozată</p>	<p>Mentinem observațiile transmise în etapa II de consultare publică și solicităm eliminarea articolului 144</p> <p>(1) La stabilirea venitului reglementat pentru anul t+1 se utilizează RI astfel:</p> <p>a) Pentru costurile de capital incluse în venitul reglementat nonCPT, respectiv amortizare și RBAR, se utilizează valoarea RI prognozată pentru anul t+1 luată în considerare la stabilirea valorii RRR în vigoare pentru anul respectiv;</p> <p>b) Pentru restul costurilor incluse în venitul reglementat nonCPT și pentru costurile incluse în venitul reglementat CPT se utilizează valoarea RI prognozată pentru anul t+1, publicată în anul t.</p> <p>(2) În cazul în care valoarea RI realizată pentru anul t-1 variază față de valoarea RI prognozată pentru anul t-1, valoarea RI prevăzută la alin. (1) lit. b) pentru anul t+1 se corectează conform prevederilor alin. (3).</p> <p>(3) Valoarea RI prognozată corectată pentru anul t+1 se determină pe baza valorii RI prognozate în anul t pentru</p>

<p>valoarea RI prognozată în anul t-2 pentru anul t-1.</p> <p>(4) Prevederile <u>alin. (2)</u> și <u>alin. (3)</u> sunt aplicabile numai în situația în care anii respectivi fac parte din aceeași perioadă de reglementare.</p>	<p>Motivatie: Solicităm eliminarea și aplicarea mecanismului de corecție din PR4.</p> <p>Nu suntem de acord cu modificările propuse și solicităm menținerea mecanismului de aplicare și corectare a inflației, prevăzut în PR4. Ajustarea cu inflația este singurul mecanism prin care un operator economic care activează pe o piață reglementată își poate diminua riscurile induse de fluctuațiile unui indicator asupra cărora nu are control.</p> <p>Prevederile privind tratamentul inflației sunt în contradicție cu principiile Metodologiei și ale Legii Energiei privind un mediu de reglementare eficient, funcționarea efectivă și eficiența a societăților de distribuție, promovarea investițiilor eficiente în rețeaua de distribuție a energiei electrice și promovarea unor practici eficiente de exploatare și mentenanță a rețelei de distribuție a energiei electrice. Mai mult, prevederile privind inflația deviază substanțial de la bunele practici în reglementare implementate și observate la nivelul țărilor europene, după cum este detaliat în raportul CEER Report on Regulatory Frameworks for European Energy Networks 2023 din 21 februarie 2024 precum și de la recomandările celor mai recente studii ce analizează mediul investitional și de reglementare actual ce caracterizează rețelele de distribuție în contextul Tranziției Energetice (ex. Raportul Eurelectric, Grids for Speed din aprilie 2024).</p> <p>Conform celor mai bune practici aplicate de alți reglementatori europeni, cadrul tarifar permite ajustarea cu inflația realizată/efectivă, de o manieră care să protejeze operatorii de distribuție împotriva riscurilor de politică monetară și fiscală care nu sunt în controlul lor. În acest sens, reglementatorii utilizează în general inflația prognozată la începutul perioadelor de reglementare și ajustează apoi ex-post tarifele în funcție de inflația realizată. Aceste mecanisme de ajustare a tarifelor pentru a reflecta inflația realizată au rolul de a actualiza fluxurile de numerar disponibile operatorilor de o manieră care să asigure menținerea puterii de cumpărare a banilor pentru acoperirea costurilor de efective realizate atât pentru operarea rețelelor cât și pentru investițiile în rețea. Pe cale de consecință, ajustarea</p>	<p>în venitul reglementat. Astfel, pentru această categorie de costuri, pentru care metodologia prevede recunoaștere în limita nivelului prognozat, se va aplica o corecție de inflație. Pentru costurile de personal, măsura propusă este de efectuare a corecției de inflație numai în cazul în care rata inflației realizate depășește rata inflației utilizate în calculul de tarif, astfel încât să nu fie afectate costurile de personal viitoare. Se completează art. 148 cu alin. (2) în acest sens.</p>	<p>pentru anul t-1, valoarea RI prevăzută la alin. (1) lit. b) pentru anul t+1 se corectează conform prevederilor alin. (3).</p> <p>(3) Valoarea RI prognozată corectată pentru anul t+1 se determină pe baza valorii RI prognozate în anul t pentru anul t+1, la care se adună algebric diferența dintre valoarea RI realizată pentru anul t-1 și valoarea RI prognozată în anul t-2 pe baza datelor publicate de CNSP pentru anul t-1.</p> <p>(4) Prevederile <u>alin. (2)</u> și <u>alin. (3)</u> sunt aplicabile numai în situația în care anii respectivi fac parte din aceeași perioadă de reglementare.</p>	<p>anul t+1, la care se adună algebric diferența dintre valoarea RI realizată pentru anul t-1 și valoarea RI prognozată în anul t-2 pe baza datelor publicate de CNSP pentru anul t-1.</p> <p>Nu suntem de acord cu modificările propuse și solicităm menținerea mecanismului de aplicare și corectare a inflației, prevăzut în PR4. Ajustarea cu inflația este singurul mecanism prin care un operator economic care activează pe o piață reglementată își poate diminua riscurile induse de fluctuațiile unui indicator asupra cărora nu are control.</p>	
--	---	--	--	--	--

		<p>cu inflatia realizata, asigura intre altele, sustenabilitatea si viabilitatea financiara a desfasurarii activitatii si mentinerea bazei de active in parametrii necesari imbunatatirii calitatii serviciului de distributie. In contrast atat cu practica altor reglementatori si cu recomandarile institutiilor din domeniu dar si cu prevederile metodologiilor tarifare aplicate pana in prezent in Romania, mecanismul propus de ANRE pentru PR5 nu permite recuperarea integrala a inflatiei realizate, iar in cazul inflatarii BAR nu asigura indexarea in cazul in care inflatia prognozata depaseste inflatia inclusa in calculul RRR. In consecinta, mecanismul propus de ANRE contribuie la erodarea fluxurilor de numerar reale ale OD cu consecinte negative semnificative asupra functionarii efective si eficiente a OD, stimulării investițiilor eficiente si promovării unor practici eficiente de exploatare și inclusa in calculul RRR. In consecinta, mecanismul propus de ANRE contribuie la erodarea fluxurilor de numerar reale ale OD cu consecinte negative semnificative asupra functionarii efective și eficiente a OD, stimulării investițiilor eficiente si promovării unor practici eficiente de exploatare și mentenanță a rețelelor. Mecanismul privind inflatia propus de ANRE pentru PR5 creaza un dezechilibru substantial, OD fiind de facto expusi integral la riscurile de politica monetara si fiscala care nu sunt in controlul lor, intrucat pe de o parte costurile reale de operare si capital ale OD reflecta integral inflatia realizata in timp ce, pe de alta parte, veniturile cuvenite OD prin aplicarea acestui mecanism asigura recuperarea costurilor numai la nivelul inflatiei prognozate. Aceasta expunere majora la un risc semnificativ ca inflatia realizata sa depaseasca inflatia prognozata, risc pentru care OD nu au mecanisme alternative de mitigare afecteaza semnificativ capacitatea OD de a atrage finantare cu atat mai mult in conditiile in care in ultimii 5 ani inflatia realizata a depasit in unii ani chiar si cu 19.7% inflatia prognozata.</p>				
38.	<p>Articolul 145 – Articolul 86² nou (1) La calculul corecțiilor aferente anului t-1 exprimate în termenii anului t-1 se utilizează aceleași valori ale RI utilizate la stabilirea venitului reglementat pentru anul respectiv, determinate conform art. 144. (2) Începând cu perioada a V-a de reglementare, se efectuează corecții de</p>	-			<p>Propunem modificarea art. dupa cum urmeaza:</p> <p>Articolul 145 (1) La calculul corecțiilor aferente anului t-1 exprimate în termenii anului t-1 se utilizează aceleași valori ale RI utilizate la stabilirea venitului</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p> <p>Nu se prevede corecție de inflație pentru costul CPT întrucât conform regulilor de</p>

	<p>inflație numai pentru costurile care compun venitul reglementat nonCPT, conform prevederilor art.146, ale art. 147 și ale art. 148.</p> <p>(3) La stabilirea venitului reglementat pentru anul t+1 valorile corecțiilor aferente anului t-1 sunt actualizate cu RTS și cu RI, în termenii nominali ai anului de efectuare a corecțiilor.</p>				<p>reglementat pentru anul respectiv, determinate conform prevederilor art. 144.</p> <p>(2) Începând cu perioada a V-a de reglementare, se efectuează corecții de inflație numai pentru costurile care compun venitul reglementat nonCPT și CPT, conform prevederilor art.146 – 148.</p> <p>(3) La stabilirea venitului reglementat pentru anul t+1 valorile corecțiilor aferente anului t-1 sunt actualizate cu RTS și cu RI, în termenii nominali ai anului de efectuare a corecțiilor.</p> <p>Motivatie: Solicitam aplicarea corectiei de inflatie si pentru venit CPT costurile sunt sustinute de OD inclusiv pentru costul cu CPT si impactul din inflatie trebuie recuperat in tarifele aferente venitului CPT.</p>	<p>recunoaștere, costul CPT recunoscut nu este limitat la valoarea prognozată, ca în cazul costurilor de OPEXC.</p>
<p>39. Articolul 146 – vechi Articolul 87</p>	<p>(1) ANRE determină și aplică anual o corecție de inflație pentru costurile de operare și mentenanță controlabile, altele decât cele cu personalul aferente anului t-1, în cazul în care RI realizată în anul t-1 variază cu mai mult de două puncte procentuale față de valoarea RI utilizată la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1.</p> <p>(2) În situația prevăzută la alin. (1) RI realizată considerată la calculul corecției de inflație se determină prin însumarea algebrică a valorii RI utilizată la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1 cu un procent de 50% din diferența dintre RI realizată și RI utilizată la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1.</p> <p>(3) Corecția de inflație prevăzută la alin. (1) se determină ca diferență între valoarea corecției aferente costurilor de operare și mentenanță controlabile, altele decât cele cu personalul, determinată cu luarea în considerare a valorii RI determinată potrivit alin. (2) și valoarea corecției aferente acestor costuri, determinată cu luarea în considerare a</p>	<p>Solicitam eliminarea.</p> <p>(1) ANRE determina si aplica anual o corectie de inflatie pentru costurile de operare si mentenanta controlabile, altele decat cele cu personalul aferente anului t-1, in cazul in care RI realizata in anul t-1 variaza cu mai mult de doua puncte procentuale fata de valoarea RI utilizata la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1.</p> <p>(2) In situatia prevazuta la alin. (1) RI realizata considerata la calculul corectiei de inflatie se determina prin insumarea algebrica a valorii RI utilizata la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1 cu un procent de 50% din diferenta dintre RI realizata si RI utilizata la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1.</p> <p>(3) Corectia de inflatie prevazuta la alin. (1) se determina ca diferenta intre valoarea corectiei aferente costurilor de operare si mentenanta controlabile, altele decat cele cu personalul, determinata cu luarea in considerare a valorii RI determinata potrivit alin. (2) si valoarea corectiei aferente acestor costuri, determinata cu luarea in considerare a valorii RI utilizata la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1.</p> <p>Motivatie:</p>	<p>Se acceptă. Se determină o corecție de inflație în raport cu RI realizata.</p>	<p>Articolul 146</p> <p>(1) ANRE determină și aplică anual o corecție de inflație pentru costurile de operare și mentenanță controlabile, altele decât cele cu personalul aferente anului t-1.</p> <p>(2) Corecția de inflație prevăzută la alin. (1) aferentă anului t-1 se determină ca sumă algebrică între:</p> <p>i. diferența dintre valoarea costurilor prognozate reglementate de operare și mentenanță controlabile, altele decât cele cu personalul, exprimate în termenii anului t-1 prin aplicarea RI realizate cumulate</p>	<p>Nu suntem de acord cu modificările propuse și solicităm menținerea mecanismului de aplicare și corectare a inflației, prevăzut în PR4, inclusiv menținerea tratamentului RI.</p> <p>Utilizarea unei RI, alta decât cea reală, nu reprezintă un principiu de recunoaștere a costurilor la valoarea reală, putând conduce la pierdere financiară dpdv a rezultatului financiar al operatorului de distribuție, contrar prevederilor lit. b) alin. (5) art. 79 din Legea 123/2012.</p> <p>Propunem eliminarea articolului 146</p> <p>(1) ANRE determina și aplică anual o corectie de inflatie pentru costurile de operare și mentenanță controlabile, altele decât cele cu personalul aferente anului t-1.</p> <p>(2) Corecția de inflație prevăzută la alin. (1) aferentă anului t-1 se determină ca sumă algebrică între:</p> <p>i) diferența dintre valoarea costurilor prognozate reglementate de operare și mentenanță controlabile, altele decât</p>	<p>Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică</p>

	<p>valorii RI utilizată la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1.</p>	<p>Nu suntem de acord cu modificările propuse și solicităm menținerea mecanismului de aplicare și corectare a inflației, prevăzută în PR4, inclusiv menținerea tratamentului RI. (a se vedea propunerea de la art. 148).</p> <p>Utilizarea unei Ri, alta decât cea reală, nu reprezintă un principiu de recunoaștere a costurilor la valoarea reală, putând conduce la pierdere financiară dpdv a rezultatului financiar al operatorului de distribuție, contrar prevederilor lit. b) alin. (5) art. 79 din Legea 123/2012.</p>		<p>și valoarea costurilor prognozate reglementate din această categorie utilizate în calculul de tarife, și</p> <p>ii. diferența dintre valoarea corecției aferente costurilor de operare și mentenanță controlabile, altele decât cele cu personalul, determinată cu luarea în considerare a valorii RI realizate cumulate și valoarea corecției aferente acestor costuri, determinată cu luarea în considerare a valorii RI utilizată la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1.</p>	<p>eele cu personalul, exprimate în termenii anului t-1 prin aplicarea RI realizate cumulate și valoarea costurilor prognozate reglementate din această categorie utilizate în calculul de tarife, și</p> <p>ii) diferența dintre valoarea corecției aferente costurilor de operare și mentenanță controlabile, altele decât eele cu personalul, determinată cu luarea în considerare a valorii RI realizate cumulate și valoarea corecției aferente acestor costuri, determinată cu luarea în considerare a valorii RI utilizată la stabilirea venitului reglementat nonCPT al anului t-1.</p>	
40.	8.1. Tarifele de distribuție aplicate clienților finali ai serviciului de distribuție a energiei electrice					
41.	<p>Articolul 157 – vechi Articolul 116</p> <p>(1) Componentele tarifare corespunzătoare venitului reglementat nonCPT nu cresc de la un an la altul în termeni reali cu mai mult de 7% pentru componenta tarifară medie calculată ca medie ponderată.</p> <p>(2) În cazul limitării componentelor tarifare conform prevederilor alin. (1), diferența de venituri se regularizează în anii următori în limita plafonului stabilit de creștere.</p>	<p>Solicităm eliminarea.</p> <p>(1) Componentele tarifare corespunzătoare venitului reglementat nonCPT nu cresc de la un an la altul în termeni reali cu mai mult de 7% pentru componenta tarifară medie calculată ca medie ponderată.</p> <p>În cazul limitării componentelor tarifare conform prevederilor alin. (1), diferența de venituri se regularizează în anii următori în limita plafonului stabilit de creștere.</p> <p>Motivatie:</p> <p>Impunerea acestui plafon anulează de fapt toate prevederile Metodologiei de tarifare pentru</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Metodologia este de tip cos tarife plafon.</p> <p>Nu se poate renunța la plafon.</p> <p>Subliniem că începând cu perioada a cincea de reglementare nivelul de 7% prevăzută pentru limitarea creșterii tarifelor, care este unul istoric, se aplică venitului nonCPT. Considerăm că riscul de a fi atins a fost mult</p>		<p>Solicităm eliminarea plafonului de 7%.</p> <p>Este o așteptare rezonabilă a oricărui investitor ca reglementarea tarifului de distribuție prin metoda „cos de tarife plafon” să permită un mediu de reglementare eficient, viabilitatea financiară a societăților de distribuție, funcționarea efectivă și eficiența acestora, precum și promovarea investițiilor eficiente în rețea, îmbunătățirea calității serviciului public de distribuție și o cota rezonabilă de profit, dispozițiile Legii energiei și gazelor naturale</p>	<p>Se acceptă propunerea formulată de operatorii Rețele Electrice în etapa a II-a de consultare publică, de modificare nivel plafon la 10%.</p>

		<p>distribuția de energie electrica. In Metodologie sunt prevăzute mecanisme de fundamentare (recunoaștere costuri) si de ajustare anuala, al căror efect este in realitate limitat de acest plafon. Ca urmare un operator de distribuție poate înregistra venituri amânate de zeci de mil EUR, pe care nu știe când le va recupera in condițiile păstrării acestei limitări. Cel mai mare impact in ajustarea anuala a tarifelor il au cheltuielile cu investițiile, istorice si curente, pe care operatorul nu si le poate recupera in totalitate, fiind astfel lipsit de resurse financiare pentru derularea investițiilor viitoare. Neputând sa-si recupereze toate costurile (inclusiv cele de personal, mentenanța, etc), operatorul de distribuție poate înregistra rezultate financiare negative care de exemplu il pot împiedica sa aplice la diverse programe de finanțare a investițiilor.</p>	<p>diminuat, ținând cont de împărțirea veniturilor pe categoriile CPT și nonCPT și determinarea componentelor tarifare distincte. Totodată, se are în vedere și predictibilitatea cu privire la nivelul creșterilor de tarife, suportabilitatea tarifelor pentru consumatori. Considerăm că procentul de creștere de 7% rămâne unul rezonabil. Se reformulează alin. (1) pentru claritate: Componenta tarifară medie corespunzătoare venitului reglementat nonCPT calculată ca medie ponderată nu crește de la un an la altul în termeni reali cu mai mult de 7%. Se completează cu alin. (3) pentru claritate în situația fuziunii unor operatori.</p>	<p>Articolul 157 1) Componenta tarifară medie corespunzătoare venitului reglementat nonCPT calculată ca medie ponderată nu crește de la un an la altul în termeni reali cu mai mult de 7%.</p> <p>Propunere Rețele Electrice Solicităm eliminarea limitărilor aplicate tarifelor sau creșterea limitei la 10% cu aplicare din al doilea an al perioadei de reglementare. Impunerea acestui plafon anulează de fapt toate prevederile Metodologiei de tarifare pentru distribuția de energie electrica. In Metodologie sunt prevăzute mecanisme de fundamentare (recunoaștere costuri) si de ajustare anuala, al căror efect este in realitate limitat de acest plafon. Ca urmare un operator de distribuție poate înregistra venituri amânate de zeci de mil EUR, pe care nu știe când le va recupera in condițiile păstrării acestei limitări. Cel mai mare impact in ajustarea anuala a tarifelor il au cheltuielile cu investițiile, istorice si curente, pe care operatorul nu si le poate recupera in</p>	<p>nr.123/2012 fiind clare si exprese in acest sens (art. 76). Corecțiile de ciclu si aferente anului 2023 care ar trebui regasite in venitul reglementat la nivelul anului 2025 nu pot fi acoperite prin aplicarea plafonului de crestere de 7% in termeni reali fata de anul 2024, rezultand venituri amanate pentru anumii operatori de distributie. Pentru a putea acoperi costurile afectate de inflatia mai mare din ciclul 4 de reglementare fata de inflatia prognozata, operatorii de distributie deja au recurs la facilitati de finantare si credite al caror grafic de rambursare impune recuperarea corecțiilor prin tarife in anul 2025. Totodata, articolul 157 din Proiectul de Metodologie contravine si legislatiei europene, respectiv Regulamentului (UE) 2019/943 privind piata interna de energie electrica, modificat in luna iunie 2024 prin Regulamentul (UE) 2024/1747 care la art. 18 prevede: „(2) Metodologiile de calculare a tarifelor reflectă (a) costurile fixe ale operatorilor de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție și iau în considerare atat cheltuielile de capital, cat si cheltuielile operationale, pentru a oferi stimulente adecvate operatorilor de transport si de sistem si operatorilor de distribuție, atat pe termen scurt, cat si pe termen lung, inclusiv investiții anticipative cu scopul de a spori eficiența, inclusiv eficiența energetica”. In vederea incurajarii investitiilor si asigurarii unui randament minim al procesului investitional, plafonul propus de ANRE nu permite o alocare optima si eficienta de resurse, impiedicand accesul la finantare si neincurajand efectuarea unui volum de investitii (inclusiv anticipative) care sa asigure modernizarea rețelei si, implicit, imbunatatirea organizarii pietei de energie.</p>	
--	--	---	--	---	---	--

				totalitate, fiind astfel lipsit de resurse financiare pentru derularea investițiilor viitoare. Neputând sa-si recupereze toate costurile (inclusiv cele de personal, mentenanța, etc), operatorul de distribuție poate înregistra rezultate financiare negative care de exemplu il pot împiedica sa aplice la diverse programe de finanțare a investițiilor		
42.	Articolul 162 – vechi Articolul 117 (1) ANRE poate impune plafonări suplimentare asupra valorilor tarifelor reglementate sau ale componentelor tarifare ale tarifelor reglementate, în condiții justificate, cu anunțarea prealabilă a operatorului de distribuție. (2) În cazul limitării conform prevederilor alin. (1), diferența de venituri se regularizează în anii următori în limita plafonului stabilit de creștere.	Propunem eliminarea (1)ANRE poate impune plafonări suplimentare asupra valorilor tarifelor reglementate sau ale componentelor tarifare ale tarifelor reglementate, în condiții justificate, cu anunțarea prealabilă a operatorului de distribuție. (2) În cazul limitării conform prevederilor alin. (1), diferența de venituri se regularizează în anii următori în limita plafonului stabilit de creștere. Corelat cu art.157.	Nu se acceptă. Este necesară o prevedere în acest sens, pentru situații justificate.	N/A	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica si propunem eliminarea art. 162.	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică
43.	Articolul 177– nou (1) Corecțiile veniturilor reglementate aferente perioadei a IV-a de reglementare se calculeaza in anul de tranzitie conform modului de calcul prevazut in metodologia aplicabila la data aprobarii acestor venituri. (2) La stabilirea venitului tinta pentru primul an din perioada a V-a de reglementare, valoarea corectiei aferente perioadei a IV-a de reglementare (KVp) prevazuta la art. 30 nu include valoarea corectiei aferente perioadei a IV-a de reglementare corespunzatoare costurilor cu achizitia de energie electrica pentru acoperirea CPT. (3) Valoarea aferenta corectiei corespunzatoare veniturilor nonCPT din perioada a IV-a de reglementare se include in venitul tinta al primului an al perioadei a V-a de reglementare. (4) Valoarea aferenta corectiei corespunzatoare costurilor cu achizitia de energie electrica pentru acoperirea CPT pentru perioada a IV-a de reglementare se include in venitul reglementat CPTutil si se	Propunem modificarea art. dupa cum urmeaza: (1)Corecțiile veniturilor reglementate aferente perioadei a IV-a de reglementare se calculeaza in anul de tranzitie conform modului de calcul prevazut in metodologia aplicabila la data aprobarii acestor venituri. Corecțiile veniturilor reglementate aferente perioadei a IV-a de reglementare se calculeaza in anul de tranzitie conform metodologiei aplicabile la data aprobarii acestor venituri. Corectia se calculeaza prin insumarea algebrica a diferentelor rezultate pentru fiecare an al perioadei, intre venitul anual reglementat determinat prin aplicarea RI realizate in raport cu venitul anual reglementat utilizat in calculul de tarife, la care se adauga diferentele rezultate din aplicarea ratei inflatiei realizate in raport cu rata inflatiei prognozate/corectate asupra corecțiilor aferente perioadei p care nu au intrat in calculul veniturilor reglementate utilizate in calculul de tarife. (2)La stabilirea venitului tinta pentru primul an din perioada a V-a de reglementare, valoarea corectiei aferente perioadei a IV-a de reglementare (KVp) prevazuta la art. 30 nu include valoarea corectiei aferente perioadei a IV-a de reglementare	Nu este cazul preluării prevederilor aplicabile pentru perioada anterioară intrării în vigoare a metodologiei.	N/A	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.	

	<p>aloca in mod egal celor cinci ani ai perioadei a V-a de reglementare.</p> <p>Prin derogare de la prevederile alin. (4), in conditiile in care incepand cu anul 2022 au fost constituite active conform prevederilor Normelor metodologice aprobate prin Ordinul ANRE nr. 129/2022, valoarea prevazuta la alin. (4) se utilizeaza la recalcularea valorii activelor corespunzatoare costurilor cu CPT suplimentar.</p>	<p>corespunzatoare costurilor cu achizitia de energie electrica pentru acoperirea CPT.</p> <p>(3)Valoarea aferenta corectiei corespunzatoare veniturilor nonCPT din perioada a IV-a de reglementare se include in venitul tinta al primului an al perioadei a V-a de reglementare.</p> <p>(4)Valoarea aferenta corectiei corespunzatoare costurilor cu achizitia de energie electrica pentru acoperirea CPT pentru perioada a IV-a de reglementare se include in venitul reglementat CPTutil si se aloca in mod egal celor cinci ani ai perioadei a V-a de reglementare.</p> <p>(5) Prin derogare de la prevederile alin. (4), in conditiile in care incepand cu anul 2022 au fost constituite active conform prevederilor Normelor metodologice aprobate prin Ordinul ANRE nr. 129/2022, valoarea prevazuta la alin. (4) se utilizeaza la recalcularea valorii activelor corespunzatoare costurilor cu CPT suplimentar.</p> <p>Solicitam preluarea continutului prevederilor art 87 si art 131² din Metodologia in vigoare, aprobata prin Ordinul 169/2018 cu modificarile ulterioare.</p>				
44.	<p>Articolul 180 – Articolul 131⁶ (DD)</p> <p>Prin derogare de la prevederile art. 165 si ale art. 167, documentele si informatiile privind fundamentarea pentru aprobarea veniturilor aferente perioadei a V-a de reglementare, solicitarea de tarife prevazuta la art. 167 lit. b) precum si programul de reducere anuala a CPT pe niveluri de tensiune prevazut la art. 116 se transmit la ANRE la data de 15 septembrie 2024.</p>	<p>Prin derogare de la prevederile art. 165 si ale art. 167, documentele si informatiile privind fundamentarea pentru aprobarea veniturilor aferente perioadei a V-a de reglementare, solicitarea de tarife prevazuta la art. 167 lit. b) precum si programul de reducere anuala a CPT pe niveluri de tensiune prevazut la art. 116 se transmit la ANRE la data de 15 septembrie 2024 in termen de 30 de zile lucratoare de la data intrarii in vigoare a Metodologiei.</p> <p>Solicitam ca data de fundamentare sa fie 30 zile lucratoare de la data intrarii in vigoarea Metodologiei (15 zile calendaristice sunt insuficiente).</p>	<p>Se acceptă modificarea termenului: 01 octombrie.</p>		<p>Solicitam ca data de fundamentare sa fie 30 zile lucratoare de la data intrarii in vigoarea Metodologiei.</p>	<p>Se acceptă termenul de 30 de zile calendaristice de la data intrării în vigoare a ordinului de aprobare a prezentei metodologii.</p>
45.	<p>Articolul 183 –nou</p> <p>(1) În cazul operatorilor titulari de licență care sunt în proces de fuziune în perioada prevăzută la art. 175 alin. (1), al căror plan de fuziune a fost aprobat, documentele și informațiile transmise la ANRE conform prevederilor alin. (2) și ale art. 167 de operatorii care urmează să fuzioneze pot fi revizuite de către operatorul rezultat în</p>	<p>(1)În cazul operatorilor titulari de licență care sunt în proces de fuziune în perioada prevăzută la art. 175 alin. (1), al căror plan de fuziune a fost aprobat, documentele și informațiile transmise la ANRE conform prevederilor alin. (2) și ale art. 167 de operatorii care urmează să fuzioneze pot fi revizuite de către operatorul rezultat în urma fuziunii până la data de 15 octombrie 2024 în termen de 30 zile de la depunerea documentației.</p>	<p>Se acceptă modificare termen.</p> <p>20 de zile de la data prevăzută la art. 180</p>		<p>Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.</p> <p>Solicităm ca revizuirea datelor de fundamentare pentru OD în proces de fuziune să fie in termen de 30 de zile de la fundamentare.</p>	<p>Menținem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică, s-a prevăzut un termen de 20 de zile.</p>

	urma fuziunii până la data de 15 octombrie 2024.	Motivatie: De aliniat termenul indicat la alin. 1 cu termenul de 30 zile propus la art. 180.				
46.	Articolul 184 –Articolul 117^1 (DD) Pana la data de 01 iulie 2025 operatorii de retea trebuie sa transmita la ANRE rezultatele unor analize privind costurile si beneficiile generate de instalatiile de stocare asupra retelelor si propuneri privind modul de tarificare a acestor instalatii pentru energia electrica extrasa din retele in vederea stocarii si ulterior introdusa in retele.	Propunem eliminarea. Pana la data de 01 iulie 2025 operatorii de retea trebuie sa transmita la ANRE rezultatele unor analize privind costurile si beneficiile generate de instalatiile de stocare asupra retelelor si propuneri privind modul de tarificare a acestor instalatii pentru energia electrica extrasa din retele in vederea stocarii si ulterior introdusa in retele. O astfel de cerinta nu reprezinta obiectul unei metodologii de stabilirea a tarifelor de distributie. Recomandam ca ANRE sa elaboreze un astfel de studiu, intrucat, spre deosebire de OD, ANRE detine date/informatii complete pentru o astfel de analiza.	Nu se acceptă. ANRE a realizat un studiu privind serviciile de flexibilitate. Aceste analize este necesar să fie realizate de OD, care dețin datele necesare.	N/A	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică
47.	Articolul 185 DD Articolul 109^2 (DD) (1) In termen de 12 luni de la aprobarea prezentei metodologii, operatorii de distributie transmit la ANRE o documentatie de fundamentare si/sau un studiu, prin care sa se evidentieze si sa se cuantifice pierderile suplimentare determinate de excedentul de energie produsa in retelele electrice de distributie, pentru regimuri de functionare caracteristice. Pana la indeplinirea conditiilor prevazute de alin. (1) si stabilirea coeficientului (i) de alocare prevazute la art. 114 si la art.132, prin venitul reglementat CPTul prevazut la art. 114 alin (3) se recupereaza numai costuri aferente eliminarii congestiilor, iar venitul reglementat CPTul suplimentar prevazut la art. 132 alin. (3) este egal cu zero.	Propunem modificarea alin. 1, dupa cum urmeaza: (1) In termen de 12 luni de la aprobarea prezentei metodologii, operatorii de distributie transmit la ANRE o documentatie de fundamentare si/sau un studiu, elaborat in baza unor principii publicate/stabilite de ANRE, prin care sa se evidentieze si sa se cuantifice pierderile suplimentare determinate de excedentul de energie produsa in retelele electrice de distributie, pentru regimuri de functionare caracteristice. Motivatie: Pentru comparabilitate intre OD.	ANRE a realizat un studiu privind serviciile de flexibilitate. Aceste analize este necesar să fie realizate de OD, care dețin datele necesare.	N/A	Mentinem observatiile transmise in etapa II de consultare publica.	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică
48.		Observații și Propuneri suplimentare față de cele din documental ACUE, transmise de operatorul Distribuție Energie Oltenia în data de 06.09.2024 pentru ședința Consiliului Consultativ				
49.	Articol din Proiectul de ordin faza II	Propunere faza II + Motivatie	Rezoluție ANRE	Reformulari/ajustari in varianta actualizata CC	Observatii varianta CC	Rezolutie ANRE
1.	Articolul 118 (1) În programul de reducere anuală a CPT, OD au în vedere că ținta CPT propusă	(4) Prin derogare de la prevederile alin. (1), ținta CPT propusă pentru nivelurile de înaltă și joasă tensiune pentru primul an al perioadei a V-a de	Impunerea unor ținte de eficiență pentru pierderile în rețelele	Propunem modificarea articolului 118, alin. (1) si (2) astfel:		Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

<p>pentru nivelurile de MT și JT pentru primul an al oricărei perioade de reglementare p+1 trebuie să fie mai mică decât procentul de CPT minim realizat pe nivelul de tensiune respectiv în oricare an al perioadei de reglementare p.</p> <p>(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), ținta CPT propusă pentru nivelul de JT pentru primul an al perioadei a V-a de reglementare trebuie să fie mai mică decât media aritmetică a celor două cele mai mici valori realizate pentru procentul de CPT pe nivelul de tensiune respectiv în oricare an al perioadei a IV-a de reglementare.</p> <p>(3) Ținta CPT propusă de un OD în programul de reducere anuală a CPT pentru nivelul de IT pentru primul an al perioadei de reglementare p+1 trebuie să fie cel mult egală cu media aritmetică a procentelor de CPT realizate pe acest nivel de tensiune în perioada de reglementare p.</p> <p>(4) În programul de reducere anuală a CPT, OD au în vedere că ținta CPT propusă pe niveluri de tensiune pentru fiecare an al oricărei perioade de reglementare, începând cu al doilea an, trebuie să fie mai mică decât cea stabilită pentru anul anterior, cu respectarea prevederilor art. 119 alin. (5)-(7).</p> <p>(5) În programul de reducere a CPT pentru perioada de reglementare p+1, OD au în vedere pentru nivelul de IT ca ținta CPT propusă pentru ultimul an al perioadei de reglementare să fie cel mult egală cu procentul de CPT minim realizat în oricare an al perioadei de reglementare p.</p> <p>(6) Țintele CPT propuse în programul de reducere anuală a CPT, stabilite cu respectarea prevederilor alin. (1)-(4), trebuie defalcate în cele două componente CPT tehnic și CPT comercial, după o metodă descrisă în cadrul programului de reducere a CPT.</p>	<p>reglementare trebuie să fie mai mică decât media aritmetică a celor două cele mai mici valorilor realizate pentru procentul de CPT pe nivelul de tensiune respectiv în oricare an al ultimii doi ani ai perioadei a IV-a de reglementare.</p> <p>Corelat cu justificarea de la art. 119.</p>	<p>electrice este obligatorie, ținând seama de prevederile DIRECTIVEI (UE) 2023/1791 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 13 septembrie 2023 privind eficiența energetică și de modificare a Regulamentului (UE) 2023/955 (reformare) Și a LEGII nr. 121 din 18 iulie 2014 privind eficiența energetică</p> <p>Se acceptă reformulare pentru nivelul de IT similar prevederi metodologie transport:</p> <p>Ținta CPT propusă de un OD în programul de reducere anuală a CPT pentru nivelul de IT pentru primul an al perioadei de reglementare p+1 trebuie să fie cel mult egală cu media aritmetică a procentelor de CPT realizate pe acest nivel de tensiune în perioada de reglementare p.</p> <p>În programul de reducere a CPT pentru perioada de reglementare p+1, OD au în vedere pentru nivelul de IT ca ținta CPT propusă pentru ultimul an al perioadei de reglementare să fie cel mult egală cu</p>	<p>(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), ținta CPT propusă pentru nivelul de JT pentru primul an al perioadei a V-a de reglementare trebuie să fie mai mică decât media aritmetică a celor două cele mai mici valorilor realizate pentru procentul de CPT pe nivelul de tensiune respectiv în oricare an al ultimii doi ani ai perioadei a IV-a de reglementare.</p>	<p>Corelat cu justificarea de la art. 119.</p>	
---	---	---	---	--	--

			procentul de CPT minim realizat în oricare an al perioadei de reglementare p.			
2.	<p>Articolul 119</p> <p>(1) La stabilirea țintelor CPT reglementat pentru fiecare OD, ANRE poate avea în vedere următoarele:</p> <p>a) programele de reducere anuală a CPT prevăzute la art. 116 întocmite conform prevederilor prezentei metodologii, individual și comparativ între OD;</p> <p>b) valorile CPT realizate și țintele anterior stabilite, precum și evoluția acestora în timp, individual și comparativ între operatorii de distribuție;</p> <p>c) cantitatea de CPT aferentă tranzitelor suplimentare din rețelele de 110 kV din anii anteriori;</p> <p>d) valorile CPT și gradul de reducere a acestuia, în vederea diminuării decalajului față de nivelul mediu din țările membre UE;</p> <p>e) nivelul investițiilor realizate de fiecare OD;</p> <p>f) volumul de instalații al OD;</p> <p>g) cantitățile de energie distribuită;</p> <p>h) alte date relevante.</p> <p>(2) Țintele CPT stabilite se utilizează atât la prognoza costurilor cu CPT reglementat cât și la efectuarea corecțiilor anuale ale veniturilor datorate modificării cantităților de energie electrică aferente CPT reglementat.</p> <p>(3) La aprobarea programului de reducere a CPT pe niveluri de tensiune, ANRE are în vedere reducerea cu prioritate a CPT pe nivelul de JT.</p> <p>(4) Ținta de CPT reglementat pentru un OD, pentru nivelurile de MT și JT, luat în calcul ca punct de referință la începutul perioadei de reglementare p+1, este egală cu minimul dintre:</p> <p>a) ținta stabilită de ANRE pentru nivelul de tensiune respectiv pentru anul de referință al perioadei p+1;</p> <p>b) ținta stabilită cu respectarea prevederilor art. 118 alin. (1)–(3).</p>	<p>Propunem modificarea alin (5), (6) și (8), astfel:</p> <p>(5) Pentru cea de-a V-a perioadă de reglementare, procentul de reducere anuală a țintelor de CPT reglementat pentru nivelurile de înaltă și medie tensiune stabilit de ANRE trebuie să asigure o diminuare liniară a acestora până la sfârșitul perioadei de reglementare cu cel puțin 6% față de punctul de referință conform propunerii OD corelat cu planul de investiții.</p> <p>(6) Pentru cea de-a V-a perioadă de reglementare, procentul de reducere anuală a țintelor de CPT reglementat pentru nivelul de joasă tensiune stabilit de ANRE trebuie să asigure o diminuare liniară a țintei CPT până la sfârșitul perioadei de reglementare cu cel puțin 15% conform propunerii OD corelat cu planul de investiții.</p> <p>(8) Prin derogare de la prevederile alin. (4) lit. b), la stabilirea punctului de referință pentru nivelurile de înaltă și joasă tensiune pentru perioada a V-a de reglementare se consideră media aritmetică a valorilor realizate în ultimii doi ani ai perioadei p pentru procentul de CPT pe nivelul de tensiune respectiv în oricare an al perioadei a IV-a de reglementare.</p> <p>Consideram ca diminuarea propusa în proiectul de modificare a metodologiei conduce la un nivel investitional ineficient, nefezabil și imprudent. Suplimentar, apreciem ca propunerea ANRE nu are în vedere efortul semnificativ investitional, efortul financiar considerabil necesar lucrarilor de investiții, necesarul investitional din alte arii de activitate, limitarile de finantare ale companiilor de distributie precum și durata și resursele necesare pregătirii, planificării și realizării acestor investiții.</p> <p>Propunem un procent anual de reducere aliniat potentialului în funcție de starea și parametrii rețelelor și cu lucrarile din planul de investiții, conform propunerii fiecărui OD.</p> <p>Consideram necesara aceasta modificare intrucat anii post-covid sunt marcati de cazuri de recuperare de energie ce nu pot fi considerate cu</p>	Idem art. 118	<p>Propunem modificarea alin (5), (6) și (7), astfel:</p> <p>(5) Pentru cea de-a V-a perioadă de reglementare, procentul de reducere anuală a țintelor de CPT reglementat pentru nivelul de MT stabilit de ANRE trebuie să asigure o diminuare liniară a țintelor până la sfârșitul perioadei de reglementare față de punctul de referință, cu cel puțin 6% din valoarea acestuia conform propunerii OD corelat cu planul de investiții.</p> <p>(6) Pentru cea de-a V-a perioadă de reglementare, procentul de reducere anuală a țintelor de CPT reglementat pentru nivelul de JT stabilit de ANRE trebuie să asigure o diminuare liniară a țintelor până la sfârșitul perioadei de reglementare față de punctul de referință, cu cel puțin 15% din valoarea acestuia conform propunerii OD corelat cu planul de investiții.</p> <p>(7) Ținta CPT stabilită pentru primul an al perioadei a V-a de reglementare rezultă prin aplicarea la punctul de referință, a procentului de reducere anuală a țintelor de CPT reglementat stabilit conform prevederilor alin.</p>	<p>Consideram ca diminuarea propusa în proiectul de modificare a metodologiei conduce la un nivel investitional ineficient, nefezabil și imprudent. Suplimentar, apreciem ca propunerea ANRE nu are în vedere efortul semnificativ investitional, efortul financiar considerabil necesar lucrarilor de investiții, necesarul investitional din alte arii de activitate, limitarile de finantare ale companiilor de distributie precum și durata și resursele necesare pregătirii, planificării și realizării acestor investiții.</p> <p>Propunem un procent anual de reducere aliniat potentialului în funcție de starea și parametrii rețelelor și cu lucrarile din planul de investiții, conform propunerii fiecărui OD.</p> <p>Consideram necesara aceasta modificare intrucat anii post-covid sunt marcati de cazuri de recuperare de energie ce nu pot fi considerate cu efect recurent în anii urmatori (actiunile au fost concentrate pentru cazurile de reducere defectiuni ce nu au putut fi recuperate în perioada Covid din cauza lipsei accesului și a disponibilitatii clientilor), asadar nu se vor regasi în calculul de bilant pentru anii urmatori.</p> <p>De asemenea, anii 2022-2023 pot fi considerati ani de referinta, luând în considerare impactul prosumatorilor racordati la rețeaua de distributie precum și evoluția energiei distribuite din ultima perioada.</p>	Mentinem rezoluția din etapa a II-a de consultare publică

<p>(5) Pentru cea de-a V-a perioadă de reglementare, procentul de reducere anuală a țintelor de CPT reglementat pentru nivelul de MT stabilit de ANRE trebuie să asigure o diminuare liniară a țintelor până la sfârșitul perioadei de reglementare față de punctul de referință, cu cel puțin 6% din valoarea acestuia.</p> <p>(6) Pentru cea de-a V-a perioadă de reglementare, procentul de reducere anuală a țintelor de CPT reglementat pentru nivelul de JT stabilit de ANRE trebuie să asigure o diminuare liniară a țintelor până la sfârșitul perioadei de reglementare față de punctul de referință, cu cel puțin 15% din valoarea acestuia.</p> <p>(7) Ținta CPT stabilită pentru primul an al perioadei a V-a de reglementare rezultă prin aplicarea la punctul de referință, a procentului de reducere anuală a țintelor de CPT reglementat stabilit conform prevederilor alin. (5) și (6) atât pentru anul de tranziție cât și pentru primul an al perioadei de reglementare.</p>	<p>efect recurent în anii următori (acțiunile au fost concentrate pentru cazurile de reducere defectiuni ce nu au putut fi recuperate în perioada Covid din cauza lipsei accesului și a disponibilității clientilor), asadar nu se vor regăsi în calculul de bilanț pentru anii următori.</p> <p>De asemenea, anii 2022-2023 pot fi considerați ani de referință, luând în considerare impactul prosumatorilor racordați la rețeaua de distribuție precum și evoluția energiei distribuite din ultima perioadă.</p>		<p>(5) și (6) atât pentru anul de tranziție cât și pentru primul an al perioadei de reglementare.</p>		
---	---	--	--	--	--

Observații generale transmise de ACUE (email din 06.09.2024):

1. Nu sunt create condiții stimulative pentru investițiile substanțiale necesare transformării, flexibilizării și digitalizării rețelelor de distribuție, esențiale pentru atingerea obiectivelor strategice ale României stabilite prin PNIESC și propuse în proiectul Strategiei Energetice Naționale. Fără condiții stimulative clare, investitorii privați sunt descurajați să participe la proiectele de transformare a infrastructurii energetice, ceea ce poate întârzia modernizarea tehnologică și atingerea obiectivelor de flexibilizare și digitalizare. Considerentul 51 din Directiva (UE) 2023/2413 explică faptul că implementarea unor modele de afaceri și a unor soluții digitale inovatoare prevede obligația statelor membre de a oferi stimulente pentru modernizarea rețelelor inteligente.

R. ANRE:

Prevederile art. 18 alin. (2) lit. c) și g) din Regulamentul (UE) 2019/943 care stipulează că metodologiile de calculare a tarifelor: ”sprijină utilizarea serviciilor de flexibilitate și permit utilizarea racordărilor flexibile” și ”facilitează inovarea în interesul consumatorilor în domenii precum digitalizarea, serviciile de flexibilitate și interconectarea, în special pentru a dezvolta infrastructura necesară pentru a atinge obiectivul minim de interconectare a rețelelor electrice pentru 2030 prevăzut la articolul 4 litera (d) punctul 1 din Regulamentul (UE) 2018/1999”.

Pentru implementarea acestei cerințe și în aplicarea prevederilor art. 79 lit. e) din Lege, în vederea orientării către utilizarea serviciilor de flexibilitate, s-au introdus în metodologie prevederi privind stimularea operatorilor de rețea către activități de cercetare – dezvoltare, cum ar fi proiectele pilot pentru domeniul de cybersecurity, servicii de interconectare, servicii de flexibilitate la realizarea cărora pot participa mai mulți operatori și ale căror costuri deși sunt de natura controlabilă vor fi recunoscute în categoria costurilor de operare și mentenanță necontrolabile, astfel încât acestea să nu fie supuse eficientizării.

Pentru această categorie de costuri, operatorii de rețea pot solicita la începutul perioadei de reglementare aprobarea unei valori prognozate pentru întreaga perioadă de reglementare, în care nu vor include costuri cu personalul propriu, cheltuieli cu amortizarea mijloacelor fixe incluse în BAR și cheltuieli administrative.

De asemenea, operatorii de rețea pot beneficia de stimulentele prevăzute de Metodologia pentru evaluarea investițiilor în proiecte de interes comun privind infrastructura pentru transportul și distribuția energiei electrice, inclusiv a riscurilor aferente acestora, aprobată prin ordinul președintelui ANRE nr. 139/2015, cu modificările și completările ulterioare, de până la un punct procentual peste valoarea RRR aprobată.

2. Nu respectă prevederile Regulamentului (UE) 2024/1747 de modificare a Regulamentelor (UE) 2019/942 și (UE) 2019/943 în vigoare și direct aplicabil statelor membre. Regulamentul prevede în mod explicit faptul că metodologiile de stabilire a tarifelor trebuie să reflecte costurile fixe ale operatorilor de transport și distribuție, incluzând cheltuielile de capital și operaționale, pentru a oferi stimulente adecvate pe termen scurt și lung. Art. 18 (2) Metodologiile de calculare a tarifelor reflectă (a) costurile fixe ale operatorilor de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție și iau în considerare atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, pentru a oferi stimulente adecvate operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de distribuție, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv investiții anticipative cu scopul de a spori eficiența, inclusiv eficiența energetică.

R. ANRE:

Prevederile art. 18 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2019/943 care stabilesc că tarifele aplicate de operatorii de rețea pentru accesul la rețele, inclusiv "tarifele reflectă costurile, sunt transparente, iau în considerare necesitatea de a garanta siguranța rețelei și flexibilitatea și reflectă costurile reale suportate, în măsura în care acestea corespund costurilor unui operator de rețea eficient și comparabil din punct de vedere structural și se aplică în mod nediscriminatoriu" și ale art. 18 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2019/943 care stabilesc că "metodologiile de calcul al tarifelor reflectă costurile fixe ale operatorilor de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție și iau în considerare atât cheltuielile de capital, cât și cheltuielile operaționale, pentru a oferi stimulente adecvate operatorilor de transport și de sistem și operatorilor de distribuție, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, inclusiv investiții anticipative, cu scopul de a spori eficiența, inclusiv eficiența energetică".

La stabilirea valorii de referință a costurilor de operare și mentenanță controlabile pentru perioada a V-a de reglementare se utilizează metoda și analiza comparativă, indicate în Studiul privind bunele practici de reglementare referitoare la tratarea costurilor de operare și mentenanță controlabile achiziționat de ANRE în anul 2023. Metodologia cuprinde reguli de recunoaștere în tarife a cheltuielilor de capital și a cheltuielilor operaționale. Pentru perioada a V-a de reglementare au fost introduse prevederi mai severe cu privire la recunoașterea costurilor rezultate din contracte cu persoane afiliate având ca obiect reprezentarea OD, ori servicii de consultanță sau asistență în domeniul reglementării sau pentru care obiectul contractului se subcontractează de către persoana afiliată.

3. Tratamentul inflației - cadrul tarifar trebuie să permită ajustarea cu inflația realizată/efectivă, de o manieră care să protejeze operatorii de distribuție împotriva riscurilor de politică monetară și fiscală care nu sunt în controlul lor. În acest sens, reglementatorii utilizează, în general, inflația prognozată la începutul perioadelor de reglementare și ajustează ex-post tarifele în funcție de inflația realizată. Aceste mecanisme de ajustare a tarifelor au rolul de a actualiza fluxurile de numerar disponibile operatorilor de o manieră care să asigure acoperirea costurilor efective/realizate atât pentru operarea rețelelor, cât și pentru investițiile în rețea.

- Ajustarea cu inflația realizată asigură sustenabilitatea și viabilitatea financiară a activității și menținerea bazei de active în parametrii necesari îmbunătățirii calității serviciului de distribuție, în linie cu principiile Metodologiei, ale Legii Energiei și regulamentelor UE aplicabile.
- Menționăm că ajustarea prețurilor din contractele încheiate prin derularea procedurilor de achiziție publică cu inflația este o obligație legală a operatorilor de distribuție, conform Legii Achizițiilor publice iar în condițiile prevederilor Metodologiei, ajustarea valorii acestor contracte cu inflația reală nu ar mai fi posibilă.
- Nu în ultimul rând, trebuie subliniat faptul că tratamentul inflației va duce implicit la erodarea valorii activelor (infrastructura de distribuție).

NB. Exproprierea indirectă se referă la un cumul treptat de măsuri legislative și de reglementare, practici administrative și alte acțiuni care, pe parcursul timpului, duc la efectul de expropriere. În acest caz, operatorii de distribuție sunt forțați, prin efectul acestor dispoziții, să absoarbă costuri care nu sunt sub controlul lor. Această practică deviază de la bunele practici ale altor reglementatori europeni și subminează principiul corectitudinii economice.

R. ANRE:

În prezent metodologia prevede efectuarea corecției de inflație pentru toate categoriilor de costuri și venituri ce compun venitul reglementat al unui an, la sfârșitul perioadei de reglementare. Prin noua Metodologie, ANRE propune un mecanism de corectare a venitului ca urmare a variației RI utilizată la calculul veniturilor reglementate față de inflația realizată în anul respectiv numai pentru costurile de operare și mentenanță controlabile, care pot fi influențate de variația RI, ținând cont de regulile metodologice de recunoaștere a costurilor în venitul reglementat. Astfel, pentru această categorie de costuri, pentru care metodologia prevede recunoaștere în limita nivelului prognozat, se va aplica o corecție de inflație.

Pentru costurile de personal, măsura propusă este de efectuare a corecției de inflație numai în cazul în care rata inflației realizate depășește rata inflației utilizate în calculul de tarif, astfel încât să nu fie afectate costurile de personal viitoare. Valoarea recunoscută a costurilor cu personalul nu poate depăși valoarea realizată a acestora.

La calculul BAR realizat și la calculul corecțiilor de venit datorate realizării investițiilor, începând cu cea de-a V-a perioadă de reglementare, inclusiv pentru anii aferenți acesteia, se utilizează valorile RI prognozate utilizate la stabilirea venitului reglementat.

4. Eliminarea stimulentei și introducerea de penalizări aplicate nivelului ratei de rentabilitate a capitalului investit:

- a) Eliminarea stimulentei de 1% peste WACC pentru investițiile noi. Propunerea de a se acorda un punct procentual peste nivelul WACC, exclusiv pentru investițiile care depășesc valoarea minimă obligatorie a investițiilor în rețea, coroborată cu modificarea modalității de evaluare a valorii minime obligatorii a investițiilor în rețea reprezintă, în fapt, o penalizare. Această propunere contravine unui principiu fundamental legat de stimularea investitorilor, creând o barieră în calea atragerii sau menținerii acestora. De asemenea, această propunere introduce un risc suplimentar considerabil, ceea ce ar putea descuraja implicarea investitorilor din cauza incertitudinilor sau a potențialelor pierderi.
- b) Eliminarea nejustificată a stimulentei de 2 puncte procentuale peste WACC pentru investițiile cofinanțate din fonduri UE. Această practică este contrară principiului de predictibilitate și stabilitate pe care investitorii l-au luat în calcul pentru atragerea finanțărilor nerambursabile puse la dispoziție prin Fondul de Modernizare, implicit pentru identificarea și alocarea de resurse financiare necesare susținerii contribuției proprii în aceste proiecte.

▪ Toate proiectele depuse vor fi finalizate și puse în funcțiune în PR5 și au avut în vedere stimulentele de 2 puncte procentuale peste WACC, în vigoare la momentul depunerii proiectelor. În contextul eliminării acestuia, indicatorii financiari ai proiectelor aprobate sau aflate în evaluare, riscă să nu fie realizați. În condițiile în care cererile de finanțare au fost aprobate cu luarea în considerare a acestui stimulent, având la baza analizele de cost-beneficiu și toate aprobările prealabile necesare, eliminarea acestui stimulent va conduce la costuri suplimentare semnificative pentru OD, fiind evident prejudiciul generat de această inconsecvență legislativă.

▪ Amintim că însăși ANRE a motivat introducerea acestui stimulent prin nevoia de a încuraja absorbția fondurilor europene și realizarea obiectivelor de investiții care contribuie la facilitarea digitalizării, a serviciilor de flexibilitate și a interconectării, în acord cu cerințele noului cadru de reglementare european.

NB. Odată ce un stimulent este retras, planurile financiare ale OD pot deveni instabile, cresc riscurile pe care investitorii trebuie să le asume, ceea ce poate face proiectul nefezabil sau mai puțin atractiv din punct de vedere financiar; investitorii vor fi mai reticenți în a demara noi proiecte în viitor.

c) Introducerea nejustificată a unui mecanism de remunerare cu 2% mai puțin decât nivelul WACC (4,94%) sau deloc, pentru investițiile critice în echipamente necesare digitalizării și funcționării rețelelor în parametri optimi (din categoria dotări), precum și desfășurării în bune condiții a serviciului de distribuție, inclusiv intervențiile în situații critice.

▪ Conform Raportului publicat de CEER în februarie 2024, în calcularea tarifelor aferente serviciilor de distribuție a energiei electrice, toate țările membre CEER (cu excepția Danemarcei și a Slovaciei) iau în considerare valoarea totală a BAR, fără a exclude vreo categorie de active de la remunerare.

d) Propunerea nejustificată a unui mecanism de stimulare-penalizare, constând într-un procent de 0,5 raportat la WACC, pentru dezvoltarea unei rețele inteligente ce promovează eficiența energetică și integrarea E-SRE, fără a se publica, ex-ante aprobării Metodologiei, setul de indicatori aplicabil.

▪ În timp ce Regulamentele europene încurajează investițiile în infrastructura energetică și promovează un cadru de reglementare care să fie predictibil și favorabil investițiilor, penalizările financiare nejustificate contravin acestui obiectiv, introduc incertitudine și descurajează investițiile necesare.

NB. Propunerea ANRE de ajustare negativă a WACC înseamnă practic insituirea a două rate de remunerare a capitalului investit diferite și este contrară prevederilor lit.c) alin.(5) art. 79 din Legea 123/2012 prin care se stabilește o singură rată de rentabilitate a capitalului investit. Legislația secundară nu poate institui excepții de la regulile impuse prin legislația primară.

R. ANRE:

În conformitate cu articolul 59 alineatul (1) litera (l) din Directiva (UE) 2019/944, autoritățile naționale de reglementare monitorizează și evaluează performanța operatorilor de sisteme de transport și a operatorilor de rețele de distribuție în ceea ce privește dezvoltarea unei rețele inteligente care promovează eficiența energetică și integrarea energiei produse din surse regenerabile, pe baza unui set limitat de indicatori.

Prin urmare, în metodologie s-a prevăzut introducerea unui mecanism stimulat de recompensă/penalizare corelat cu nivelul de performanță realizat de operatori cu privire la dezvoltarea unei rețele inteligente care să promoveze eficiența energetică și integrarea energiei produse din surse regenerabile. Evaluarea nivelului de performanță se va realiza în raport cu valorile setului de indicatori ce urmează a fi aprobat de ANRE.

Având în vedere datele din Situația agregată la nivel național a capacităților energetice din rețelele de distribuție, Situația privind nivelul indicatorilor prevăzuți în Standardul de performanță prezentate în Raportul anual 2023, publicat pe pagina de internet a ANRE și datele cuprinse în Planurile de dezvoltare pe 10 ani transmise de operatori, s-a constatat că deși au fost realizate investiții, starea rețelelor, reflectată de nivelul actual al indicatorilor prevăzuți în Standardul de performanță este încă nesatisfăcătoare. Prin urmare, așa cum rezultă și din Planurile de dezvoltare transmise de operatori, este necesar în continuare un volum semnificativ de investiții pentru atingerea obiectivelor de obținere a unor rețele sigure, fiabile și eficiente. În consecință, pentru perioada a V-a de reglementare se prevăd următoarele măsuri pentru orientarea operatorilor către realizarea de investiții în RED:

- acordarea unui stimulent de un punct procentual peste nivelul RRR aprobat pentru investițiile noi din surse proprii, cu data de punere în funcțiune după data de 01 ianuarie 2025, pentru valoarea care depășește un anumit prag valoric stabilit conform metodologiei. În procesul de consultare publică ANRE a propus acordarea stimulentului de 1% la valoarea investițiilor în RED din surse proprii care depășește valoarea costului cu amortizarea reglementată totală prognozată aprobată pentru fiecare an, iar operatorii de distribuție au solicitat menținerea mecanismului de stimulare aplicat în perioada a IV-a de reglementare. Stimulentul de 1% se va acorda în condiții mai severe față de condițiile de acordare a stimulentului în perioada a IV-a de reglementare, când acesta s-a acordat pentru toate investițiile noi în RED. Astfel, acest stimulent se va acorda numai pentru valoarea investițiilor care depășește valoarea minimă obligatorie a acestora pentru anul respectiv, respectiv valoarea egală cu 85% din valoarea costului cu amortizarea reglementată totală prognozată aprobată pentru anul t la începutul perioadei de reglementare.
- reducerea cu două puncte procentuale a nivelului RRR aprobat pentru investițiile în dotări, cu excepția dotărilor utilizate efectiv la lucrările în RED, care conduc la menținerea și/sau îmbunătățirea parametrilor RED.

5. Mecanismul de recunoaștere a costurilor CPT crește expunerea la volatilitatea pieței, implicit pierderile operatorilor de distribuție - în contextul creșterii prețului energiei electrice, factor asupra căruia aceștia nu dețin niciun control.

R. ANRE:

Ținând cont de reflectarea în mod semnificativ a nivelului prețurilor de pe piața de energie în costurile operatorilor, în proiectul de ordin au fost incluse măsuri privind recunoașterea costurilor CPT în direcția limitării sau chiar eliminării unor eventuale pierderi ale operatorilor:

- recuperarea costului pentru achiziția energiei electrice pentru acoperirea CPT și a celorlalte costuri prin componente tarifare distincte și eliminarea costurilor CPT din venitul liniarizat căruia i se aplică reguli specifice de limitare a tarifelor.

- prețul de referință utilizat la stabilirea costului prognozat pentru perioada a V-a de reglementare să fie determinat ca medie a prețurilor de achiziție realizate de toți OD pe o perioadă de 12 luni care include ultimele două semestre încheiate, recalulate cu eliminarea tranzacțiilor privind achiziția de energie electrică pentru acoperirea CPT încheiate prin MACEE.

- în situația în care se declară criză pe piața de energie prin acte normative emise de Parlamentul sau Guvernul României, prețul mediu al energiei electrice pentru acoperirea CPT-ului reglementat recunoscut de ANRE este cel realizat, în acest caz nefiind aplicabile criteriile de eficiență cu privire la achiziție.

6. Limitarea veniturilor non-CPT la 7% creștere anuală maximă acceptată

▪ Indiferent de modalitatea de reglementare a tarifului de distribuție, în cazul de față metoda „cos de tarife plafon”, trebuie să se asigure un mediu de reglementare eficient, viabilitatea financiară a societăților de distribuție, funcționarea efectivă și eficientă a acestora, precum și promovarea investițiilor eficiente în rețea, îmbunătățirea calității serviciului public de distribuție și o cotă rezonabilă de profit, dispozițiile Legii energiei și gazelor naturale nr. 123/2012 fiind clare și exprese în acest sens (art. 76).

▪ Impunerea acestui plafon anulează, de facto, toate prevederile Metodologiei de tarifare pentru distribuția de energie electrică. În Metodologia de tarifare sunt prevăzute mecanisme de fundamentare (recunoașterea costuri) și de ajustare anuală, al căror efect este în realitate limitat de acest plafon. Prin această limitare, un OD poate înregistra venituri amânate de zeci de mil. euro, cu privire la recuperarea cărora nu are nicio previzibilitate.

▪ Cel mai mare impact în ajustarea anuală a tarifelor îl au cheltuielile cu investițiile, istorice și curente, pe care operatorul nu și le poate recupera în totalitate, fiind astfel lipsit de resurse financiare pentru derularea investițiilor viitoare. Neputând să-și recupereze toate costurile (inclusiv cele de personal, mentenanță etc), OD poate înregistra rezultate financiare negative, iar acest aspect îi afectează bonitatea financiară, îi crește.

▪ Contrar principiului de încurajare a investițiilor și asigurării unui randament minim al procesului investițional, plafonul propus de ANRE în documentul de discuție nu permite o alocare optimă și eficientă de resurse, împiedicând accesul la finanțare și descurajând alocarea de resurse financiare necesare unui volum de investiții (inclusiv anticipative) care să asigure modernizarea rețelei și, implicit, îmbunătățirea organizării pieței de energie.

R. ANRE: A se vedea rezoluție art. 157

7. Modul de stabilire a valorii anuale a Planurilor de investiții

▪ Considerăm că trebuie să fie permisă stabilirea valorii minime obligatorii totale a Planului anual de investiții la nivelul valorii amortizării reglementate, astfel încât să fie asigurată sursa de finanțare pentru toate investițiile, inclusiv dotări.

▪ Prin eliminarea dotărilor, proiectul de Metodologie obligă OD să realizeze investiții la o valoare mai mare decât sursa de finanțare asigurată prin tarifele de distribuție, neasigurând recunoașterea costurilor financiare pentru aceste investiții suplimentare care se vor realiza din capital împrumutat.

▪ Este necesară asigurarea sursei proprii de finanțare din amortizarea reglementată pentru toate categoriile de investiții, în această valoare fiind inclusă și amortizarea mijloacelor fixe non-rețea. Astfel, planul de investiții anual în integralitate trebuie dimensionat la minimumul valorii amortizării reglementate, care să conțină atât investiții în rețea cât și investiții non-rețea.

R. ANRE: Se acceptă modificare și completare la definițiile privind valoarea minimă obligatorie, în corelare cu prevederile art. 74. A se vedea rezoluție art. 5

Valoare minimă obligatorie pentru investițiile realizate din surse proprii pentru perioada de reglementare - Valoare egală cu valoarea costului cu amortizarea reglementată totală prognozată aprobată pentru perioada de reglementare.

Valoare minimă obligatorie pentru investițiile realizate în RED din surse proprii în anul t - Valoare egală cu 85% din valoarea costului cu amortizarea reglementată totală prognozată aprobată pentru anul t la începutul perioadei de reglementare.

8. Decalarea termenelor aferente fundamentării de tarife

▪ Fundamentare PR5 în 30 zile lucrătoare de la data publicării.

▪ Transmitere de către ANRE a OPEX Controlabil de referință – propunere de transmitere la data intrării în vigoare a metodologiei sau cu 15 zile lucrătoare înainte de depunerea documentelor pentru fundamentare (în funcție de data de fundamentare – dacă se acceptă 30 zile de la publicare).

Transmitere revizuire date fundamentare în 30 zile după fundamentare.”

R. ANRE: Se acceptă 30 de zile calendaristice - a se vedea rezoluție art. 180